ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

70ст.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 2 ДЕКЕМВРИ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 278 (5784)

Генетици подмладиха стари мишки

Стр. 25

Румен Петков: Клеветничеството трябва да се наказва

Стр. 11

МОСВ затвори 2/3 от „Брикел"

Стр. 4

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

НЯКОЛКО ДУМИ

Излишък

Юрий БОРИСОВ

Парламентът прие отчета на Националната здравна каса за 2009 г. Оказа се, че е останал излишък от близо 500 милиона лева. Харчили сме, харчили сме за здраве, положили сме всички необходими грижи за всеки, който е болен, но не сме успели да изхарчим всички пари, които данъкоплатецът е дал за тази цел. Получили са се едни излишни пари, които трябва да наречем "излишък".

Всички онкоболни получиха всички лекарства, които са им нужни. Всички необходими операции бяха извършени. Всеки, който имаше нужда от болнично лечение, го получи и напусна болницата, след като лекарите се увериха, че той е здрав. Болниците се разплатиха с всички доставчици и им останаха пари. И от тези пари се натрупа излишък.

Съвестни лекари протестираха, защото можеше да се харчи още поразумно и държавата да спести още.

Болни с гражданско самосъзнание вдигаха поздравителни плакати пред здравното министерство, пред парламента и пред Министерски съвет, защото една държава, която лекува всички от всичко до пълно оздравяване и остават излишни пари, трябва да бъде поздравена, трябва да бъде поощрена.

Тази държава положи всички възможни грижи и за хората с увреждания. Затова завчера се извиха денонощни опашки от хора, които лично поискаха да благодарят, че всеки е получил личен асистент.

Сега е време да обявим излишъците за образованието, науката и културата.

ВЪПРЕКИ ОБЕЩАНИЯТА НА ФАНДЪКОВА

Скок на данък сгради в София

Десетки хиляди столичани ще бъдат засегнати от новата общинска политика

Промяна в зоните на София ще вдигне данък сгради и такса смет догодина за десетки хиляди столичани, става ясно от предложение на зам.-кмета Минко Герджиков. Докладът с предложението до общинските съветници е публикуван на интернет страницата на Столичния общински съвет.

Новото зониране реално вдига данъка и таксата за живеещите в съседните на центъра квартали и на луксозните райони от покрайнините на града. Данъчната оценка на тези имоти ще се повиши между 18 и 45%, въпреки че доскоро столичният кмет Йорданка Фандъкова твърдеше, че няма да се вдигат данъците в София.

В предложението на Герджиков се посочва, че сегашните граници на зоните в град София са определени през 1998 г. (те са общо 5 и 1 междинна), но заради бързо променящата се инфраструктура на града, разширяване на центъра, оформянето на престижни квартали с особено големи и луксозни къщи, се предлага да бъдат разширени I и II зона и променени зоните на кварталите "Бояна", "Драгалевци" към по-високи.

Освен сега съществуващите към Първа зона ще се включат и кварталите "Банишора", "Зона Б-5", "Зона Б-18", жк "Сердика", жк "Иван Вазов", кв. "Кривата река", участъкът между Централна гара, Централна автогара, Сточна гара и др.

Стр. 6

Социална кухня по проект на Фондация "БНП Париба България" от вчера заработи във Варна. За четвърта поредна година с подкрепата на общината в града ще се хранят всекидневно 100 души до 31 март 2011 г., а в два ресторанта ще се раздават още 300 порции със съдействието на социална асоциация "Св. Андрей"

Станишев: „Белене" става чужда централа

Воденето на преговори от сорта "Капалъ чарши" е основната причина за това, убедени са от левицата

Стр. 2

Берое нападна Футболната лига

Старозагорският клуб протестира срещу изместването на двубоя с Левски от турнира за Купата на България

Стр. 31

ISSN 0861-1343

България

Интелигенцията излезе на улиците

БАН: Спрете далаверата на Дянков и Игнатов, те сами ще си идат

Велиана ХРИСТОВА

Незабавна оставка на министрите Дянков, Игнатов и Рашидов поискаха вчера на мощен протестен митинг-шествие учените от БАН, студентски организации от СУ, движението на младите учени "Когито", Българският лекарски съюз, съюзите на музикалните и танцовите дейци, на филмовите дейци, артисти, режисьори, преподаватели от вузове, журналисти. Над 5000 души творческа интелигенция се събраха на гневен общ протест срещу погубването на цивилизованото бъдеще на България. Той бе организиран от БАН по повод на предвидения за догодина гибелно нисък бюджет за академията и внесения в НС законопроект за разтурване на академията.

Няма да позволим на простащината да унищожи науката, образованието, културата и здравето на българина, заявиха ораторите на митинга. Вече трима нобелисти са подписали писмото на над 2500 учени от света в защита на БАН. "Не на грузинския модел, да на полския модел", пишеше на плакати, които носеха учените. Мощни възрожденски песни, народна музика и "Бийтълс" озвучаваха протеста. Пред паметника на Цар Освободител срещу парламента бяха поставени 12 стола за министрите (по Илф и Петров), а на три от вързаните за тях балони с газ пишеше "Дянков", Игнатов, Рашидов". По-късно пред МС трите балона бяха пуснати и отлетяха към небесата, а множеството скандираше: "Довиждане". Режисьорката на филма "Писмо до Америка" Иглика Трифонова заяви в словото си, че министрите произвеждат само скандали и не им отива да дават квалификации и наставления на творците, но те го правят като "гьон сурат". Дойдох, защото видях по телевизията как на предишния ви протест стоеше 90-годишният мъдрец Валери Петров, който не е ляв и десен, а е български мъдрец; той мълчеше - вслушайте се в мълчанието на духовните ни старейшини, призова тя правителството.

Снимка Мариета ТОМОВА

Законът за разтурване на БАН е мракобесен, Игнатов трябва да бъде изтрит от архивите на МОНМ, за да не остане в историята дори като подпалвач на храма, заявиха учените от БАН. Множество депутати излязоха при протестиращите от НС. В гражданската подписка, която БАН събира пред главния вход на сградата си, се подписаха Сергей Станишев, Стефан Данаилов, Антон Кутев, Валентина Богданова, Мая Манолова, Михаил Миков, Георги Божинов, както и Лютви Местан и Яне Янев.

Специално за Рашидов на митинга прозвуча "Мишел" на "Бийтълс". Пред МС шествието викаше "оставка". Множеството събра стотинки за еднопосочен билет на Дянков към САЩ. В МС обаче отказаха да приемат дарението, защото били в обедна почивка.

Съдът оправда „Крокодилите"

За втори път състав на Софийския апелативен съд оправда Евгени Милев-Гейзо, брат му Емил Милев-Крокодила и Калоян Бацов по обвинение за магистрален грабеж и опит за убийство на полицай.

Делото се гледа втори път от апелативната инстанция, след като стигна до Върховния съд по протест на прокуратурата и бе върнато на долната инстанция.

В началото на процеса Софийският окръжен съд реши, че тримата обвиняеми са виновни. Всички инстанции след това ги оправдаха. Според прокуратурата на 11 юни 2004 г. около 22.30 ч. край село Горно Камарци Евгени, Емил и Калоян са нападнали руския гражданин Андрей Михайлович и са му отнели 1500 евро и 1000 рубли.

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН НА

РУМЕН НИКОЛАЕВ АНГЕЛОВ
роден в София
ЖЕЛАЕМ ТИ ЗДРАВЕ,
УСПЕХ И ЩАСТИЕ!

майка Ангелина
и брат Пламен

ГЕРБ обработва „Атака" за ликвидацията на БАН

ГЕРБ натиска "Атака" да промени твърдото си становище срещу внесения законопроект за разтурване на БАН и да помогне да бъде прокаран, издадоха вчера депутати след заседанието на просветната комисия в НС. ГЕРБ са притеснени, че всички останали парламентарни сили вече заявиха, че са срещу проекта.

Всички депутати освен гербаджиите единодушно гласуваха вчера да се отложи гледането на проекта за разформироване на академията, внесен от състезателя по самбо, гербаджията Румен Стоилов. Председателят на комисията Огнян Стоичков поиска да не се гледа проектът, тъй като нито едно министерство и МС не са дали поисканото от тях становище по проекта, а той е от изключителна важност за държавта. С 10 гласа "за" депутатите надвиха 7-те гербаджии, които бяха на заседанието.

Защо сме само 7, нахвърли се Румен Стоилов към колежката си от ГЕРБ Ирена Соколова. Съпартийката им Снежана Дукова се опита да наложи гледането на закона, като каза, че щом го внася техен депутат, значи МС стои зад него, тъй като МС е функция на ГЕРБ. Наложи се Валентина Богданова от БСП да обясни, че МС е функция на парламента и се избира от него. Лютви Местан поиска становище да дадат и правните дирекции на МС и НС дали според Закона за нормативните актове е възможно с изменение на закон да бъде подменяна цялата му философия и да се ликвидира фактически институцията, за която този закон е създаден.

Единствен от призованите в комисията министри се яви Сергей Игнатов. След отлагането на заседанието той заяви, че проектът си е много добър и не ликвидира БАН. Според проекта от БАН се отделят всички институти и се пращат на подчинение на МС и МОМН, БАН остава почетен клуб на малкото академици и член-кореспонденти. Академията вече няма да се занимава с научни изследвания, предвижда проектът. Това е пълно унищожаване на академията, заяви бившият й председател акад. Иван Юхновски. Валентина Богданова каза пред журналистите: "не съм ядосана на този закон, уплашена съм. Това безпардонно мачкане на интелигенцията и на България прилича на хунвейбинската напаст в Китай".

БСП: „Белене" стана чужда централа

Този кабинет допусна огромна грешка за България, а именно АЕЦ "Белене" да е чужда централа на българска територия. Това категорично обявиха вчера от левицата. Не може всеки проект да се реализира на всяка цена, отсече соцлидерът Сергей Станишев относно подписания във вторник меморандум между НЕК и руската държавна компания "Росатом".

Той допълни, че БСП винаги е подкрепяла проекта за централата, но той трябва да се изпълни в полза на България. Договорена е цената от близо 6,3 млрд. евро, което не отговаря на никакъв инфлационен индекс на Евростат, обясни председателят на левицата. Той бе категоричен, че никога не е била обсъждана такава цена, а най-високата такава е била 5 млрд. и 800 хиляди.

Една година лутане по преговорите за "Белене" доведоха до загуби за България от минимум 3 млрд. лв., заяви и Румен Овчаров. По думите му воденето на преговори от сорта "Капалъчарши" са основната причина за това. Според Овчаров договорената цена не може да бъде обяснена с никакви икономически показатели. Ако тя се пресметне в години, това означава, че централата ще бъде строена 20-25 години, обясни депутатът.

Издигат Алексей Петров за президент

На първи януари 2011 г. ще бъде създаден Инициативен комитет за издигане кандидатурата на Алексей Петров за участие в президентските избори. Това съобщиха от пресклуб "София прес". Координатор на инициативата е историкът от СУ "Св. Климент Охридски" проф. Милен Семков. Други имена обаче не бяха споменати. Семков заяви, че ще оповести мотивите си и повече подробности около Инициативния комитет по-късно.

Бившият съветник на ДАНС е първата известна кандидатура за президентските избори, които ще се проведат през 2011.

България

Цитат на деня

То и полетите в Космоса са нещо много хубаво, безспорно, но НАСА, руската агенция за космически изследвания замразиха полетите или намаляват броя на совалките. Защото нямат пари

Само литналата мисъл на премиера може да обясни цената на "Белене"

Чешка фирма съди Столичната община в Париж

С подписа на Борисов е „пропусната" важна клауза - цената на ремонта на трамваите да не се променя

Веселка ВЕНКОВА

Левицата огласи една от срамните тайни на Столичната община. От пролетта на 2010 г. чешката фирма "Инекон Груп" е предявила иск в Арбитражния съд на Международната търговска камара в Париж срещу "Столичен електротранспорт" ЕАД. Според ищците правоприемникът на общинското "Трамкар" ЕАД, подизпълнител на "Инекон Груп" по договор за модернизация на 18 български трамвая, дължи 11 528 193 евро за нанесени щети. Това съобщиха вчера съветниците на БСП в Столичния общински съвет.

Председателят на групата Желю Бойчев е подал сигнал до Софийската районна прокуратура на 11 октомври 2010 г. Според него софиянци са получили "модернизирани трамваи" със "спорни технически и експлоатационни качества". Имахме наивността да разчитаме на прокуратурата, каза Бойчев. Почти два месеца покъсно той не е получил отговор дали сигналът по скандалната сделка е разпределен за проверка. Затова социалистите информират обществото за договора, "претърпял" множество анекси.

Подпис под договора е сложил Бойко Борисов като кмет, но общината е пропуснала да впише ясна клауза, че цената по договора не се променя. Така от първоначално договорената цена за модернизация по 690 000 евро на мотриса се стига до почти двойната сума от 1 279 000 евро. С повече от година е удължен и срокът на договора и дори не става ясно какво точно получава общината, обясни Бойчев. В сигнала си до прокуратурата той твърди, че сделката е неизгодна за Столичната община и от нея тя търпи вреди.

Социалистите изтъкнаха, че общината е "пропуснала" да поиска и неустойка за забавянето на първата мотриса. Според Бойчев най-скандалното е, че чешката компания е завела дело за 11,5 млн. евро за неизпълнение по договора. "Това са порочни практики, особено в транспорта, за които ние ще продължим да алармираме и сигнализираме. За мен лично е важно по един случай поне да стигнем до вини, до санкция, някой да понесе отговорност, иначе всичко ще потъва", каза Бойчев. Той бе категоричен, че "в транспорта в СО се извършват огромни кражби и злоупотреби на всички нива".

Снимка Мариета ТОМОВА

Гергана Алексова попита защо "модернизираните трамваи" се движат само по линия 5 - да не би да е, защото тя има само един завой

Столичните социалисти настояват да се потърси отговорност от тези, които са допуснали удвояването на цената и удължаването на срока на договора с чешката компания.

Проектът е финансиран от ЕБВР и стойността му е 13,5 млн. евро. Общинската фирма "Трамкар" бе доведена до фалит, макар че бе основен подизпълнител на въпросната модернизация и е имала работа за години напред, подчерта Бойчев.

"Какво, ако не престъпление е да дадеш 2 млн. лв. за нещо, което и към момента дефектира непрекъснато? Другите трамваи са по на 30 години и се движат по-добре", възкликна шефът на групата съветници от левицата.

Найденов се ожали от лъжите на Калина Илиева

Срамно петно за българската администрация. Така министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов нарече скандала с Калина Илиева. От ЕК може "да погледнат с малко по-друго око на България заради скандала с фалшивата диплома на предишния изпълнителен директор на ДФ "Земеделие", ожали се министърът. Той се притеснявал много и от отзвука на извършеното от Илиева в Европа.

"Не знам дали в съвременната българска история има прецедент на такова ниво, но е прецедент за университета в Берлин. Една българка фалшифицира диплома на този университет", възмути се Найденов.

Найденов смята, че Илиева ще понесе отговорност не само у нас, но и в Германия. Остава коментарът и оценката как може това да се случи днес и дали се е случило само във фонд "Земеделие", каза министърът.

По-късно пък стана ясно, че бащата на Калина Илиева шефът на Столичната пожарна комисар Иван Илиев е подал оставка, според информации на Дарик радио.

Борисов: ТЯ МЕ ЛЪЖЕШЕ, ЧЕ ИМА ТУМОР

Калина Илиева ме лъжеше, че има тумор и имах притеснение за нея, и изведнъж - бебе. Ама защо така ще лъже, попита министър-председателят Бойко Борисов в ефира на Нова телевизия. Всички са разочаровани, защото ни е заблудила, каза той. По повод фалшифицираната диплома на Калина Илиева премиерът коментира, че всеки ден се занимава да пере кирливите ризи на БСП и сега расте проблемът "Илиева". Калина беше в този фонд, ОЛАФ имаше добро отношение към нея, беше един от най-добрите експерти и затова я назначихме - аргументира се Бойко Борисов. Той така и не отговори настоявал ли е за нейното назначаване, а само добави: "Аз съм сърдит и обиден от нея".

Първанов върна Закона за Сметната палата

Президентът Георги Първанов върна за преразглеждане Закона за Сметната палата. Президентското вето критикува два основни момента в новия закон.

В чл. 12 е предвидено Сметната палата да се състои от председател и двама заместник-председатели. Според държавния глава за България е характерен колегиалният модел на състав на Сметната палата, а с предлагания "генерален одитор" ще се премине към непознат за българската правна система модел на едноличен ръководен орган. През годините колегиалният модел се е наложил като традиционен, допълва Първанов.

Втората точка, която среща отпора на президента, е възможността председателят на Сметната палата да поиска освобождаване от длъжност на лице, което носи управленска отговорност. Според предвидените промени председателят на СП може да го направи при допуснати законови нарушения или при неизпълнение на препоръки от палатата. Първанов напомни, че управленска отговорност в страната носят и конституционно установени органи, а тяхното отстраняване е предвидено в специални уредби. Законовите промени ще доведат до непредвидени в конституцията основания за уволнение на органи с конституционен статут. Подобно положение би създало практически трудности при прилагането на закона.

Без ордени за хора, свързани с ДС

Поредният дискриминационен закон на мнозинството мина в пленарна зала. Повече от година вносителят му - синият Лъчезар Тошев, се мъчи да го прокара за гласуване. На първо четене и без дискусии бяха приети поправки в Закона за ордените и медалите, според които лица, които са били свързани с Държавна сигурност, няма да имат право да получават държавни отличия. Самият Тошев заяви, че няма значение дали тези хора са извършвали престъпления или не. Той заявявал своята позиция с този закон. Той дори благодари на подкрепилите го 83-ма от мнозинството. Против законопроекта гласуваха 17 депутати.

ДУМА се обърна за коментар по закона към редица леви депутати, но всички отказаха с мотива, че не искали "да говорят по тема на СДС".

11 бона за пошъл антиСПИН клип

Клипът за антиСПИН кампанията с мото "Презерватирай се!" не е минавал през одобрение от МЗ. Той е поръчан от програма "Превенция и контрол на ХИВ/СПИН" за намаляване на уязвимостта сред младите хора между 15 и 29 г., клипът е изработен от "Фен ТВ", а ръководител на творческия екип е Камен Воденичаров, обясняват от здравното министерство.

Изработката на видеото струва 11 хил. лв. и то е финансирано от споменатата програма със средства на Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария.

Договор за излъчвания на клипа по телевизиите няма, обясняват от ведомството. Неговата цел е да популяризира опасната болест и начините, по които да се предпазват от нея. Поради тази причина умишлено е търсен и провокативният елемент в него. Смятаме, че с предизвикателството към аудиторията ще насочим нейното внимание към важната тема, твърдят авторите. Клипът бил получил одобрението на фокусгрупа от ученици от 11 клас, на която били представени проекти за два клипа - един с непровокативно съдържание и този вариант.

Припомняме, че в Световния ден за борба със СПИН 1 декември, бе завъртян клип, в който "ХИВ вирусът", представен като кръгло зелено същество с пипалца, пее, че можело да влезе в човешкия организъм през "парадния вход", през "задния двор" и пробвало и през "свирката". Въпросните входове се изобразени с фотоси на хора, снимани от кръста надолу и облечени само с бельо. "Свирката" е изобразена с обикновена съдийска свирка. Мотото на цялата антиСПИН кампания и анимацията е "Презерватирай се!" и целта й е да провокира младите хора са се изследват.

Съобщение за резултатите от търговото предлагане за акциите на „Септона България"АД, гр.Русе

На основание чл. 157 от ЗППЦК и чл. 37, ал. 1 от Наредба №13 за търгово предлагане за закупуване на акции, "Септона" АД, Гърция, и в качеството си на търгов предложител, отправил търгово предложение по чл. 149а, ал. 1 за закупуване на акции от капитала на "Септона България" АД, гр. Русе, уведомява с настоящото съобщение за резултата от неговото реализиране.

Търгов предложител: "Септона" АД, Гърция

Дружество, обект на търгово предложение: "Септона България" АД

Упълномощен инвестиционен посредник: ИП "Капман" АД

Предлагана цена на една акция: 6.53 (шест лева и петдесет и три стотинки) лева.

Лица, приели търговото предложение:

- брой юридически лица - няма;
- брой физически лица - две (49 350 броя акции, представляващи 1.88% от капитала на "Септона България" АД)

България

Властта наложи данък „колиба”

Левицата отсече, че законът е лобизъм, ДПС предупреди управляващите, че създават новите Андрешковци

Искра МИЛЕВА

Скандалният данък “колиба” вече е факт с гласовете на управляващите. Това е параграфът от Закона за местните данъци и такси, според който собствениците на имоти с данъчна оценка под 1680 лв. вече ще трябва да плащат данъци. Така според властта ще се подпомогнат бюджетите на малките общини. Това е абсолютно антисоциално предложение, заяви депутатът от КБ Янаки Стоилов. И на босия обувките искате да събуете, обърна се той към управляващите.

Стоилов изтъкна, че в ситуация на криза тези средства би трябвало да се събират не от бедните, а от по-богатите хора. На бедните, които поддържат тези къщи, трябва дори да им плащате при пълното обезлюдяване на страната, каза левият депутат.

В тази поправка няма нито икономическа, нито политическа логика, заяви Алиосман Имамов от ДПС. Той обърна внимание, че властта натоварва особена група хора - възрастни, дори неграмотни. Кой ще им попълни декларациите на тези хора за трите лева данък, запита Имамов. Какво ще кажете утре на баба Гинка със схлупената къщурка и петте кокошки, кой ще й попълни декларацията, запита ДПС-депутатът. Той припомни Пурко от филма “Господин за един ден”, на когото именно заради това са отнели кравата и прасето. Имамов обясни, че дори тези хора няма да могат да си платят данъка и той ще се трупа с години. Създавате нови Андрешковци, заяви депутатът от ДПС.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатите от ГЕРБ и “Атака” се консултират как да гласуват за данък “колиба” по време на пленарното заседание

Атанас Татарски в опит да репликира опозицията заяви, че всички трябва да са равни и дори даде пример, че тези хора трябвало да си плащат данък смет.

Очевидна е липсата ви на аргументи, те и сега го плащат, отсече Михаил Миков. Защо не им оправихте инфраструктурата, за да вдигнете данъчната оценка, запита риторично депутатът от левицата. Димчо Михалевски пък обори аргумента на управляващите за повече пари в малките общини. Той подчерта, че в същото време държавата орязва парите към местните власти, като даде пример с Маджарово и Никола Козлево. На първата община държавата ще отпусне с 50 000 лв. по-малко, а на втората - с 30 000, и то само за функция “администрация”. Това е липса на фискална политика, това са изкривени разбирания, изкривени очаквания и в крайна сметка едно голямо ни-що, заключи Михалевски. Не всички живеят в Банкя като вашия Андрей Иванов и цялата ви кохорта от Столичната община, заяви и Михаил Миков. Това е категоричен лобизъм, така че не обвинявайте другите в лобизъм, отсече Ангел Найденов. Този данък ще бъде отменен, когато се сменят тези управляващи, бе категоричен Миков.

Свидетел пред Специалния съд в Белград:

Бойко Борисов е човекът на Сретен Йосич в България

Бойко Борисов е човекът на Сретен Йосич в България. Това декларира пред Специалния съд в Белград Томислав Марянович, който е свидетел-сътрудник по делото за убийството на хърватския журналист Иво Пуканич. В показанията му бяха засегнати убийството на Милчо Бонев, известен като бай Миле, както и българското участие в цялата престъпна мрежа. Марянович цитира един от престъпните босове в Сърбия - Роберт Матанич, който е заявил, че групата е работила за много силен човек - Сретен Йосич, и че неговият кум и дясна ръка е Слободан Джурович. Той през 2004 г. им е заповядал в България, в Пловдив, да убият човек, който ги е измамил за наркотици. Според свидетеля техният човек в България е бил Бойко Борисов, тогава главен секретар на МВР.

Марянович подробно обясни схемата на престъпната групировка и нейните акции, както и убийството на журналиста. Според него Сретен Йосич и неговият кум Слободан Джурович стоят и зад убийството на Пуканич. За смъртта на журналиста Йосич обещал 1,5 млн. евро.

Свидетелят Марянович заяви, че Слободан Джурович, наречен Кардинал, наредил убийството на Милчо Бонев, бай Миле, през 2004 г. Поръчката той направил след арестуването на Йосич в България и екстрадирането му в Холандия.

www.duma.bg

кратки

Бандит прегази полицай при гонка

Среднощна гонка, при която беше прегазен полицай, се разигра по бургаските улици. Около 2 ч. вчера през нощта автопатрул се опитал да спре за проверка “Опел Астра”. Младежът зад волана отказал да спре. Полицаите го настигнали близо до кръстовището Средец-Созопол. Служителите слезли от полицейския автомобил, но опелът се обърнал срещу тях и се опитал да ги прегази. Единият полицай счупил стъклото на предната лява врата с палка, за да неутрализира водача. Автомобилът обаче тръгнал, минал през краката на служителя и го повлякъл. Полицаят стрелял 4 пъти със стоп патрони и простелял джигита. Младият разбойник е в болница без опасност за живота.

Задържаха 121 кутии контрабандни цигари

2420 къса контрабандни цигари иззеха вчера митничарите при Лесово. Тютюневите изделия били открити при проверка на влизаща от Турция “Хонда” с българска регистрация. Цигарите са открити в личния багаж на един от пътниците. Съставен е акт за нарушение срещу 51-годишен български гражданин.

Разкриха разпространители на фалшификати

Престъпна група, разпространяваща фалшиви луксозни стоки, бе разкрита вчера. Акцията бе проведена в София, Търговище, Варна и Монтана. Фалшификатите идвали от Турция и се изнасяли за ЕС. Лидерът на групата използвал платформите за електронна търговия на уеб-сайтове и разпространявал фалшиви парфюми, дрехи и други стоки от различни марки. Във Варна са иззети над 300 артикула - луксозни дрехи от различни марки и лаптоп. Щетите за правоносителите са за над 60 хил. лв. В Търговище са открити фалшификати на стойност над 50 хил. лв. В Монтана са намерени над 1000 менте парфюма за над 120 хил. лв. Иззети са 450 екземпляра фалшива луксозна конфекция, множество фактури и документи, доказващи незаконната дейност. Загубите за правоносителите са за над 110 хил. лв.

МОСВ затвори 2/3 от „Брикел”

Христо ХРИСТОВ

Със заповед на директора на РИОСВ - Стара Загора, от 1 декември са спрени принудително 4 от котлоагрегатите на “Брикел” ЕАД - Гълъбово. Навършилата на тази дата 50 години от пуска си фабрика ще може да разчита през зимата само на два котела. Спирането е на основание решение на МС от 17 ноември, не съм знаела, че изпълнението му ще съвпадне с юбилей на дружеството, ако го знаех, вероятно щях да отложа поне с един ден, коментира директорът на екоинспекцията инж. Пенка Начева.

“Очаквам изключително проблемна зима - схемата само с два работещи котела е неоптимална, възможни са аварии и спиране на топлото за всички наши абонати в Гълъбово и района. Заради намалените до минимум приходи ще се наложи да разработим кризисен план, в който по разбираеми причини ще има и съкращаване на персонал. Колко хора ще бъдат съкратени в момента, не съм в състояние да кажа, но едва ли ще успеем да запазим всичките 2000, които са на плащадката сега”, каза зам. изпълнителният директор на дружеството инж. Георги Златев.

До решението за затварянето на 2/3 от първата топлоцентрала в комплекса “Марица изток” се стигна, след като собственикът й не успя да получи допълнителна квота за въглеродни емисии. Двата котлоагрегата ще продължат да работят до края на април, за да не остане населението на Гълъбово без парно.

Инж. Златев все още не е загубил надежда, че от МОСВ ще разрешат изграждането на сероочистваща инсталация, за която вече има банкови гаранции и изготвен проект.

НАМАЛЯВАТ ШАНСОВЕТЕ ЗА ОЦЕЛЕЛИ КРАЙ ЕМИНЕ

Ако моряците не са имали възможност да си сложат предпазни жилетки или термокостюми, шансовете им да оцелеят са малки. Това каза Йордан Динев, ръководител на доброволческия екип по търсенето на изчезналите моряци край нос Емине.

Както ДУМА вече писа, в понеделник се сблъскаха два кораба. “Крам 1”, плаващ под флага на Сиера Леоне, потъна, част от екипажа му бе спасена, но петима от моряците все още са в неизвестност.

Издирването на изчезналите моряци продължава от понеделник. С всеки изминал час шансовете те да бъдат намерени живи намаляват все повече. Още в деня на инцидента един от очевидците сподели, че двама от колегите му са загинали при разцепването на кораба минути преди морската шир да го погълне. Въпреки това спасителните екипи продължават да издирването по въздух и вода. Бургаската окръжна прокуратура работи по три версии за причината на инцидента.

Техническа авария на потъналия кораб, непредпазливо поведение на ръководния състав или инцидент, породен от неблагоприятни метеорологични условия, са хипотезите, по които работи разследването.

Четирима лекари в ареста заради мъртво бебе

Четирима лекари от болницата “Св.Иван Рилски” в Горна Оряховица са задържани в ареста по сигнал за смятано за убито новородено. Арестувани са началникът на АГ-отделението д-р Димитър Сотиров, колегите му Стефан Лазаров, Михаил Милатович и педиатърът д-р Катя Гецова, обяви директорът на Областната дирекция на МВР във Велико Търново Живко Коцев.

На 29 ноември в родилното отделение постъпила 17-годишна родилка от Лясковец. Родила преждевременно момченце. Веднага след раждането медицинският екип й съобщил, че детето е родено мъртво. Майката се усъмнила в твърденията на лекарите и подала сигнал в полицията. Бебето било оставено в стая в отделението. Служителка забелязала, че детето се движи, и съобщила на лекарите, че новороденото е живо. След това то е преместено в кувьоз. По неизяснени засега причини полицията е намерила телцето в камера за биологични отпадъци, предназначени за изгаряне. Установено е, че бебето е починало около 20 часа след раждането си. Започнало е разследване. Иззета е документация, а телцето на новороденото е изпратено за съдебно-медицинска експертиза. В качеството на свидетели са разпитани 16 служители на МБАЛ “Св.Иван Рилски” - Горна Оряховица. По първоначална информация бебето е израждано от д-р Стефан Лазаров.

“Лекарите са действали адекватно, направено е всичко необходимо. Момичето е постъпило в петия месец. Дежурен на смяна е бил д-р Лазаров, който е установил абортен плод с тегло 600 грама, без дишане и сърдечна дейност. Педиатърът д-р Дончева е предприела реанимационна дейност в продължение на 30 минути, която не е довела до възстановяване на жизнени функции и плодът е обявен за мъртъв”, коментира д-р Миролюб Кожухаров, директор на болницата в която са работили лекарите.

България

Мнозинството прие посред нощ бюджетите на НЗОК и на ДОО

ГЕРБ и „Атака" превърнаха дебатите в шоу

Аида ПАНИКЯН

С гласовете на мнозинството, подкрепени от "Атака", депутатите приеха на извънредно заседание бюджетите на Държавното обществено осигуряване и на Националната здравноосигурителна каса за 2011 г. посред нощ срещу 1 декември. Гласуването продължи почти до полунощ и бе съпроводено с много смешни и драматични моменти.

От ГЕРБ упорито отказаха да чуят неколкократните призиви на левицата да не се препуска по толкова важни закони и да не се рискува да се вземат необмислени решения. По време на над 10-часовото извънредно заседание така и не стана ясно защо мнозинството бърза с приемането на въпросните закони. Единствените мотиви да бъдат продължени дебатите бяха, че "и в предишни парламенти" било работено така. Видно беше обаче, че дори на депутатите от мнозинството очевидно не им се седеше в залата. Около 21 ч. Петър Курумбашев от КБ предложи поименна проверка на кворума, защото забеляза отсъствието на парламентарната шефка Цецка Цачева. Тя бе напуснала заседанието, за да участва в ТВ предаване. Докато председателстващият Анастас Анастасов четеше имената, изненадващо доста от отсъстващите депутати се появиха в залата. Сред тях бе и Цецка Цачева.

Заредихме "Господари на ефира" с материали за няколко предавания, коментира от трибуната синият депутат д-р Ваньо Шарков, след като на парламентарния зам.-шеф му се привидяха в пленарната зала партизански отряди, политкомисари и картечари. Да са спазят принципите и законите на физиологията призова д-р Евгений Желев от Коалиция за България около 21.40 ч., когато започна второто четене на бюджета на НЗОК.

Монолози в късна доба

Павел Шопов - "Атака", около 21.30 ч.:

Партизански отряд се намира в основната си част и той води своите действия във... във ВОВ - това е ... така... въстаническата оперативна зона във Велико Търново. Та там отрядът в момента провежда... изнесено заседание. Там е командирът на отряда, командирът Станишев. А ние... от (смях в пленарната зала) "Атака" разбрахме, че там отрядът е поръчал тази вечер и... звук, и светлина - нещо като фишеци и димни завеси и фойерверки... Днеска тука отрядът беше оставил политкомисар, заместник-командири и една картечарка (смях в пленарната зала), която...

Цецка Цачева: *Господин Шопов, господин Шопов...*

...през цялото време, госпожо председател...

- ...Господин Шопов...

- ...имаше задача...

- ...Господин Шопов, моля... прикачвам към...

- ...да стреля....

- Господин Шопов...

...да води масиран огън и да задържа противника...

Д-р Евгений Желев: *Колеги, аз сега като лекар ще ви предложа да прекратим заседанието, защото удължаването на работното време не ни действа добре... Рискуваме... Да, не знам на вас как ви действа, но на голяма част от хората тук не им действа добре. Като лекар ви го казвам... Спазете принципите и законите на физиологията... Колкото повече стоим тук, ще измислим нещо, което...*

- Г-н Шарков, имате думата.

(д-р Ваньо Шарков на трибуната. Смее се около 45 секунди)...

- За... Националната телевизия не... не знам, но... уважаеми... ох... ***(сяда на мястото си).***

Отчетът на касата за 2009 г. отива на прокурор?

Малко преди полунощ депутатите приеха и бюджета на НЗОК. За идната година са предвидени 2 633 730 000 лв. разходи на здравната каса. Бюджетът на осигурителната институция е с балансирано бюджетно салдо. Сумата за оперативния резерв на НЗОК отново ще се определя на базата на 10% от събраните приходи от вноски и трансферите за здравноосигурителни вноски от други бюджети.

В бюджета за т.г. ГЕРБ за пръв път бяха оставили този резерв на 5%. Депутатите разшириха обхвата на случаите, в които се предвижда разплащане със средствата от резерва на касата. Депутатите приеха, че за 2009 г. НЗОК е имала общо за приходи и трансфери 2,208 млрд. лв. Разходите са били 1,752 млрд. лв. Предварителният план за разходите обаче е бил повече - 2,071 млрд. лв. Реализираният излишък е 455 млн. лв, прие НС. Среднощното шоу продължи и вчера с разглеждането на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2009 г. ДУМА припомня, че м.г. мнозинството не прие отчета на НЗОК за 2008 г., тъй като очевидно нямаше достатъчно аргументи за желанието да се отърве от тогавашната директорка. За сметка на това т.г. мнозинството доста упорито кри отчета на касата за 2009 г. и го представи едва вчера - около 10 часа след приемането на закона за бюджета на НЗОК. Това е "безсмислено упражнение", каза Хасан Адемов от ДПС, тъй като смисълът от подобна дискусия е да се направи прецизен анализ от гледна точка набелязване на политики за следващата година.

Преди началото на вчерашното заседание на парламента доброволци от Софийския клуб на обучители на връстници и студенти по медицина раздадоха на депутатите червени лентички като знак на съпричастност със засегнатите от СПИН

Над 2 милиона възрастни пак останаха излъгани

Ева КОСТОВА

Средният брой пенсионери през 2009 г. е 2 192 524 души, при 2 214 880 през 2008-а, отчете НОИ. Тоест броят им е намалял с 22 356 души, сочат още данните на института. Оттам уточняват, че това намаление е следствие от точковия критерий за право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и покачване на възрастта за пенсиониране, което приключи през миналата година с достигането на 60 г. за жените. Намалява и средногодишният брой на изплатените пенсии с 21 950 спрямо преходната година. Намаление с 22 870 има и при пенсиите, изплащани от ДОО. За 2009 г. средната пенсия е 244,46 лв. С гарантиран минимален размер за съответния вид пенсия са 508 041 възрастни, а с максимален ограничен размер са 42 615 пенсионери. Средната продължителност за получаване на лична пенсия за стаж и възраст за миналата година е 21,1 г. На този фон само преди ден в парламента стана ясно за пореден път, че през 2011 г. пенсиите няма да се увеличават. По икономически съображения в полза на бизнеса намаляването на осигурителните вноски през последните години не доведе до очаквания икономически растеж, отчетоха експертите не само от НОИ.

Икономика

Хиляди софиянци ще плащат по-висок данък сгради

Това ще се случи заради промяна в зоните на града

Ново зониране на София ще вдигне данък сгради и такса смет от догодина за десетки хиляди столичани, става ясно от предложение на зам.-кмета Минко Герджиков. Новото зониране вдига данъка и таксата за живеещите в съседните на центъра квартали и на луксозните квартали от покрайнините на града.

Към втора зона да се включат кварталите "Драгалевци", "Симеоново-север", вилна зона "Малинова долина", вилна зона "Малинова долина-Герена", кв. "Княжево", вилна зона "Киноцентъра - трета част".

Базисната данъчна стойност на един кв.м застроена площ, определена в Закона за местни данъци и такси в зависимост от конструкцията на сградата, варира от 17.00 лв. за масивна конструкция до 4.40 лв. за паянтова сграда.

Базисната стойност се умножава с коефициент за местоположение на имота, съгласно местонахождението му в различните зони на града. За първа зона коефициентът е 93.6, за втора - 74.9, за трета - 63.2, за четвърта - 42.1, и за пета - 28.1.

За имотите, преминаващи от втора в първа зона, данъчната оценка ще се увеличи средно с 25%, данъчните оценки на имотите, преминаващи от трета в първа зона, ще се увеличи с около 45%, данъчните оценки на имотите в кварталите "Драгалевци", "Княжево" (район "Витоша"), които ще преминат от трета във втора зона, ще се увеличат с 18%.

Определянето на нови граници на зоните на град София ще доведе до по-справедливо разпределение на данъчната тежест върху собствениците на имоти в столицата - в централните и престижни райони ще се завиши данъчната оценка, съответно размерите на данък недвижим имот и такса битови отпадъци, за сметка на по-крайните квартали, където промени не се предлагат, посочва в писмените си мотиви към доклада заместник-кметът.

Междувременно депутатите увеличиха тавана на данък сгради, които общините ще могат да налагат - от 2.5 на 4.5 промила.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Стратегии за партньорство между бизнеса и държавата бе темата на провелата се вчера дискусия "Трансформация 2011" в хотел "Шератон"

БЮДЖЕТНИЯТ ДЕФИЦИТ Е 1,9 МЛРД. ЛВ.

В края на октомври бюджетното салдо е отрицателно в размер на 1.9 млрд. лв., съобщи вчера Министерството на финансите. На месечна база за октомври се отчита дефицит в размер на 384.9 млн. лв.

От данъци и вноски в държавната хазна са влезли 15.186 млрд. лв. за първите 10 месеца на годината. В това число от преки данъци 2.844 млрд. лв. и 7.7 млрд. лв. от косвени данъци. Специално приходите от ДДС са 4.721 млрд. лева, а приходите от акцизи са 2.885 млрд. лв. Приходите от социално-осигурителни и здравни вноски за първите десет месеца са 4.047 млрд. лв.

Интересна е съпоставката с нивото на приходите през 2009 г. За първите 10 месеца на миналата година данъчните приходи са били 16.531 млрд. лв., или с 1.345 млрд. лв. повече, отколкото за периода на т.г. Това означава спад от 8.1% на данъчните приходи в бюджета.

Година по-рано към края на октомври в хазната са влезли 4.322 млрд. лева от осигуровки и здравни вноски, или с 6.4% повече, отколкото през тази година. Бюджетните постъпления от косвени данъци са били 8.36 млрд. лева, или със 7.9% повече, отколкото за аналогичния период на тази година.

„Газпром":

„Южен поток" може да мине и през Румъния

Газопроводът "Южен поток" може да излезе от морето на европейска територия в България, а също и в Румъния, но българският вариант на маршрута се разглежда като основен, посочи в интервю на сайта на руската компания "Газпром" началникът на отдела за управление на проекти на холдинга Леонид Чугунов, цитиран от ИТАР-ТАСС и БТА.

Той отбеляза, че от руския бряг ще тръгнат четири разклонения на газопровода, като все още предстои да се определят коридорите за тяхното изграждане. По думите му в момента се разглежда възможността за излизане на българското крайбрежие на едно или две от разклоненията.

"Към сегашния момент се предполага, че основното трасе на европейския сухопътен участък от "Южен поток" ще мине през България, Сърбия, Унгария, Словения до Австрия и Северна Италия", посочи Чугунов. Той добави, че ще има отклонения за Хърватия, Македония, Гърция и Турция, като последните три ще са на българска територия.

На сайта на "Газпром" се посочва, че стойността на проекта "Южен поток" по сегашни цени ще бъде около 15,5 млрд. евро, като 10 млрд. ще струва морската част, а 5,5 млрд. сухопътната част.

"Южен поток" е съвместен проект на "Газпром" и италианския концерн Ени (Eni). Съответният меморандум бе подписан в Рим на 23 юни 2007 г. Проектираният капацитет на газопровода е 30-63 млрд. куб. м газ годишно. Очаква се газопроводът да бъде пуснат в действие до края на 2015 г.

„Вечерне новости"

Българите са лоши инвеститори

Български бизнесмени в Сърбия досега са инвестирали над 110 млн. евро, което заедно с хърватите ги прави най-големите купувачи на сръбски предприятия, пиша вчера сръбският вестник "Вечерне новости".

"България е в списъка с 10-те най-съществени външнотърговски партньори, а стоковият обмен между двете страни се увеличава ускорено. Това обаче е за сметка на Сърбия, тъй като Белград осъществява дефицит в сравнение в София", коментира вестникът.

"Българските инвеститори са между малкото, които хвалят инвестиционния климат в Сърбия. Купуват почти всичко - от медии до мини. Същевременно много от българските вестници се оказаха лоши за работниците и за производството", е заявил анализаторът Миодрад Станич.

Всяка четвърта българска инвестиция в Сърбия обаче се оказва лоша, коментира вестникът. Според Агенцията за приватизация 25% от българските купувачи не са се придържали към договора. Според данните най-много работници "почерни" бизнесменът Христо Ковачки, който остави зад себе си 10 пропаднали сръбски компании", пише изданието.

кратки

„Fitch" потвърди рейтинга на 3 наши банки

Международната рейтингова агенция Fitch Ratings е потвърдила дългосрочния IDR рейтинг в чуждестранна валута на Българската банка за развитие и Първа инвестиционна банка на нива съответно "BBB-" и "BB-", съобщават от агенцията. Краткосрочните IDR рейтинги в чуждестранна валута, както и рейтингите за подкрепа и индивидуалните рейтинги на двете банки, също са били потвърдени. Рейтинговата агенция също така е потвърдила рейтинга за подкрепа на Unicredit Bulbank на ниво "2".

Туристическият данък ще остава в общините

Парламентът реши вчера постъпленията от туристическия данък да влизат в общинския бюджет. Това стана при гласуване на второ четене на промени в Закона за местните данъци и такси. Досега в общинската хазна постъпваха данъците върху недвижимите имоти, върху наследствата, върху даренията, при възмездно придобиване на имущество, върху превозните средства и патентния данък. Прието беше кметът на общината да може да прави разсрочване на местни данъци и такси в размер до 100 000 лева. Условието е отсрочването или разсрочването да се изиска до една година от датата на издаване на разрешението. В останалите случаи, когато сумата е над 100 000 лв., решението за разсрочване се взема от общинския съвет.

Спецагенция ще следи храните догодина

Специална агенция ще контролира безопасността на храните, предвижда приетият на първо четене от парламента законопроект за Българската агенция по безопасност на храните. Новият орган ще се създаде чрез преобразуване на Националната ветеринарномедицинска служба и ще бъде на пряко подчинение на земеделския министър. В агенцията ще се влее и Националната служба за растителна защита, с изключение на Института за защита на растенията. Дейностите на Националната служба по зърното и фуражите и Централната лаборатория за окачествяване на зърно, зърнени продукти и фуражи преминават също към новата агенция.

FT FINANCIAL TIMES

„Дунав мост 2" изостава с осем години

С 8 години изостава от графика проектът "Дунав мост 2", който предвижда да свърже Видин и Калафат - предаде вчера Financial Times. Вместо да се движи по бързата писта на европейските проекти, както се предвиждаше в началото, вторият мост над Дунав тъпче на място. А наскоро крайният срок за откриването му за пореден път беше отложен - с 18 месеца за края на 2012 г.

Същевременно цената за строителството скочи с почти 50% над първоначално предвидените суми и достигна 300 млн. евро. Забавянето и оскъпяването на проекта показват как замислените с най-добри намерения проекти, финансирани от структурните фондове на ЕС, могат да се осуетят от противоположни интереси и бюрокрация.

Според автора на FT, дори мостът да бъде завършен, няма да има съществено стопанско развитие, докато тесният 200 км път между София и Видин не бъде приведен в съответствие с европейските стандарти. Но за целта са нужни 1.2 млрд. евро, осигуряването на които не е сигурно.

Европейско финансиране за пътя София - Видин ще е достъпно за България едва след 2014 г., когато ще бъдат отворени следващите средства от структурните фондове.

Практично земеделие

СЛЪНЧОГЛЕД

Производството на слънчоглед от реколта 2010 г. по данни на МЗХ е в размер на 1,455 млн.тона. Търговията е изключително активна и ценовите равнища са едни от най-високите за последните 7 години. Средната цена за седмицата по данни на САПИ е 804 лв./тон без ДДС. В областите Варна, Добрич и Бургас търговията през последните дни се осъществява на цени от над 900 лв./тон. Тенденцията е на повишение на цената и нищо чудно в началото на месец декември да се регистрират равнища от 1000 лв./тон.

Търговията се осъществява в разумни граници, но се очаква тя да се активизира след месец февруари. Към 19.11.2010 г. регистрираните количества, напуснали страната, са 198 000 тона. За същия период на миналата година реализираните количества извън територията на страната са близо два пъти повече поради активната търговия с Турция. За периода 12.11.-19.11.2010 г. напусналите количества слънчоглед са в размер на 20 390 тона и то основно за страни от ЕС.

На европейските борси беше отчетен ръст в цените. Във Франция слънчоглед се търгуваше на равнища от 475-480 евро/тон, или това е с 10-15 евро/тон по-висока стойност от предходната седмица. По-високи котировки се наблюдаваха и при търговията с растителни масла поради активното търсене и съответно ограниченото предлагане.

Нашата прогноза е за активно търсене и през следващите две седмици, което вероятно ще доведе до ценови рекорди.

Новата програма „Пчеларство”

МЗХ изключително припряно бърза да стартира приема на документи по новата Национална пчеларска програма за периода 2011-2013 година. Бюджетът за всяка от трите години е по около 7,5 млн. лева от националния бюджет и 3,5 млн. лева представляват европейско финансиране. Следователно програмата акумулира ресурс от близо 30 млн. лева. Трябва да направим уточнението, че разходите за пчеларството се считат за инвестиционни (Регламент 1290) и те трябва да са разписани в нормативната уредба съгласно общите правила за предоставяне на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

Създадената работна група в МЗХ, която има за задача да измени и допълни Националната програма по пчеларство, не може да променя нещо, за което няма правен акт. Големият въпрос е как ще бъде регламентирано изпълнението на програмата. Самото одобрение от ЕК не означава, че тя може да бъде прилагана без съответните нормативни актове. Първата стъпка е да има решение на Министерския съвет и последващи действия на министъра на земеделието. Ако това не се случи, е невъзможно Програмата да стартира. Позоваването на параметрите на самата програма е невъзможно, тъй като тя представлява рамков документ. Изключително погрешно е да се направи работна група, за да се определят “пределни” цени на кошери, които между другото са с 30 на сто по-високи от пазарните. Кошерите трябва да бъдат направени от дървесина, което не е най-удачният вариант при новите решения, които има за бранша. Освен това работната група никъде не споменава, че все пак трябва да се прилага и Законът за обществени поръчки, което е важно изискване при усвояване на европейски средства.

“Усвояването” на средствата за кратко време - още през месец януари е в прерогативите на заместник-министър на земеделието, който отговаря за бранша. Пчеларите все пак ще получат някакви средства, но те няма да изпълнят предназначението си и ползата за бранша ще бъде спорна.

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ”

Бъдещето на Общата селскостопанска политика

На 18 ноември ЕК публикува доклад на тема “Общата селскостопанска политика (ОСП) към 2020 г. - посрещане на предизвикателствата на бъдещето, свързано с храните, природните ресурси и територията”. Целта е чрез публичен дебат до средата на следващата година (18-20 юли 2011 г.), да се разработи и представи официалната законодателна рамка на ОСП след 2013 година.

В никакъв случай не следва да се приеме, че реформите ще бъдат самоцелни, а задачата е те да са ефективни не само за заетите в отрасъл, но и за всички потребители и данъкоплатци.

В този смисъл това, което страната ни ще предложи и защити като позиции, следва да бъде достатъчно мотивирано и всъответствие с поставените цели: жизнеспособно производство на храни; устойчиво управление на природните ресурси и действия във връзка с климата; запазване на териториалния баланс и на разнообразието на селските райони.

Какви варианти и предложения са направени от ЕК за дискусия?

Първо, по отношение на директните плащания.

Тяхното запазване е важно за нашата страна, като целта, която следва да си поставим в тази насока, е да се приеме изравняване на субсидиите за България и Румъния още през 2013 г., а не както се предвижда по Договора за присъединяване това да се случи през 2016 година. Затова аргументите следва да са насочени към оценка на въздействието на директните плащания върху конкурентоспособността на българското земеделие. Използването на целия научен капацитет на страната е важно в тази насока поради факта, че експертната оценка е абсолютно задължителна.

Различни предложения има в тази насока, но основните цели, които се поставят, са: облекчаване на процедурите, особено за малките стопанства; свързване на плащанията на площ с доходи от земеделие, производство, екологична насоченост, плащане за специфични природни ограничения. Важно е да се отбележи, че подпомагането на доходите чрез директните плащания се предлага да не се основава на фиксирана ставка за целия ЕС.

Второ, по отношение на пазарните мерки.

Анализът на прилагането на мерките досега показва редица слабости.

България като пълноправен член на ЕС се възползва от възможностите за интервенция на пазара през 2008 година, когато пазарните цени бяха на равнище на интервенционното изкупуване. Този механизъм се оказва успешен, с минимални цени при условията на свръхпроизводство. Може би следва да се дискутира равнището на интервенционните цени. В същото време в условията на дефицит, какъвто се отчете през 2007 година, се оказа, че запасите, които бяха натрупани в страните членки на ЕС, не можаха да се използват за подпомагане на сектора, особено на животновъдството.

Поставената задача да се подобри функционирането на хранителната верига изисква по-гъвкава реакция на пазарните фактори. Предполага рационализиране на мерките и вероятност за въвеждане на нови елементи.

Трето, по отношение на политиката за развитие на селските райони.

Самата ПРСР и нейното приложение за нашите условия показа, че разпиляването на програмата по голям брой мерки не води до ефективно усвояване на средствата. Отчетите показват, че има мерки, по които почти няма желаещи да кандидатстват, а за мерки, които водят до повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопанства, ресурсът се изчерпва изключително бързо.

Поставен е акцентът, че развитието на селските райони е комплексен въпрос и изисква икономическа стабилност, екологична и социална устойчивост. В тази връзка следва да припомним, че всички политики в селските райони са свързани единствено с развитието на земеделието. Затова съхраняване на работните места, инвестиране в инфраструктурата и услугите определят жизнеспособността на земеделски отрасъл.

Очертават се три варианта за бъдещите насоки на ОСП с цел да се отговори на основните предизвикателства, които следва да оценим и предложим съответно действени политики:

1. Преодоляване на най-неотложните за отстраняване недостатъци в рамките на ОСП чрез постепенни промени;

2. Превръщане на ОСП в една по-екологична, по-справедлива, по-оптимална и по-ефективна политика;

3. Прекратяване на подпомагането на доходите, пазарните мерки и фокусиране върху целите, свързани с околната среда и изменение на климата.

И в трите варианта се предвижда запазване на настоящата система от два стълба: Първи стълб, който обхваща преките плащания и пазарните мерки, където правилата са ясно определени на равнище ЕС; Втори стълб, който се състои от дългосрочни мерки за развитие на селските райони. Рамката на вариантите е определена на равнище на ЕС, но окончателният избор на схемите е оставен за решение на самата държава членка.

Друг общ за трите варианта елемент е, че бъдещата система за преки плащания не може да се основава на минали референтни периоди, а трябва да е обвързана с обективни критерии.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД,
Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Свят

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

За пръв път от единайсет години се провежда среща на върха на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа

ОССЕ има нужда от реформи

Клинтън иска конкретни действия, Медведев - модернизация на организацията

След 11-годишно прекъсване Казахстан стана домакин на Седмата среща на ОССЕ въпреки опасенията и коментарите, че състоянието на човешките права в страната я правят неподходяща. В навечерието на форума дипломати предупредиха, че може дори да не се стигне до издаване на официално комюнике.

Срещата на трансатлантическата организация за сигурност, която има за цел да предотвратява и прекратява конфликти в Европа и в бившия СССР, започна с едни от най-усилените мерки за сигурност, виждани при подобна среща в региона. Световни лидери, включващи държавния секретар на САЩ Хилъри Клинтън, германския канцлер Ангела Меркел и руския президент Дмитрий Медведев, ще се опитат да засилят ролята на организацията на първата й среща на върха от срещата в Истанбул през 1999. На срещата присъства и българският президент Георги Първанов.

Припомняме, че в момента в ОССЕ участват 56 държави (всички европейски държави, включително държавите от бившия СССР, както и САЩ и Канада). По брой на участници и териториален обхват от 48,851 млн. кв. км ОССЕ се смята за най-голямата регионална организация с компетенции в областта на сигурността, която обхваща евроатлантическата и евроазиатската общност.

"Тази среща на върха е знак за възраждането на организацията", заяви президентът на Казахстан Нурсултан Назарбаев при откриването на срещата. Той призова за създаването на единно пространство за сигурност, обхващащо "Атлантическия, Тихия, Арктическия и Индийския океан". В началото на XXI век източниците на най-опасните заплахи и предизвикателства за стабилността на европейския континент се оказаха извън неговите предели. И затова 43-те държавиченки на ОССЕ са въвлечени в проблемния възел Афганистан", подчерта Назарбаев.

Генералният секретар на ООН Бан Ки-мун, който също е в Астана, заяви, че световната организация приветства възможността ОССЕ да се включи по-активно в оказването на помощ на Афганистан. ООН на свой ред смята да започне в началото на идната година регионална програма от действия за Афганистан и съседните му страни. Целта е да се укрепи трансграничното сътрудничество, допълни той.

В своето всъпително изказване руският президент Дмитрий Медведев каза, че е необходимо да бъдат разработени единни принципи за уреждане на конфликтите в пространството на ОССЕ, към които винаги да се придържа, при всички кризисни ситуации, а не само в някакви "избирателни случаи". Сред принципите, към които ОССЕ трябва да се придържа, Медведев изброи неприлагането на сила, постигането на съгласие между страните в конфликта, зачитането на съгласуваните формати за преговори и миротворчество, гарантирането на гражданските права на населението, озовало се в зоната на конфликта.

Държавният секретар на САЩ Хилари Клинтън се присъедини към призивите за съживяване на сътрудничеството между 56-те страни-членки, като настоя за по-конкретна "рамка на действие" на срещата в Астана. "Ние искаме не само силен документ, утвърждаващ идеалите, но и рамка за действие, обърната към бъдещето и предвиждаща конкретни мерки за защита на сигурността във всичките й измерения", подчерта американският първи дипломат.

България подкрепя по-нататъшното разширяване на ангажимента и подкрепата на ОССЕ за Афганистан при тясно сътрудничество с другите международни организации, заяви българският президент Георги Първанов. Той отбеляза също, че отклонението от изпълнението на определени ангажименти и различията в подходите към сигурността са създали дефицит на доверие, който се е отразил върху способността на организацията да посреща заплахите към сигурността. Според българския президент е необходимо да бъде засилен потенциалът на ОССЕ за реакция на всички етапи от развитието на конфликтите - от ранното предупреждение и предотвратяване до следконфликтното възстановяване.

Естония започна прехода към еврото

Естония започна преход към еврото. От вчера физическите лица могат да обменят крони за евро по официалния курс от 16,6466 крони за 1 евро, съобщиха от Централната банка на Естония, цитирани от Вести.ру.

Обмяната на валутата може да стане във всички банки, които оказват подобни услуги до 30 юни следващата година. От тази дата до края на 2011 г. обмяната на крони в евро при същите условия ще бъде в ограничен брой банки. Централната банка на Естония ще извършва услугата без ограничения във времето и безплатно.

В рамките на две седмици след Нова година - до 14 януари, заплащането при закупуване на стоки или услуги може да бъде и с крони. В нощта срещу 1 януари 2011 г. всички депозити в банките автоматично се конвертират в евро по официалния курс.

Естония е единствената страна в ЕС, която ще влезе в еврозоната на 1 януари 2011 г. Другите балтийски страни, както и някои други страни-членки на ЕС ще влязат в еврозоната през 2014 г. През юни тази година Европейският парламент одобри приемане на еврото от Естония от 1 януари 2011 г. 589 от евродепутатите гласуваха "за", 40 се обявиха "против", а 52 - "въздържали се".

"Силно показателно е, че такава малка страна чука на врата на еврозоната по време на най-тежката финансова, икономическа и социална криза. Това говори много за бъдещия член на еврозоната, както и за самата еврозона", подчерта тогава докладчикът Едуард Сциклуна.

Трима хървати харчат колкото един европеец

Покупателната способност на средния хърватски гражданин е 4808 евро годишно, което е само една трета от средната стойност за Европа. Това показва проучване на германския институт за пазарни проучвания Ге еф Ка (GfK) за покупателната способност в 42 европейски държави, съобщава хърватският в. "Вечерни лист".

Средната покупателна способност в Европа е 11 945 евро годишно на човек от населението и показва 2,1 процента растеж в сравнение с миналата година. Хърватия е на 29-то място в списъка и е слязла с две места по-долу от миналата година.

Тазгодишните данни за покупателната способност показват последиците от икономическата криза в много страни. В богатите страни намаляването на покупателната способност е незначително. Изненадващ скок с 10 процента нагоре е направила Турция, където покупателната стойност е достигнала 5107 евро. Така Турция прескочи страни като Унгария, Хърватия и балтийските държави. На върха на стълбицата е Лихтенщайн с 49 014 евро, а последна е Молдова с 832 евро годишно.

www.duma.bg

кратки

Комисия ще проучва готовността ни за Шенген

Разисквахме Шенген. Скоро в България ще пристигне комисия, която ще изготви доклад за готовността на страната да бъде приета в Шенгенското пространство. Нещата вървят. Що се отнася до България, за мен не съществува някакъв специфичен въпрос. Това заяви Жозеф Дол, председател на Групата на ЕНП в Европейския парламент.

Интерпол издирва Асандж

Майката на собственика на "Уикилийкс" Джулиан Асандж заяви, че е притеснена от новината, че Интерпол издирва сина й, за да го арестува. Решението на Интерпол се очакваше, след като неотдавна шведската прокуратура издаде заповед за арест срещу 39-годишния австралиец по обвинение в изнасилване.

Безработицата в Австрия расте

Безработицата в Австрия нарасна през ноември, достигайки 6,7% спрямо 6,2% за предходния месец, сочат данните, публикувани от австрийското министерство на труда. Общият брой на безработните е бил 244 346 през ноември спрямо 225 137 през октомври, съобщиха от министерството.

Реабилитираха канибала Жан-Бедел Бокаса

Президентът на Централноафриканската република Франсоа Бозизе реабилитира напълно починалия през 1996 г. бивш президент на страната Жан-Бедел Бокаса, който през 1988 г. бе осъден на смърт, след това помилван и освободен. Бокаса беше съден по редица обвинения, включително канибализъм.

Почина ученикът-похитител

Американският ученик, който взе заложници в гимназията Маринет в Уисконсин, е починал. Гимназистът, който се простреля, след като освободи всички заложници, почина от раните си в болница в града. 15-годишният Самюъл Хенгъл държа 24 съученици и учител близо 5 часа в гимназия в Маринет, Уискънсин. След като пусна всички заложници, той се простреля.

Десетки хиляди студенти в Италия протестираха отново против големите съкращения в образователното дело. В Рим се стигна до сблъсъци с полицията, а в много градове възникнаха големи задръствания. Въпреки протестите обаче парламентът прие оспорваната реформа, предвиждаща съкращаването догодина на 700 милиона евро само в университетската сфера

Свят

Кристалина стана комисар на годината

Според българката, избрана и за Европеец на годината, признанието вдига летвата на отговорността

Комисар Кристалина Георгиева, която отговаря за международното сътрудничество, хуманитарната помощ и реакцията при кризи в ЕК, спечели две награди на авторитетното издание "Юръпиън войс". Тя бе избрана за Европеец на годината и Европейски комисар на годината. За голямата награда "Европеец на годината" Георгиева е събрала повече гласове от политици като председателите на Европейския съвет Херман Ван Ромпой и на Европейската централна банка Жан-Клод Трише.

"Да се спечели тази награда е едновременно чест и задължение. Посвещавам я на всички хуманитарни служители, които често работят в изключително тежки условия и чиито усилия и себеотдаване са в помощ на най-слабите и уязвимите, на онези, които имат най-голяма нужда от нашата солидарност", заяви Георгиева след обявяването на отличията.

Георгиева благодари на българите, които са я подкрепили в конкурса. "Моето обещание към българите, които ме подкрепиха, е, че ще работя за тях. Аз съм много благодарна на европейските граждани за това, че ценят хуманитарната дейност. За мен това признание е вдигане на летвата на отговорността", заяви Георгиева пред БНР.

Главният редактор на "Юръпиън войс" - Тим Кинг - отбелязва, че Георгиева е станала "почти случайно" еврокомисар, но от февруари насам наистина е впечатлила с работа си много хора. 2010-а бе трудна година за Европейския съюз, но наградите отбелязват редица съществени постижения. Гласуването за Георгиева подчертава факта, че ЕС все още е сила и световен фактор, когато става дума за хуманитарна помощ, посочва Кинг.

Читателите на електронното издание, чиито гласове определят отличията, избраха Жан-Клод Трише, президента на Европейската централна банка, за Европейски служител на годината. Той е спечелил доверието им с това, че е отстоявал независимостта на ръководената от него институция и не се е поддал на политически натиск по време на дълговата криза в еврозоната.

Отличието "Национален политик на годината" си поделят Дейвид Камерън и Ник Клег - премиерът и вицепремиерът на Великобритания, заради формирането на коалиционно правителство и възприемането на по-европейски стил на управление.

Снимка БГНЕС

Еврокомисар Кристалина Георгиева благодари на българите, които са я подкрепили в конкурса

За втори път в рамките на две години български еврокомисар получава двете най-престижни годишни награди на авторитетното издание за европейска политика "Юръпиън войс". През 2008 г. това стори Меглена Кунева. "Награждаването на Кристалина Георгиева показва, че можем и че може да има последователност и устойчив успех", заяви първият български комисар Меглена Кунева, която бе почетен гост на галавечерята при награждаването. "Радвам се, че щафетата, която предадох, така високо се носи от г-жа Георгиева", допълни Кунева.

Студ скова Европа

Полицията в Полша съобщи, че осем души са починали от измръзване заради ниските температури, достигащи до минус 20 градуса в по-голямата част от страната, предаде АП. След нетипично мекия ноември сняг и голям студ внезапно връхлетя Полша през последните няколко дни.

Лондонското летище "Гетуик" и летищата в Единбург и Женева бяха затворени вчера заради снеговалежа. В Южна Англия 400 камиона са блокирани на заледено шосе, а стотици училища са затворени. Отстранен е ледът от пистите на повечето от летищата в Германия. Но силните ветрове принудиха управата на франкфуртския аеропорт да затвори три от пистите.

Силните снеговалежи, с които вчера осъмнаха Милано и областта Ломбардия, затрудниха движението в града и по регионалните пътища, а Венеция се оказа наводнена заради повишеното равнище на водите във венецианската лагуна. Сняг засипа и целия северозапад на Италия.

В Русия създадоха банка за ядрено гориво

Първата международна банка за ядрено гориво беше създадена в Сибир в рамките на споразумение между Русия и Международната агенция по атомна енергия, съобщи руската атомна агенция "Росатом".

Банката се намира в г. Ангарск и разполага със 120 тона ниско обогатено (между 2% и 4,95%) гориво, се казва в комюникето на "Росатом". Това количество е достатъчно за две зареждания на 1000-мегаватов реактор с лека вода. От 2007-а в Ангарск има руско-казахстански център за обогатяване на уран, който вече доставя гориво на Украйна и Армения.

НАТО е с „нов" глас

От 1 декември румънката Оана Лунджеску пое поста говорител на НАТО. Тя е първата жена говорител на НАТО в над 60-годишната история на организацията и първият говорител от източноевропейска страна. Оана Лунджеску е била журналист в британската държавна медия Би Би Си.

Путин предупреди САЩ:

Можем и сами да се въоръжим

Русия ще трябва да изгради собствени ядрени сили, ако САЩ не ратифицират новия договор за намаляване на стратегическите оръжия. Това заяви руският премиер Владимир Путин в интервю за известния телевизионен водещ на Си Ен Ен Лари Кинг.

"Това не е нашият избор. Ние не искаме това да се случи. Това не е заплаха от наша страна. Просто казваме, че това е, което всички очакват да се случи, ако не се споразумеем за общи усилия", каза Путин.

Новият договор за намаляване на стратегическите оръжия (СТАРТ) бе подписан от Обама и Медведев на 8 октомври 2010 година в Прага.

Путин допълни, че "ще бъде много глупаво" от страна на САЩ да игнорират собствените си интереси - но ако това стане, "тогава ние ще сме принудени да реагираме по някакъв начин", включително въвеждането на нови ядрени технологии.

Путин говори още за демокрациите в Русия и САЩ и за неговото отношение към нашумелите публикации на "Уикилийкс". В интервюто Путин посъветва американските политици, критикуващи демокрацията в Русия, да не се месят в руските избори.

В публикуваните документи от "Уикилийкс" има изказвания, направени от министъра на отбраната Робърт Гейтс в разговор с френския си колега, че руската демокрация е изчезнала, а властта е концентрирана в руските спецслужби. "Когато говорим с нашите американски приятели и им кажем, че съществуват трайни проблеми в това отношение (по отношение на демократичността на изборите в САЩ), ние чуваме от тях: "Не се бъркайте в нашите работи. Това е нашата традиция и ние няма да променим нищо. Ние и не се бъркаме.

Въпреки това, бих посъветвал нашите колеги: "И вие не се месете в суверенните избори на руския народ", каза министър-председателят на Русия.

Публикуването на секретните документи на сайта "Уикилийкс" не е катастрофа, смята Владимир Путин. "Изтичане, подобно на това, се е случвало и по-рано и не виждам в това катастрофа", каза Путин.

Това е второто интервю на Путин за Лари Кинг. Първото - през септември 2000 година - бе запомнено с отговора на въпрос на журналиста какво се е случило с руската подводница "Курск". Путин, който тогава заемаше поста президент, заяви категорично: "Тя потъна".

Младото вино на „Винпром Пещера" стана отличникът на „Дефилето"

На Дефилето на младото вино в Стария град Пловдив "Винпром Пещера" се представи с вино от реколта 2010 от четирите сорта Мерло, Каберне Совиньон, Мускат Отонел и Шардоне. Официалната комисия на мероприятието с председател инж. Неда Проданова даде високи отличия на вината на "Винпром Пещера". Сред белите вина първо място получи Мускат Отонел. Златен рицарски граал бе отреден за прекрасното Мерло на "Винпром Пещера", а Каберне Совиньон получи Сребърния рицарски граал.

Като традиционен винопроизводител "Винпром Пещера" знае, че за да бъде едно вино наистина добро, трябва да се отдаде заслужено внимание на всеки процес в производството. Като се започне със засаждане на качествени лозови масиви от специално подбрани сортове грозде и се обърне внимание на всяко дребно зрънце в грозда, та се стигне до най-модерните технологии за обработка на лозовите масиви и производство на виното, ето тогава се получава един съвършен винен еликсир. Поради тази причина представителите от "Винпром Пещера" се бяха погрижили и за всеки детайл в представянето си - къщата, обстановката, музиката и подредбата на щанда си за дегустации.

Стилната атмосфера на къща-музей "Енчо Пиронков" бе леко озвучавана от звуците на класическа китара в изпълнение на младежите от Академията по музикално, танцово и изобразително изкуство в Пловдив. За посетителите бяха осигурени оригинални дегустационни чаши, за да може всички аромати на младото вино да се почувстват в цялата им пълнота. Квалифициран технолог разказваше обаятелно за историята на създаването на виното и традициите на производството му във "Винпром Пещера". Запленени от всичко това, посетителите често се нареждаха за втора чаша от предпочитаното вино и се застояваха на сладка приказка с представителите на Винпрома.

Свят

Обновяваме страната, променяме се сами

Посланието на руския президент показа, че президентът е наясно как и с какво живее страната

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Екатерина ЗАЙЦЕВА, Владимир КУЗМИН

Посланието до Федералното събрание на Дмитрий Медведев стана не просто програмен документ, определящ рамките на живота на страната през следващата година. Посланието по-скоро е философски манифест, формулиращ ценностите на обществото и най-важното - механизмите, които биха позволили на тези ценности да се превърнат в начин на живот на цивилизована държава.

Когато за ценностите на човешката личност разсъждават философи и литератори - това е естествено. Когато същите мисли звучат от устата на държавни дейци, подобни твърдения се възприемат като нещо, което най-често няма нищо общо с реалността. Сегашното послание на президента се оказа неочаквано изключение от това правило. За малко повече от час Дмитрий Медведев обясни на всички чиновници, равномерно закрепени по вертикала на властта, смисъла на чиновническия им живот. За пръв път в документ от такова ниво основен герой бе не хипотетичната мощ на държавата, а човекът - и във висшия хуманитарен смисъл, и в най-обикновения, практичния. Посланието, ако то, разбира се, бъде реализирано в онзи вид, в който го формулира президентът, може да стане пълноценен пропуск за Русия за влизането ѝ в кръга на онези държави, за които ценността на човека е над всички квазидържавни интереси.

Посланието на президента носеше много важно съобщение до руския елит: държавата съществува заради човека, а не обратното. И въпреки че тази теза съвсем не е нова, този сигнал за пръв път бе подкрепен от ясно изразена политическа воля. "Трябва да постигнем прозрачност, ясност и простота във всекидневните отношения между държавата и човека. Разбирането на това, че чиновниците служат на народа, а не се разпореждат със съдбата му, е основата на демократичната система", припомни президентът.

А за да не останат думите просто думи, Дмитрий Медведев буквално стъпка по стъпка огласи план от мерки, които ще направят тандема между държавата и човека такъв, какъвто той трябва да бъде в цивилизованото общество. Това са и данъчни отстъпки за малкия бизнес, и предстояща реформа на здравеопазването, и стимулиране на раждаемостта, и по-широко предоставяне на обществени услуги в електронен вид.

По принципно нов начин Медведев реши да се заеме и с "непобедимата" корупция. Освен предстоящото преработване на закона за държавните поръчки, корумпираните ги очаква още една неприятна изненада. Вече е ясно, че големите затворнически срокове не плашат чиновниците. Затова президентът предлага да се удари по най-болезненото - по джоба. Понякога, смята Медведев, е по-добре да не арестуваме, а да наказваме с глоби, със 100-кратен размер на подкупа. Залата, която преди това постоянно се взривяваше от аплодисменти, при тези думи напрегнато затихна.

Но пакетът от всички "детски" мерки, който също може да бъде определен като една от главните теми на посланието, залата все пак посрещна с ръкопляскания. Още повече, че именно на днешните деца им предстои да живеят в своя - модернизирана - държава и да я развиват.

В своето послание президентът говори за много неща. За екологията, за здравето на нацията, за инвалидите, за изграждането на международен финансов център в Москва, за армията и военнопромишления комплекс. Но, така или иначе, всички тези теми бяха подчинени на една обща идея - модернизацията.

- Ние обновяваме страната, обновяваме обществото, променяме живота си, променяме се самите ние. И до голяма степен всичко, което правим, го правим за онези, които обичаме най-много - за нашите деца, защото искаме те да живеят по-добре от нас, да бъдат по-добри от нас, да направят това, което, може би, няма да успеем да направим ние, и от техните успехи да се постигне бъдещето на великата ни страна - подчерта Медведев в края на речта си. - И аз съм сигурен, че така и ще стане.

Именно на тези цели трябва да служат всичките процеси на модернизацията. Модернизацията не е самоцел, а инструмент за осигуряването на достоен живот на хората.

Този път Медведев в известна степен излъга очакванията на елита. Посланието му не бе политическо. Посланието не бе икономическо. Посланието не бе предизборно. Медведев смята за първостепенни други задачи: установяването на такава държавна система, в центъра на която да е човекът.

И лично за Медведев, съдейки по посланието му, решаването на тази задача не от областта на фантастиката. Защото президентът, за разлика от повечето представители на елита, продемонстрира ясно разбиране как и с какво живее страната.

"Уикилийкс":
Революцията започна и тя ще бъде цифровизирана

Компютърната мрежа променя начина, по който хората се отнасят към властта, и политиците нямат избор освен да се приспособят към това

Хедър БРУК

Дипломацията винаги е включвала вечери с управляващия елит, задни стаи и тайни срещи. Сега, в цифровата ера, съобщенията за всички тези партийни и патрициански разговори могат да бъдат събрани в една огромна база данни. И веднъж събрани в цифров вид, тези данни могат да бъдат споделяни.

И наистина именно затова е била създадена базата данни СИПРНет (Secret Internet Protocol Router Network - SIPRNet), от която са изтеглени тези грами от посолствата на САЩ. Комисията за разследване на атентатите от 11 септември направи забележителното откритие, че несподеляването на информация е подложило на риск националната сигурност; проблемът е бил в това, че НЕ Е споделяна информация. Липсата на сътрудничество между правителствените агенции и трупането на информация от бюрократите са довели до многократни "загуби на възможности" да бъдат спрени атаките от 11 септември. В резултат комисията разпореди преструктуриране на правителствените и разузнавателните служби, за да съответстват повече на мрежата. Сътрудничеството и споделянето на информация бе нов етос. Но докато милиони правителствени служители и работещи по договор имаха достъп до СИПРНет, обществеността нямаше.

Обаче данните имат свойството да се разпространяват. Те се промъкват през военните мерки за сигурност и могат да изтекат от "Уикилийкс". Изглежда цифровите данни не признават никаква власт, било това Пентагона, "Уикилийкс" или редактора на вестник. Ние самите вече сме изпитали мащабните промени вследствие на дигитализацията. Събития или информации, които навремето сме смятали за преходни и частни, сега са събрани, трайни и публични. Но когато стане пробив в данните на обществото, политиците не се загрижват много. Нашето лично пространство е употребяемо. Не е изненада, че реакциите на тези изтичания сега е различна. Ако нещо е променило динамиката на властта по революционен начин, това не е просто мащабът на съхраняваните бази данни, а това, че отделни хора могат да качат в мрежата тяхно копие и да го представят на света. В хартиен вид тези грами съставляват към 13 969 страници и това е камара с височина около 25 метра - нещо, което трудно може да бъде промъкнато през мерките за сигурност по време на хартиената ера.

За едни това е знак за криза, за други - възможност. Бившият посланик на САЩ в Русия Джеймс Колинс каза, че разкриването на грамите, "ще попречи на това нещата да се правят по нормален и цивилизован начин". Прекалено често онова, което в дипломацията се смята за нормално и цивилизовано, означава да си затвориш очите пред колосални социални несправедливости, корупция и злоупотреба с власт. При прочитането на неколкостотин грами повечето от "вредата" е всъщност неудобство и изтъкване на неудобни истини. В името на една военна база в страната нашите лидери приемат един брутален диктатор, който потиска населението ѝ. Това може да бъде удобно в краткосрочен план за политиците, но дългосрочните последици за гражданите на света могат да бъдат катастрофални.

Изтичанията на данни не са проблем; те са симптом. Те разкриват липсата на връзка между това, което хората искат и имат нужда да знаят, и онова, което всъщност знаят. Колкото е по-голяма секретността, толкова по-голяма е вероятността от изтичане. Начинът да бъде преодоляно изтичането е да се осигури ясен режим за обществен достъп до важна информация. Повечето от възмущението по адрес на "Уикилийкс" не е заради съдържанието на изтеклата информация, а заради безочливото посегателство върху надеждните допреди бастиони на властта. В миналото ние се подчинявахме на властта и ако някой неин представител ни кажеше нещо, което може да навреди на националната сигурност, ние възприемахме това като истина. Сега суровите данни зад тези твърдения стават все повече достояние на публиката. От разкритията виждаме неща като разходите на депутатите или за съучастничеството на правителството в изтезанията, от което следва, че когато политиците говорят за заплаха за "националната сигурност", често имат предвид, че е заплашена сигурността на техния пост.

Беше време, когато лидерът контролираше гражданите, като контролираше информацията. Сега е по-трудно откогато и да било за властниците да контролират онова, което хората четат, виждат и чуват.

Това е революция, а всички революции пораждат страх и несигурност. Ще се придвижим ли към ново информационно Просвещение, или ответният удар на онези, които на всяка цена искат да запазят контрола, ще ни изведе към нов тоталитаризъм? Събитията през следващите пет години ще определят бъдещето на демокрацията през следващия век, така че ще бъде добре, ако нашите лидери отговорят на настоящето предизвикателство, като гледат с едно око в бъдещето.

Интервю

Румен Петков:

Клеветничеството трябва да се наказва

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

РУМЕН ПЕТКОВ е роден на 23 юни 1961 г. в Плевен. Завършил е Математическата гимназия в града и Пловдивския университет "Паисий Хилендарски". Специализира в Икономическия институт в Свищов. От 1995 до 1999 г. е кмет на Плевен. През 1999 г. става секретар по коалиционната политика на БСП, а от 2001 г. е зам.-председател на НС на БСП. От август 2005 г. до април 2008 г. е министър на вътрешните работи. Депутат в 39-ото, 40-ото и 41-ото Народно събрание. Женен, с две деца.

Интервю на Ира МИЛЕВА

Тази власт се крепи единствено на спекулации и лъжи, които идват от злонамерени хора, казва депутатът от Коалиция за България

□ *Г-н Петков, преди дни Любен Корнезов обяви, че Цветан Цветанов и Ваньо Танов подлежат на наказателна отговорност заради клеветите срещу вас. Главният прокурор Борис Велчев обаче заяви, че според НК това е така само ако думите са изречени пред надлежния орган, а не пред медиите...*

- Ако е така, това е преценката на главния прокурор. Преценката на проф. Корнезов е малко по-различна и аз ще се посъветвам още веднъж с него. Помолил съм да се направи пълна извадка на клеветите, които бяха изречени по мой адрес от Цветанов и Танов. Ще помоля да се има предвид и разпитът на Танов по повод клеветническата книга на Юрген Рот, защото тогава неговите твърдения са пред съдебен състав. Поне единият от двамата ще бъде осъден.

□ *Не излиза ли тогава, че всеки може да говори пред медиите каквото поиска по адрес на когото поиска?*

- Ако не за набеждаване, ще заведа дело поне за клевета. Клеветничеството трябва да бъде наказвано, защото, когато се клевети по такъв арогантен начин, когато се лъже така цинично пред обществото, това не бива да остава нейде във въздуха. Просто клеветниците трябва да си получат заслуженото.

□ *Какво говори цялата тази ситуация за властта? Един министър, опитвайки се да прикрие собствените си действия, излиза и хвърля обвинения в пространството към първия, попаднал на мушката му...*

- Очевидно това е манталитетът на тази власт - да се лъже, да се клевети с цел прикриване на определени събития. И до днес няма разумно обяснение за изключително бързото забогатяване на Цветанов. И до ден днешен няма обяснение за промените в собствеността на земята, върху която е строил - от публична държавна в частна държавна собственост, кога е направено, защото това е направено в нарушение. И до ден днешен министър Цветанов не желае да обяви част от своите приходоизточници. Очевидно го е срам. Но с безогледното клеветене двамата с Танов се стремят именно да прикрият тази си несъстоятелност. Очевидно е, че Танов не се справя в митниците, очевидно е, че контрабандата е на изключително високи равнища. И договорката между двамата е видима за всеки интелигентен човек в България.

□ *Смятате ли, че хората вече разбират какво се случва? Цветанов на няколко пъти само по време на парламентарния контрол така и не стигна до отговорите на зададените му въпроси...*

- Той толкова си и може, милият. Въпросът обаче е всичко това да се види и чуе от обществото. Хората да знаят, че сме в ръцете на арогантни лъжци, на арогантни клеветници, които не се спират пред нищо.

□ *Кога ще си проличи ясно всичко това? Дали ще е на изборите догодина?*

> **И до днес няма разумно обяснение за изключително бързото забогатяване на Цветанов**

□ *Как според вас?*

- На мен ми се струва малко нездраво нервен на екрана и може би се нуждае от компетентно съдействие на здравен екип.

□ *Ще излезе ли в крайна сметка истината за тези клевети и дали Цветан Цветанов се опитва да влияе на прокуратурата? Ще има ли истина с факти?*

- Пуснал съм официален сигнал до прокуратурата и в него има съвършено конкретни въпроси - ползвани ли са СРС-та, унищожавани ли са, по какъв ред, спазени ли са изискванията, заложени в правилниците. Отговори ще има, нямам никакво съмнение. Цветанов многократно се е опитвал да оказва натиск върху съда и прокуратурата. Но съм убеден, че там работят хора с чувство за чест и достойнство и за тях подобен тип поведение е неприемливо.

□ *Да, но по същата схема клеветите стигнаха до американското посолство, което също доведе до последствия за вас...*

- Абсурдно е, защото едно уважаващо себе си посолство би направило проверка на тези твърдения. Кой е подвел посолството не е моя работа. Това е въпрос, който трябва да се изчисти от самото посолство. Но за мен случаят е пределно ясен и имам своето обяснение. Да, практиката на САЩ е такава, че когато вървят разследвания, каквито очевидно в случая няма, те трябва да постъпят по този начин. И това е разбираемо, ако твърденията са институционални. Ако се води разследване, е разбираемо тези твърдения да бъдат взети насериозно. Но от официалните документи, които съм представил на Джеймс Уорлик и на посолството, е видимо, че такива разследвания няма. Видимо е, че това са лъжи и клевети. За себе си нямам обяснение защо се допуска посолството да бъде въведено в непочтена игра.

> **На изборите догодина има всички основания ГЕРБ да бъдат наказани от избирателите**

□ *Някой влияе...*

- И то с откровени лъжи. И това трябва да се види от хората - властта се крепи върху лъжи, клевети, спекулации и те нямат край. Тук управляващите нямат таван, могат да се развиват в тази сфера в безвремието, както и правят.

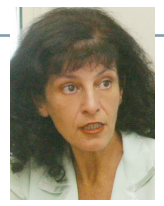
□ *И какво целят?*

- Очевидно, изместване на вниманието на обществото от реалните проблеми. Ето, тези дни никой не говори за протестите на БАН, никой не говори за протеста на университетите, никой не говори за проблемите в реалния сектор на икономиката, никой не говори за реалностите такива, каквито са. Занимаваме се със самообяснения на лъжи и клевети, с правене на спекулаци с отделни събития.

□ *Нормално ли е?*

- Искам да кажа на тези хора, че по този начин си играят с човешки съдби. Не искам никога на техните деца да се случи това, което се случва на моите. Не искам на техните родители и близки да се случва това, което се случва на моите. Защото само аз знам колко струват тези лъжи и клевети на всички близки до мен хора.

Общество

АИДА ПАНИКЯН

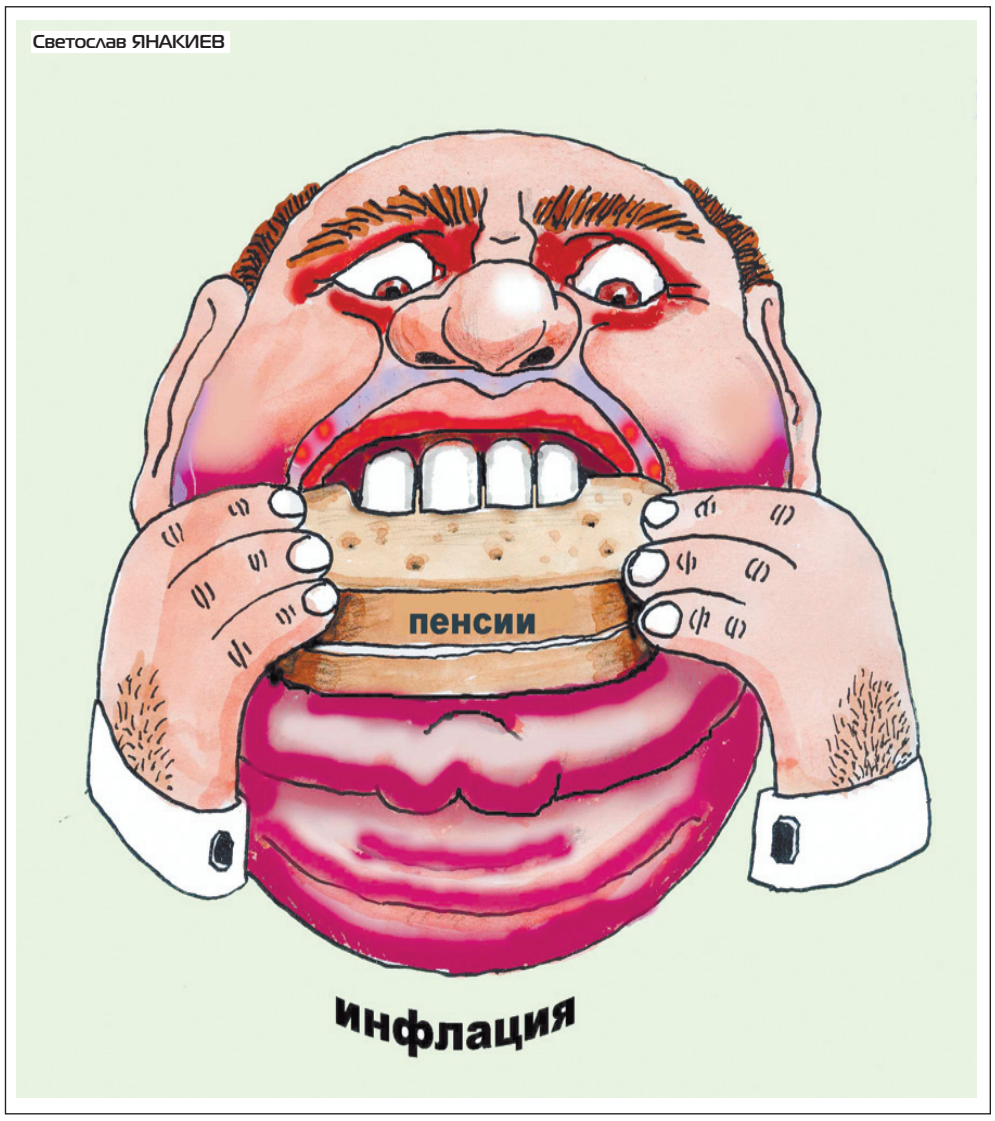
Порядъчна доза смях и веселие и словесни картечни откоси (за разнообразие!) съдържаше поредният спектакъл на парламентарния манеж по време на извънредното заседание във вторник. Заседание, започнало в час, подходящ повече за сиеста, отколкото за пълноценна работа на избраниците на народа. С 10-часовото заседание депутатите от мнозинството сякаш искаха да демонстрират пред нацията "работоспособност" и "грижа за доброто" на избирателите. На кои избиратели ли? Естествено на тези, които добре са им платили, за да ги опазят от данък "лукс" или да не им вдигат осигурителната основа от 2000 на 2400 лв...

Обидно веселие! Неразбираема радост за това, че 30 месеца пенсионерите получават с 10% по-ниски пенсии, че не получиха обещаните им "повишени" вдовишки и пр. добавки. Или радост за това, че с рестриктивни закони се обричат на бедност и безработните, и осигуряващите се? А може би радост и за това, че България наистина се превръща в ненормалната държава, която с пари от здравни вноски крепи държавния си бюджет? Или радост, че това правителство фабрикува все повече и повече бедняци - та нали сме вече в първата тройка на най-бързо обедняващите в Европа. От толкова много радост мнозинството забрави, че за да го има, трябват и деца на България. А за да има деца, са необходими и майки, които да получават прилични обезщетения за майчинство.

Българинът взе да свиква (или да се примирява) с безумията на управляващите. А те очевидно и на това разчитат - за четири години целият народ да свикне, че пари за здраве няма, но непохарчени пари в здравната каса има. Пари за пенсии и социални помощи няма, но осигуровките на богатите не може да се вдигат. Пари за образование и култура няма, но за хеликоптерите на данъчните има. От данък "лукс" в хазната ще влязат минимални средства, но от данък "колиба" ще се съберат едни огромни суми.

Обидно е, че честният данъкоплатец с данъците си плаща заплатите на депутатите. А те се веселят в парламента на топло и сътворяват закони, с които се отнема правото на 30% от социалнослабите да получат помощи за отопление... Още по-обидно е, че повярва на лъжите им.

...Та така... Както се казва, "Сълза и смях" пасти да яде пред парламентарните представления. Само че в случая смехът е в парламента, а сълзите - в домовете на хората.

Смях и сълзи

Гадовете от ДС, Тошев и медалите

ГЕНАДИ ПИЛЕВ

"Няма значение дали тези хора са извършвали престъпления или не. Важното е да се разграничи добро и зло и да се застане на страната на доброто..." "Тези хора" са всички, "свързани с репресивния апарат на Държавна сигурност". Разграничаването е типично за България през 2010 г. - "няма значение", а страната на доброто е въплътена в уникално по своя кретенизъм парламентарно решение от вчера горните "престъпници по презумпция" да бъдат лишени от правото да получават държавни отличия. Няма значение за какво. Ни орден, ни медал, ни почетен знак!

Цитатът в началото е на автора на кретенизма, известния в миналото седесар Лъчо Тошев. Дето се казва, на него му е лесно. Той, милият, се върна на политическия небосклон по милостта на парламентарните врътки. Така че, сега каквото и да роди, все ще е горд, че си е видял името по вестниците. Подобна е и реакцията на съвкупната остатъчна десница. И тя се радва на всеки кретенски повод да докаже, че мърда с крачета и е жива. А какъв по-добър повод от реанимирането на старото плашило "Държавна сигурност"?

И сега ще почнат пак безсмислени дискусии по сутрешни блокове до умопомрачение. Ще грейнат познатите муцки на Методи Андреев, Димитър Иванов и прочее все едни и същи "експерти". Толкова е безсмислена вчерашната случка, че чак е отегчителна. Как да коментираш човек, който може да каже "Дори да не са извършвали престъпления, тези хора са били част от престъпна система". Има ли смисъл да му задаваш уточняващи въпроси?

Може би е по-лесно да опишем на Тошев и Тошевци хипотетичен казус. Българин в разцвета на силите си, на 60 години примерно, е висш мениджър в офис на влиятелна чужда фирма в София. По стечение на житейските обстоятелства до 1990 г. е бил кадрови служител на т.нар. Първо главно управление на ДС. В смисъл, разузнавач. В офиса избухва пожар. Човекът спасява човешки животи.

Заслужена награда от родината за проявеното геройство ли? Друг път. Заклеймяване. Няма за теб признание, гнидо, ти преди 21 години си бил част от "престъпната репресивна система". Престъпник си ти, не герой. Мълчи, гад, и се чувствай гад.

Е, те това ви е, велики парламентаристи, справедливото решение. Това не е политика, а примитивна комплексарщина. Чак такава нямаше дори във времената на одиозния Георги Панев. Дето забрани със закон научното израстване на началника на гарата в Горна Оряховица, защото бил "номенклатура от списъците на ЦК".

P.S.: *И ако за неизкушения наблюдател темата може би наистина е отегчителна, левицата просто няма право на подобна високомерна реакция. Да, темата е на СДС. Но когато глупостта не получава отпор, тя става заразна, агресивна и започва да властва. А когато окончателно превземе всичко, няма да има никакъв смисъл чуденето на левите как да намерят пътя към хората.*

Дамата 2

1875 - В ОДРИН, ДН. ТУРЦИЯ, СЕ РАЖДА ЙОСИФ ХЕРБСТ (1875-1925), БЪЛГАРСКИ ЖУРНАЛИСТ, ПУБЛИЦИСТ И ОБЩЕСТВЕНИК.

Първи председател на Дружеството на столичните журналисти и пръв директор на печата, уволнен по искане на княз Фердинанд. Издава сп. "Вик за свободни хора" и в. "Днес", "А.Б.В.", "Ек утринен", "Ек вечерен". Превежда художествена литература от руски, немски, френски, английски и други езици. Автор на книгата "Вчера, днес и утре". След Септемврийското въстание през 1923 г. се противопоставя на произвола на полицията и правителството. Включва се в дейността на Комитета за подпомагане на пострадалите и редактира неговия бюлетин. Известно време е член на Демократическата партия, която напуска през 1911 г. Арестуван на 16 април 1925 г. след атентата в катедралния храм "Св. Неделя" в София и вероятно убит още същия ден.

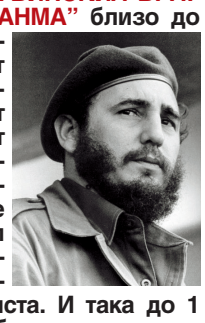
1927 - СЪС ЗАПОВЕД НА МИНИСТЪРА НА ВОЙНАТА ЗАПОЧВА ТАЙНО ВЪЗРАЖДАНЕ НА ВОЕННОМОРСКИЯ ФЛОТ В БЪЛГАРИЯ.

С Ньойския договор от 1919 г. България е задължена да предаде безвъзвратно военните кораби и подводниците си на победителките в Първата световна война. Предвижда се охраната на водните ни граници да се извършват от патрулни кораби със снето въоръжение и граждански екипажи.

1954 - В ЩАТИТЕ НАСТЪПВА КРАЯТ НА ЕПОХАТА НА МАККАРТИЗМА И „ЛОВЪТ НА ВЕЩИЦИ".

Течението по същество е тоталитаристично и антикомунистическо и се изразява в мащабна кампания за разкриване на съветски шпиони, комунисти или техни симпатизанти и други политически елементи, характеризирани като неблагонадеждни. Много американски граждани са обвинени и осъдени, затова че са предполагаеми членове на Комунистическата партия или най-малкото, че симпатизират на комунистическите идеи. Сенатът осъжда с 67 на 22 гласа поведението на сенатор Джоузеф Маккарти (ръководител на сенатската комисия по разследване на антиамериканската дейност) като противоречащо на традициите на Сената, а стилът му на работа е обявен за водещ към неуважение на институцията. Ерата на маккартизма се оценява от съвременните американски историци като едно от най-големите нарушения на гражданските свободи и права в историята на САЩ.

1956 - ФИДЕЛ КАСТРО И 81 НЕГОВИ СПОДВИЖНИЦИ СЛИЗАТ НА КУБИНСКИЯ БРЯГ ОТ МОТОРНАТА ЯХТА „ГРАНМА" близо до

мястото, където 61 години порано акостира и националният герой от войните за независимост Хосе Марти. Голямата част от тях са заловени или убити от властите, като в планината Сиера Маестра успяват да се скрият Кастро, брат му Раул, Че Гевара, Камилио Сиенфуегос и още 9 души, започнали партизанска война срещу 30-хилядната армия на диктатора Батиста. И така до 1 януари 1959 г., когато Батиста бяга, а в столицата Хавана влизат 800 души партизани.

2008 - В СОФИЯ УМИРА ЛЕОН ДАНИЕЛ (1927-2008), ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР.

Роден е на 17 февруари 1927 г. в Русе. Завършва режисура при П. К. Вейсбрем и Н. Н. Галин в Ленинградския държавен театрален институт (1952). Режисьорският му дебют е "Еснафи" от Максим Горки в Драматичен театър - Русе (1952). Работи в Драматичен театър - Русе (1952-1957), в Драматичен театър - Бургас (1957-1960), в Театър "Българска армия" (1961-1963), в Театър "Народна сцена" (1963-1964), в Студия за хроникални и документални филми (1964-1965), в Театър на поезията и естрадата (1965-1968), в Драматичен театър - Враца (1968-1971), в Държавен музикален театър (1972-1978), в Театър "София" (1978-1982), художествен консултант на Драматичен театър - Пазарджик (1981-1986), в Народен театър "Иван Вазов" и др. Режисьор е на игралния филм "На чисто" (1973), на документални филми и телевизионни предавания. Негови спектакли са участвали в български и чужди фестивали, гостували са в чужбина. Носител е на множество награди.

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

2 декември 2010, година 7, брой 12 (73) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

От гражданската към културната нация

Какво обединява антипросветителите

Зеев Стернхел*

Уважение към идентичностите и техните култури, недоверие към идеологиите на прогреса, критика на рационализма и претенцията му за универсалност: колко много характеристики на съвременна политическа чувствителност, чието място на политическата шахматна дъска понякога трудно се определя. Това течение се зароди през XVIII в., за да се противопостави на концепцията за независимия индивид, който сам кове съдбата си, което е и основният принцип на демокрацията.

ВОЙНАТА срещу ценностите на Просвещението продължава със същата решителност, както през предходните два века, тъй като най-важните въпроси, пред които се изправиха философите от XVIII в., си остават централни и днес: обществото едно тяло ли е, жив организъм, или е само съвкупност от граждани? От какво се определя националната идентичност? Могат ли националните общности да бъдат окачествявани с политически и юридически термини, или се характеризират с история и култура? И ако е така, каква е тежестта на религията в културата? Кое е по-важно за живота на хората – общото между тях или онова, което ги разделя? И дали светът, такъв, какъвто го познаваме, е единственият възможен? Промяната на съществуващия социален ред оправдана цел ли е, или предвещава бедствие?

Очевидно отговорите на тези ключови въпроси поставят под въпрос концепцията за човека. За политическата мисъл, представена от могъщо и упорито

(На стр.3)

*Историк, заслужил професор в Еврейския университет в Йерусалим, автор на *Les Anti-Lumières. Une tradition du XVIIIe siècle à la guerre froide* (Антипросвещението. Традиция от XVIII в. до Студената война), Gallimard, coll. „Folio Histoire“, Париж, 2010.

Срещу несправедливостта

Серж Алими

Напоследък либералите са загрижени за бедните. В Обединеното кралство например премиерът консерватор Дейвид Камерън, вдъхновявайки се от своя предшественик Антъни Блеър, иска да увеличи университетските такси за обучение (1). Ставало дума за социална мярка. Цел? Да не се товарели всички данъкоплатци с разходите за висше образование, тъй като преобладаващата част от неговите „клиенти“ произхождали от заможните среди. Държава спестява, а за бедните има стипендии. Още преди три години във Франция авторът на уводни статии Жак Жюлиар смяташе, че *безплатното образование представлява субсидия за богатите, които изпращат децата си да учат в университет* (2). Въвеждането на високи такси за обучение щяло да бъде реформа за установяване на равенство...

Големият държавен дефицит позволява това разсъждение да бъде пренесено в целия комплекс от социални придобивки, за да се оспори универсалното им прилагане. Да започнем със семейните надбавки: *Над определен праг* (на приходи) *просто не се забелязва, че се получават надбавки. При такова положение държавните пари се харчат на чиста загуба*, повтаряше бившият правосъден министър Люк Фери, на когото пригласяше бившият министър-председател социалист Лоран Фабюс (3). Следва здравната закрила: Ален Менк, съветник на Никола Саркози и приближен на госпожа Мартин Обри, давайки пример с баща си, *лежал петнадесет дни в най-модерна болница*, се престори на шокиран, че *французите са платили 100 000 евро за лечението на човек на 102 години*. (...) *Струва си да се запитаме как да се възстановяват разходите за лечение на много старите хора, дали не трябва да се облага с данък тяхна собственост или собствеността на техни правоприемници. Това заслужава да се предложи в програмата на социалистите* (4). Накрая идва ред на пенсиите: либералният седмичник *Икономист* изрази съжаление, че британският министър на финансите Джордж Осбърн не насочи атаката си *срещу принципа на универсалността, присъщ на социалната система. Той можеше например да избере за мишена скъпите облаги, предоставяни на пенсионерите независимо от техните приходи* (5).

По такъв начин либералите се правят на загрижени за „справедливото“ преразпределяне, а пък намалиха високите ставки на прогресивния данък... Следващата им стъпка се знае предварително. В Съединените щати вече го установиха: в политически системи, управлявани от средната и висшата класа, орязването на обществените услуги и на социалните помощи става детска игра, когато привилегированите слоеве престанат да имат личен интерес от тях. Тогава те започват да виждат в тези придобивки култура на зависимост и на злоупотреби. Броят на облагодетелстваните намалява. Върху тях се налага педантичен контрол. Отпускането на социалните помощи според доходите почти винаги означава да се програмира тяхното премахване за всички.

(1) Господин Камерън възнамерява да увеличи от 3290 на 9000 лири стерлинги (10600 евро) годишната университетска такса – нещо, което Блеър вече направи през 2004 г., когато я увеличи от 1125 на 3000 лири.

(2) LCI, 7 юли 2007.

(3) Съответно в *Le Figaro* от 18 ноември 2010 г. и по Europe 1 на 4 ноември 2010 г.

(4) „Parlons net“ (Да говорим открито), France info, 7 май 2010.

(5) *The Economist*, Лондон, 23 октомври 2010.

Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

Несравнимата сила на организираността

Във фабриката за социални протести

Милиони французи се включиха в протеста срещу пенсионната реформа. Работници, преподаватели, железничари, шофьори на тежкотоварни камиони, медицински служители и ученици участваха в много стачки, демонстрации и блокади. Невинаги обаче протестните им действия бяха координирани. За да се достигне критичната точка и да се накара едно правителство да отстъпи, ентусиазмът не може да замени организираността.

Франсоа Рюфен*

ХАЙДЕ на общо събрание! На площада... От 4 часа сутринта този вторник,12 октомври, индустриалната зона на Амиен е блокиран. С установилите се тук мултинационални компании „Валео“, „Гудиър“, „Дънлоп“, „Проктър енд Гембъл“ районът е икономическото сърце на *първия работнически регион на Франция* (*Фигаро*, 24 юни 2008). Сред лунен пейзаж от комини, магистрали, железни решетки и димящи на пътя автомобилни гуми са се събрали синдикални активисти. Над тях кръжи хеликоптер. Към края на следобеда обаче манифестиращите оредяват. И започва спор, който предизвиква нервност: „Спираме ли, или продължаваме?“

– *Аз, като започвам един протест силно, искам и така да го завърша*, предупреждава Микаел Вамен, делегат на Общата конфедерация на труда (ОКТ) в „Гудиър“. – *Да не завърши само с двайсетина от нас и с побой, когато ченгетата ни се нахвърлят.*

(На стр.2)

*Редактор във вестник *Fakir* (град Амиен)

Във фабриката за социални протести

(От стр. 1)

– Дори и двайсетина да сме, пак можем да удържим положението! – отвръща друг.

– А какво става тук?– мърмори Микаел. – *Не виждам никакви работници, само делегати. Това е делегатска стачка!*

– Още по-зле, тази вечер има футболен мач! И палячовците ще останат пред телевизорите!

Кристоф Пле, секретар на местния профсъюз, лансира соломоновско решение: *Предлагам да се съберем отново тук в 22 часа и в зависимост от наличните сили ще решим как да действаме.*

В десет вечерта обаче няма никакво подкрепление. Изглежда, че ще дойдат железничарите. Изглежда. Единствените новодошли са полицаите, застанали в редица с каски и фенерчета. Те са значително повече от стачниците, които хвърлят бялата кърпа. За по-малко от двайсет и четири часа блокадата се разпада сама. И не поради малшанс.

Местният клон на ОКТ е замислил тази „акция“... предишния ден. При такава прибързаност синдикалистите не са имали време да подготвят никакви листовки, за да приканят работниците от компаниите да се присъединят към стачните постове или поне да напомнят кои са причините за това „нарушаване на реда“. Нито един вестник, нито един блог не е предупредил за инициативата другите сектори (преподаватели, железничари, студенти). Нито едно информационно средство не свързва тези общности, които обикновено не се познават. И най- вече тази пропусната възможност: десет хиляди души участваха днес в протестно шествие в центъра на Амиен. Сред тях сигурно е имало мнозина, готови да удължат деня си на протест „в зоната“. През целия преход обаче озвучителната уредба на клона на ОКТ в департамента не оповести блокадата, предпочете да пуска музика. И пак никакви листовки не бяха разпръснати сред манифестантите...

Сякаш два свята, отдалечени само на шест километра един от друг, са си обърнали гръб. Без възможност „твърдите“ от заводите да се слеят с *буржоата от центъра, които се разхождат*, както иронично казва един работник.

Карнавал има през този хубав октомври по улиците на Амиен. Гимназисти слизат от ученическото градче, отправили се без да знаят много добре накъде, стачници протестират пред сградата на Движението на френските предприятия (МЕДЕФ) и чупят витрините му, преподаватели блокират булеварда пред гарата, буйстващи железничари множат акциите за забавяне на движението по околовръстния път, безплатно движение по автострадите, самосвал чакъл, изсипан на улицата... От време на време тези различни шествия случайно се пресичат и си вдъхват сили.

Човек би казал: едно тяло с ръце, които махат във въздуха; с крака, които се движат; с една дума – крайници, изпълнени с жизненост. Но без глава, която да

координира движенията им. Всяка професия действа в своя ъгъл без мисъл за сътрудничество. Никакъв студентски „делегат“ на общите събрания (ОС) в индустриалната зона, и обратното. Нито за момент групите на протестиращите не се срещат за общи действия. Какво може да се направи заедно? Как други сектори да бъдат привлечени в борбата? На кое работническо съсловие да се наблегне – на газовиците, на електротехниците, на общинските чиновници? Тук, в Амиен, какво да се направи, за да се ударят работодателите там, където ги боли най-много, сиреч по портфейла? Тук, в Амиен, как най-пряко може да се противодейства на правителството? Тези въпроси няма да бъдат зададени никога, поне публично. И тъй като всички и всеки по отделно са увлечени във вихрушка от „акции“, време за това не остава.

Така се прокрадва съмнението: как можеш да се надяваш на победа? Отсреща е капиталът, организиран на планетарно ниво, с график за отдавна замислени „реформи“. Докато протестиращите не сколасват да се организират дори в рамките на един град и импровизират ден за ден. Как да се обясни тази дезорганизация?

Три десетилетия рушене на работническите организации не остават без последици. Поради липса на воля (и на надежда) се губят навиците да се печатат листовки, да се разпространяват на входа на компаниите, един по един да се убеждават колегите, предварително да се планират изказванията по време на шествията, подготовката на общ митинг и т. н.

Работата по изграждането на синдикати в предприятията

СЛАБОСТ е и липсата на „структури“, за която често се чуват критики на общи събрания. *А какво прави областният съюз на ОКТ, нали той трябва да ни подкрепя!* – обвинява член на зоналната конфедерация. – *После ще си уредим сметките!* Същата песен сред железничарите: *Стачката вече навлиза в третата си седмица, третата... Какво се видя като проява на солидарност? Нищо. Вместо междусиндикална координация трябва да се постави началото на междупрофесионална. Но още в началото трябва да се каже, че няма никаква „координация между професионалните съсловия“. Ръководителите ни дремят!*

В крайна сметка в главите на хората витае един вид „спонтанност“. Като че ли не е нужно друго освен „призив за обща стачка“, за да се стигне до победа с вдигнати юмруци или всичко „да гръмне“. Вместо търпелива работа, съживяване на механизмите (единна информация, силни низови организации), подбор на кадри, изготвяне на графици, предвиждане на взаимна заменяемост и т. н.

„Обща стачка“ – този призрак обсеби целия конфликт. Лансиран в разискванията, изрисуван с графити по стените, скандиран в края на шествието... Някои си мислят, че би било достатъчно конфедерациите само да я обявят, *за да се катурне всичко*. Свиканите на общо събрание в департамента Сом преподаватели с благословията на Единната синдикална федерация (ЕСФ), на профсъюза „Солидарни“ и на ОКТ– Образование наистина гласуваха за обявяване на „повтарящи се стачки“. Без никакви последици – в гимназиите стачкуващите можеха да се преброят (почти) на пръсти. И в интерес на истината активистите предпочитаха да не ги броят... По подобен начин блокирането на „зоната“ не предизвика прекратяване на работата в заводите, нито един магазин в центъра не затвори поради присъединяване на служителите му към протестното шествие. При това положение да се говори, че страната е „на крачка от обща стачка“ и че е достатъчно господин Бернар Тибо да я обяви, означава да се надценява силата на синдикатите. Това означава да се пренебрегва огромната работа (по изграждане на синдикатите в предприятията, по информационното противодействие), която трябва да се свърши преди да се предприеме протестно действие.

Последната „обща стачка“ във Франция се състоя преди две години в Гваделупа. Тя бе описана лековато като спонтанно разтърсване – сякаш едно „щракване“ беше „взривило барута“. Грешка на гледната точка. На седем хиляди километра от Париж синдикалистите от Общия съюз на трудещите се от Гваделупа (ОСТГ) бяха работили години, десетилетия дори, за да организират и изградят социалното движение. За да увенчаят усилията си със спечелване на мнозинство в изборите за арбитражни съдилища; за да изградят едно интерсиндикално обединение, ориентирано по линията „масови действия – класова борба“; за да разширят влиянието си сред партиите и асоциациите и да създадат „Колектив срещу експлоатацията“ (LKP – Lyannaj Kont Pwofitasyon). След полагането на такава основа въпросът не беше само да се щракне с пръсти: *Такова решение не се взима по заповед отгоре*, обяснява Еди Дамас (1). *Разбира се, ние го желаехме. Но между 16 декември и 20 януари разпространявахме листовки навсякъде – по алеите за велосипедисти, по пазарите, на входовете на гробищата. И по време на срещите ни по места се усещаше как хората израстват, как настойчиво искат стачката. Плодът узряваше...*

Когато се постигне организираност, плодовете наистина узряват. И в Амиен, както в Поант а Питр (икономически център в Гваделупа – *бел.ред.*). Местният синдикат от индустриалната зона взе решението за следващото блокиране предварително – в събота (16 октомври) за сряда (20 октомври). Този срок изглеждаше кратък: само три дни. Три дни, през които обаче шепа активисти, разбрали, че организацията куца откъм съдържание, се хващат на работа. С неблагодарни, но нужни задачи: с малък бележник в ръка да мислят как да организират групите; да набелязват адреси в интернет, за да изпратят уведомителни писма за началото на акциите; предварително да разпратят програмата за действия до всички общи събрания – от студентските до тези за профсъюза „Солидарни“. И най-вече да използват демонстрацията във вторник като опорна точка: там ще се разпространят 8 000 листовки с призив „Всички в зоната!“. В края на манифестацията ще има импровизиран митинг и разхождайки се по двама, подобно на свидетели на Йехова, официалните координатори ще могат да видят отзивчивостта на манифестантите (*Кога можете да дойдете в зоната? В четири сутринта? Утре по обяд?*) и т. н. Нищо изключително, никаква гениална идея. Но тази непретенциозна работа е достатъчна.

Това е невиждано! – ще възкликне на другия ден Микаел Ваман. – *Никога не се е случвало в зоната, никога! Ще останем там до петък вечер. Това ще се запомни!* Той е готов почти да се разтанцува. Защото е разчупено едно отчуждение. Най-затънтеното, скрито от погледа кътче на Амиен се превръща в място за срещи от сутрин до здрач. Вечерта на едно кръстовище духов оркестър изнася концерт. Дори народните избраници се качват там, горе, и предлагат наденички. И за първи път, повлечен от течението, департаментният секретар на ОКТ също се качва и се обявява в подкрепа на блокадата. Облогът е успешен, извършва се сближаването между дребната интелектуална буржоазия от центъра на града и работниците от зоната. И то продължава.

След първата нощ на протеста десетки камиони са спряли покрай пътя, други обръщат обратно. Поради липса на стоки веригите „Валео“, „Проктър енд Гембъл“, „Дънлоп“ и т. н. работят на бавни обороти или въобще не работят. В местния печат МЕДЕФ нервничи и заявява, че на реформата ѝ липсва „яснота“. И тъй като стачните постове са на местата си, за префектурата остава само една възможност – силата.

В 23 часа този четвъртък 300-400 души – работници, разбира се, но и студенти, преподаватели, възпитатели и народни избраници, са се събрали на кръглия площад, където е ресторантът „Чичо Сам“, свежи, бодри, весели, въпреки полицейските коли пред тях. Полицаите, разбира се, ще „възстановят реда“. Само че този път препречилите пътя не се разпръскват сами. Полицаите ще имат нужда от палки, сълзотворен газ, хеликоптер, фойерверки, за да разгонят тълпата.

Свидетел на *потока от работници, който се излива от Париж* (тези работници, които в *бистрото* бистрят *политиката*), отец Пиер Ланд се кахъри през 1927 г. да не би една социална революция да компрометира *нашия начин на живот, нашите паметници, нашите музеи, нашите библиотеки*. Ако може да му се вярва, равновесието се е крепяло на косъм: *За целта им липсва само едно нещо – да се организират в името на свободата, от която се вдъхновяват, в убежища, които полицията е неспособна да контролира. Нима те не са заели вече всички стратегически позиции?* (2).

---

(1) Вж. „Une flammèche obstinée a embrasé la Guadeloupe“ (Едно упорито пламъче, започнало се да възпламенява Гваделупа), *Le Monde diplomatique*, ноември 2009, и Фабрис Дориак, „Мъртво вълнение в Гваделупа“, *Монд дипломатик*, март 2009.

(2) *Le Christ dans la banlieue* (Христос в предградието), Plon, цитиран в *Rouge et Vert*, №310, Париж, 23 юни 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

„Накъде вървят синдикатите“, разследване на журналиста Ерик Дюпен - на сайта на вестника www.bg.mondediplo.com

От гражданската към културната нация

Какво обединява антипросветителите

(От стр. 1)

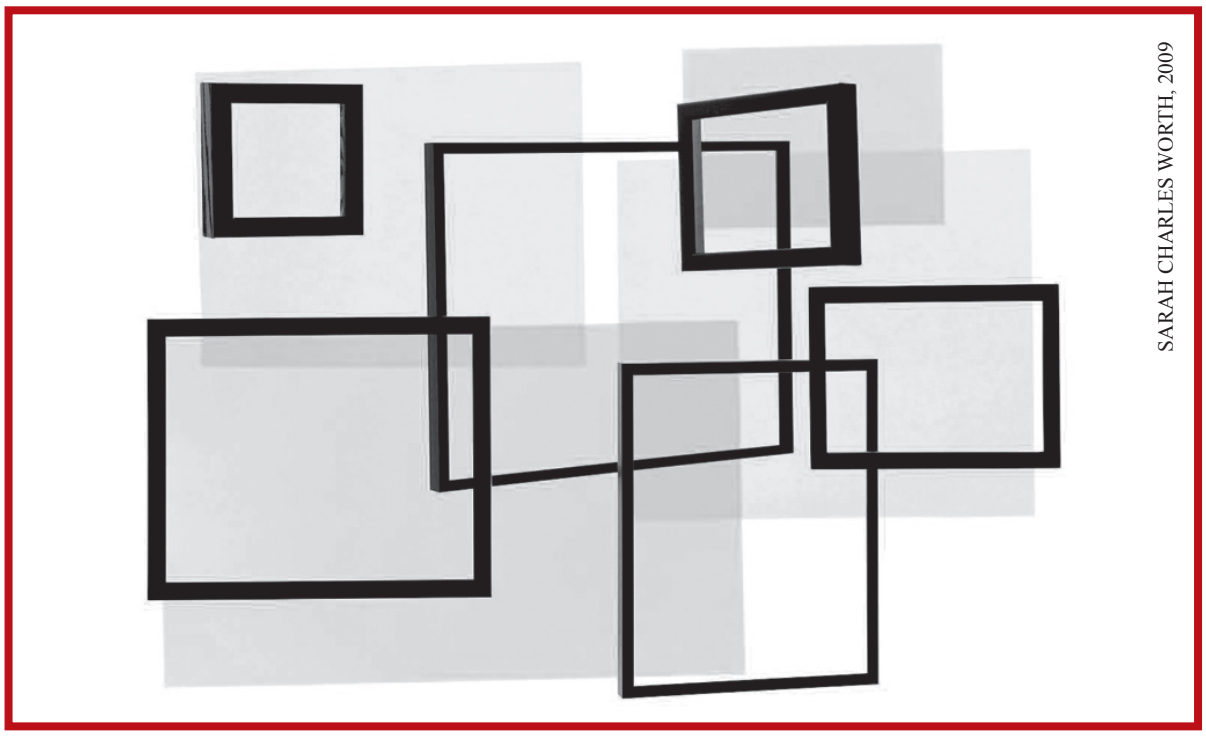
течение като анти-Просвещението, индивидът се реализира единствено чрез и в общността, съществува само в конкретното частно, а не в абстрактното общо. Ето защо трябва да се набляга на онова, което отличава и разделя хората – онова, което изгражда идентичността им, която не може да бъде свеждана единствено до разума и е много по-силна от него.

Въпросът за „идентичността“, който отново е на дневен ред, и то не само във Франция, никога не е бил забравян, откакто *Енциклопедията* на Дидро и Даламбер предложи определението за нация според Просвещението: *многоброен народ, който живее на определена територия, в определени граници, и се подчинява на едно управление* (1). Не се споменава нищо за история, за култура, език или религия – ето как на бял свят се появи освободеният от особеностите си гражданин. По същата логика по време на Революцията бяха освободени евреите и черните роби – за първи път в съвременната история всички жители на една държава с единно управление се превърнаха в свободни граждани с равни права, произтичащи от едни и същи закони. Трябва все пак да се уточни, че тази концепция за нацията не изразяваше някаква социологическа или културна реалност, а олицетворяваше героичните усилия, които мислителите от Просвещението положиха, за да превъзмогнат съпротивата на историята, да освободят индивида от детерминизмите на времето му, и по-точно от религията, и да затвърдят независимостта му.

Този политически и юридически възглед за нацията не оцелява през първите години на Френската революция. Заменя го концепцията на Йохан Готфрид фон Хердер – враг на Русо и Волтер, критик на Кант и основател на идеологическия национализъм. Според този велик германски мислител нацията е природно явление, жив организъм със своя собствена душа и разум, които се изразяват чрез езика. Както листата и клоните съществуват единствено чрез дървото, така и хората не могат да съществуват извън нацията. Това хомогенно, полуплеменно единство притежава собствен облик и характер и е най-благородното творение на историята.

Националисмът, който преминава като вихрушка през XIX в. и XX в., е жив и днес. Нерядко се твърди, че се е зародил от самата Френска революция. Точно обратно, революцията беше възможна единствено защото нацията вече беше станала реалност и прехвърлянето на суверенитет можеше да се осъществи по естествен начин. Но Дидро и Даламбер искаха да придадат на тази реалност политически и юридически смисъл, като я превърнат в общност от индивиди – трябваше да се попречи на историята и културата да превърнат човека в пленник на какъвто и да е детерминизъм. За тях, както и за Кант, Просвещението беше процес, чрез който индивидът съзря и се освободи от оковите на историята. Което е и същността на Просвещението и бележи зараждането на модерните времена.

Оттогава и до наши дни според идеите на Просвещението добруването на индивида е крайната цел на всяко политическо и социално действие. За сметка на това, за антипросветителите от XIX в. и XX в. общността има предимство пред индивида, определян преди всичко като наследник на миналото – предците ни говорят в нас, благодарение на тях сме това, което сме. И ако въпреки очевидното политик като Никола Саркози, интелектуалец като Ален Финкелкраут, ислямистите, религиозните националисти евреи в Израел, неоконсерваторите и съюзниците им евангелисти в САЩ се борят за едно и също нещо, то е защото всички те заедно с Хердер твърдят, че всеки човек, всяка историческа общност има своя собствена специфична и неповторима „култура“, и че именно това трябва да се привилегирова.

SARAH CHARLES WORTH, 2009

Постмодернизъм и интегризми

ИАКО НАЦИЯТА е историческа и културна общност, понятието „исторически французин“ се превръща в абсолютна стойност, докато това за френския гражданин е по-скоро относително, тъй като с него се обозначава една обикновена и изкуствено създадена юридическа категория. Ето защо може да се очаква, че шейсет и пет години след радикалните закони на Виши френската националност може да бъде отнета на натурализираните „чужденци“... Както би казал Джордж Оруел, благодарение на тази концепция някой ден част от гражданите най-неочаквано могат да открият, че не са толкова равни. Ален Финкелкраут се смята за пазител на историческо и културно наследство от времето на коронясването на френските крале в Реймс (2) – все пак всеки добър последовател на Шарл Мора би го определил като най-обикновен полски евреин, роден по щастливо стечение на обстоятелствата във Франция... Днес вече не е дискриминиран – за разлика от арабите и други мюсюлмани.

И все пак, по неочакван начин тази десница и разбунтувалите се мюсюлмани от предградията споделят някои важни ценности. Всички те отдават предимство на културната принадлежност, защитават собственото си историческо „аз“, идентичността им се опира на действително или митично минало, смятат, че културната им общност има да каже нещо уникално и независимо от времената трябва да остане вярна на себе си. Концептуално имат повече сходства помежду си, отколкото с енциклопедистите... Но ислямистите интегристи водят с една добра дистанция пред управляващата десница по основния въпрос за непропускливостта на културите. За разлика от десницата ислямизмът, подобно на други интегризми като еврейския и християнския, проповядва нуждата от изолиране. Несъмнено тук накратко трябва да припомним постмодернистичното прехласване по мултикултурността и културното оразличаване, което изиграе ключова роля за отслабването на универсалните ценности. Клод Леви-Строс, най-големият им пророк, осъзна антихуманистичното и антиуниверсалистко призвание на културното оразличаване, според което всяка култура е оригинална по неотразим и неподражаем начин. Всъщност, обяснява той, въпреки *високите морални цели, които си поставя, борбата с всички форми на дискриминация е част от същото това движение, което води човечеството към унищожителна за всеки стремеж към самобитност световна цивилизация, на които дължим създаването на естетическите и духовни ценности, придаващи смисъл на живота*. Заплашено от културен и духовен упадък, човечеството *трябва да си припомни, че всяко истинско творение предполага известна глухост по отношение на призива за други ценности, което може да доведе ако ли не до отричането им, поне до отхвърлянето им. (...) Напълно успешната цялостна комуникация с Другия осъжда в сравнително кратък срок оригиналността на неговото и на моето творение* (3).

Мислителите от анти-Просвещението, от Хердер до постмодернистите и всички видове интегристи, никога не са твърдели друго. От само себе си се разбира, че това отхвърляне на универсализма и хуманизма е в съгласие с всички разновидности на подкрепата за глобалното общество и неоконсерватизма, особено в американския им вариант.

И Господ ще реши социалния въпрос

ЗА ДАНИЕЛ БЕЛ, най-известния съвременен теоретик неоконсерватор, твърдението, че *„Господ е мъртъв“ означава, че обществото е мъртво*. И така, „модернистичната“ култура, културата на Просвещението, която имаше неблагоразумието да *измести центъра на властта от свещеното към светското*, е неспособна да предложи *трансцедентална съвкупност от крайни ценности или дори удовлетвореност в ежедневието*. Нищо не може да замени религията като съвест на обществото – и ако успяха да се появят както „новият капитализъм“, лишен от морална и трансцедентална етика, така и хедонистичната контракултура, в която се губят американските ценности, то е заради отслабването на протестантската етика (4).

Политическият идеолог на това движение, Ървинг Кристъл, починал през септември 2009 г., говори с тон, достоен за ислямски или религиозен израелски националистически манифест, когато напомня, че без религиозното си измерение консерватизмът се обезсмисля и че светският светоглед е врагът, тъй като не е достатъчно да кажем, че този свят е възможно най-добрият, нито че злините в него са необходими, но трябва да решим и как да се държим спрямо тях. Според Кристъл именно на това се дължи славата на неоконсерватизма – успя да убеди огромната част от американците, че икономическите беди, както и други социални въпроси, всъщност са морални въпроси, ключът за които е религията.

Разбираемо е защо неоконсерваторите лесно се обединиха с религиозните консерватори и заедно успяха да създадат популисткия консерватизъм… Американската десница, националистическата религиозна десница в Израел, която подкрепя политиката на анексиране, и ислямистите по света са част от едно общо течение, борещо се за различна модерност – онази, според която нацията е идеалният вид общество, обединено, обърнато към Бога и водещо обективно съществуване, чиито движещи сили не зависят от индивидуалната воля и разума, тъй като хората имат нужда от свещеното и имат нужда да се подчиняват.

Всичко това очевидно предполага възглед за бъдещето, който напълно се противопоставя на възгледа на Просвещението – всяко обновление е смъртен грях и води до собствената си гибел. Неоконсерваторите, включително и френските, винаги гледат на Френската революция като на дяволско явление, което противопоставят на Славната английска революция от 1688-1689 г. и на раждането на САЩ. И все пак, трите революции бяха ключови събития, с които бяха установени безпрецедентни режими. Декларацията за независимост на САЩ и френските Декларации за правата на човека се основават на същите принципи. Но това е, защото трябваше да се установи непреодолимо разстояние, от една страна, между Англия и Америка, където най-обикновени промени в режима биха позволили възстановяването на древните английски свободи, и от друга – Франция, където една революция срещу Бога и цивилизацията би могла да изтрие цели шест века история. Подобно тълкуване, достигнало върхната си точка в разгара на Студената война, подхранва и днес идеята за френската изключителност – единствено Франция можеше да подхрани революция извън кралския англо-американски път, която да доведе не до либералната демокрация и капитализма, а просто до демокрация, онази, която Ренан вече наричаше *тази долна терористична демокрация* (5).

Въпреки катастрофалния опит на XX в. противопоставянето между двете политически традиции продължава. И днес защитата на универсализма и рационализма е неотложна и сложна задача предвид целите ѝ: да се запази онова, което определя една нация, съставена от независими граждани.

---

(1) Вж. *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers* (Енциклопедия или Разумен речник на науките, изкуствата и занаятите), Société typographique, Лозана, 1781, vol. 44, с. 221.

(2) Вж. и разговорите му с Ален Бадиу в *Le Nouvel Observateur*, Париж, 17 декември 2009.

(3) Вж. Claude Lévi-Strauss, *Le Regard éloigné* (Отдалеченият поглед), Plon, Париж, 1971, с. 47, както и „Race and History“ (Раса и история) в колективен труд, издаден от ЮНЕСКО през 1956, *The Race Question in Modern Science*, с. 125-132.

(4) Вж. Daniel Bell, *The Cultural Contradictions of Capitalism* (Културните противоречия на капитализма), Basic Books, Ню Йорк, 1978, p. XXVII, 155-158, XXIV, 85, 69-79.

(5) Вж. Ernest Renan, *La Réforme intellectuelle et morale* (Интелектуалната и моралната реформа), dans *Œuvres complètes*, Calmann-Lévy, Париж, 1929, с. 133.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Кой ще прави експертизи на ученитe?

Приканван да отсъжда във все по-технически дебати, политическият свят се обръща към експерти, за да изяснява решенията си. Те обаче, дори наистина да са компетентни в областта си, твърде често са обвързани с интересите в сектора. Една публична експертиза би могла да изчисти съмненията, но в какви условия би трябвало да бъде проведена?

ЖАК ТЕСТАР*

НИМА трябва отново да искаме експертизата на Европейския орган за безопасност на храните относно безвредността на генномодифицираните растения, при положение че всички нейни мнения бяха положителни, а председателката му бе свързана с една от основните групи за натиск в сектора за селскостопански храни (1)? Дали сериозността на вируса H1N1 щеше да се драматизира толкова, ако експертите от Световната здравна организация (СЗО) нямаха тайно споразумение с производителите на ваксини (2)? В момента, в който лобитата все повече се активизират за одобряване на индустриалните решения за производство и нововъведения, трябва да си зададем някои въпроси относно научната експертиза.

Съществуват три различни концепции. Класическата и най-често прилагана се състои в молба за мнение от „тези, които знаят“, а политиците често приемат това мнение за неоспоримо, защото идва от „науката“. Във Франция има „по-отворена“ формула, която официално започна да се прилага със създаването на Висшия съвет за биотехнологии (ВСБ). Става дума за организирането на втори кръг експертизи с представители на хуманитарните, социалните и икономическите науки, както и асоциации и неправителствени организации, за да се внесе допълнителна яснота в първата експертиза. Създаването на Висшия съвет за биотехнологии позволи преустройството на Комисията за биомолекулярно инженерство, която работеше според класическата концепция и беше обект на сериозни критики заради експертизите си, винаги благоприятни за генномодифицираните растения. Което не минава без конфликти.

Марк Фелъс, бивш председател на ВСБ, а понастоящем на Френската асоциация за растителни биотехнологии (научен клуб, който открито работи в полза на индустриализираното земеделие), упреква Икономическия етичен и социален комитет (ИЕСК), че включва *асоциациите, настроени враждебно към ГМО, поради идеологически, а не научни причини* и настоява *да се намери равновесие между двата комитета, както и вътре в самите тях. В същото време ролята на председателството трябва да бъде синтезираща* (3). Тези критики показват как вярата в науката обуславя йерархията на експертизите: политикът, който взима решенията, винаги ще придава повече тежест на научното мнение, отколкото на това на ИЕСК, което изглежда недотам надеждно и обективно.

Дали обаче можем да се доверим изцяло на мнението на научните експерти, при положение че знанията им винаги са недостатъчни (поради крайната им специализация и сложността

на предизвикателствата) и че анализите им рядко са лишени от лични убеждения и конфликт на икономически и идеологически интереси? Ако ги слушаме, то новостите винаги ще са благоприятни за населението, а различните изобретения – поносими за планетата задълго. Впрочем определението за прогрес трябва да бъде изковано извън сферата на производителите на въпросния прогрес. Ето защо според една трета формулировка последователната експертиза трябва да взима предвид доклада на ученитe, а не да бъде съставена от него.

Създаването на Висш орган за експертизи и сигнали за опасност (BOECO) би помогнало да се запълни научната и гражданска пропаст между думите на запитаните експерти и решението на законодателя. Такава структура бе предложена през 2007 г. от Фондацията на гражданските науки по време на срещите за околната среда „Гренел“ и е предмет на съвсем нов проектозакон (4). Не става дума за поредното събрание на експерти, а за комитет за правилата на експертизите, който да определя и следи условията по им се подлагат на систематичен критичен анализ. Колкото до експертите, чието професионално и идеологическо обвързване почти винаги влияе на доводите им, трябва да се откроява „от чие име говорят“ и да им се противопоставят други знания, които евентуално да отразяват други интереси. Естествено членовете на Висшия орган за правилата непременно трябва да подписват харта за независимост. В случай на неразрешени от експертизата противоречия и ако ситуацията сериозно заплашва населението или околната среда, BOECO би могъл да изиска организиране на „гражданско събрание“, което да издаде едно премислено, а не пристрастно мнение.

За съжаление силната съпротива на управляващите срещу този подход поражда съмнения за възможностите за укрепване на демокрацията в тази област. Така на 3 февруари 2010 г. в Народното събрание парламентарните групи единодушно се противопоставиха на проектозакона на депутата от Съюза за народно движение Жан Леонети относно участието на гражданите в изготвянето на законите за биоетика. Все пак дори и най-безупречните експертизи ще служат на обществения интерес само ако управляващите ги взимат предвид и откажат да се поддават на натиска на индустриалните лобита. Ето защо експертизите в полза на обществото се нуждаят от повишена бдителност отгоре и отдолу спрямо лобистки интереси.

Професионално и идеологическо обвързване

ДОБРОТО етично, научно и демократично извършване на експертизите би трябвало да бъде едновременно противоречиво, мултидисциплинарно, плуралистко и прозрачно. *Противоречиво*, защото техническата наука не е неутрална дейност (5) и защото всеки път, когато има различни позиции относно предимствата и недостатъците на дадено нововъведение (тоест почти винаги) експертизата трябва да оцени не само една от тях (най-често „най-оптимистичната“), а да предизвика разискване между „знаещите“ пред *плуралистична* комисия, в чиито състав да влизат не само учени от различни области, но и представители на гражданското общество. Понятията „знаещи“ и „научни“ не трябва да се разбират като привилегия на точните науки, а да се прилагат към всички области на познанието. Всички тези процедури трябва също така да бъдат *прозрачни*, открити за обществото и медиите, както за информация, така и за да се осигури независимостта им. Трябва например да се преустанови криенето на резултатите от предварителните тестове под претекст, че има „търговска тайна“ (6).

Друго задължение на BOECO би било да следи сигналите, по-специално в областта на здравето и околната среда. С предложения закон тези, които пускат сигнали, ще бъдат под специфична защита (7), докато аргументите

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

*Почетен директор на изследванията в Националния институт за здраве и медицински изследвания във Франция, президент на Фондацията за граждански науки.

(1) Вж. разговора с José Bové на www.euractiv.fr, от 30 септември 2010.

(2) Интервю на Wolfgang Wodarg, председател на Здравната комисия към Съвета на Европа, *L'Humanité*, Paris, 7 януари 2010.

(3) Разговор в Innovation le journal, 24 юни 2010.

(4) Fondation sciences citoyennes (Фондация граждански науки), „Projet de loi pour la déontologie de l'expertise et la protection des lanceurs d'alerte“ (Проектозакон за правила за експертизите и за защита на хората, подаващи сигнали), 22 октомври 2010, http://sciencescitoyennes.org.

(5) Вж. Bernadette Bensaude-Vincent, *Les Vertiges de la technoscience* (Главозамайванията на техническите науки), La Découverte, Париж, 2009.

(6) През 2005 г. под натиска на неправителствени организации съдът задължи компанията Monsanto да представи неблагоприятните резултати от тестове, получени при плъхове, хранени с генномодифицирана царевица.

(7) Такива разпоредби съществуват в редица държави (САЩ, Великобритания), но във Франция все още не.

Серж Алими
НОВИТЕ КУЧЕТА ПАЗАЧИ
Изд. „Монд дипломатик“
Цена 5 лв.

„Френските медии се обявяват за „опозиция на властта“. Но в печатните и електронните медии господства сервилна журналистика, индустриални и финансови групи, пазарно мислене, мрежи от връзки. Така в ограничен идеологически периметър се множат забравени информации, постоянни изказващи се, нелепи знаменитости, изкуствени сблъсъци, взаимни услуги. Групичка вездесъщи журналисти – чиято власт е подкрепена от закона на мълчанието – налага своя дефиниция за информацията-стока на все по-уязвима заради страха от безработица професия. Тези пазители на реда са новите кучета пазачи на икономическата ни система.“

Ед. цена 12.00 лв.

ТАЛОН ЗА ПОРЪЧКА

Моля, изпратете ми.....екземпляра от

АТЛАС НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Ще внеса сумата.....лева по сметката на "Монд дипломатик" в Централна кооперативна банка

IBAN: BG17 CECB 9790 1092 4196 00

Адрес за доставка:

Име.....

Ул. №.....

Град.....П. код.....

За контакт:

Тел.....E-mail.....

МЕЖДУНАРОДНА СРЕЩА В НАГОЯ

Преструвки за биоразнообразието

На срещата на върха в Нагоя (Япония) големите предприятия от Световния съвет за устойчиво развитие развихриха реторичните си умения по въпроса за околната среда, с цел да прикрият факта, че са си присвоили природните ресурси.

АНИЕС СИНАЙ*

СРЕД РЕДИЦИТЕ от седалки на големия амфитеатър на Националния музей по естествена история в Париж, под фасадите с гравирани със златни букви имена на влиятелни учени на 19 октомври 2010 г. се стичат представители на „Лафарж“, „Електрисите дьо Франс“ (ЕДФ), „Арева“, „Тотал“, „Веолиа“ и много други членове на Движението на френските предприятия (МЕДЕФ), както и на Световният бизнес съвет за устойчиво развитие (World Business Council for Sustainable Development). Поводът е конференцията „Бизнес и биоразнообразие“. Дошли са да празнуват Годината на биоразнообразието с литургия, при която емблемите на големите компании заместват иконите. И на висок глас заявяват ангажираността си за успеха на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР), която се провежда по същото време, от 18 до 29 октомври, в Нагоя (Япония), с участието на около 18 хиляди представители на 193 страни участнички.

Така де, нима „Арева“ не се посвещава на защитата на биоразнообразието, като предпазва лишея *Teloschistes capensis*, отклонявайки канализацията, свързваща завода за обезсоляване на морска вода в Свакопмунд, към урановата си мина в Треккопие, Намибия? Колкото до световния номер едно в химическата промишленост – BASF, след като комерсиализира инсектицида фипронил (активна съставка в препарата „Регент“), заподозрян, че е в основата на масовото изчезване на пчелите, сега може да се похвали, че е създал във Франция 2500 ха площи за опрашване, засети с различни цветя.

Форумът за околната среда „Гренел“, започнал през юли 2007 и завършил с окончателен документ през юли 2010 г., предостави на предприятията реториката и инструментите за „зелен растеж“. Прилагани в пазарно общество, те са като пояс за човек в пустиня, но въпреки това се представят за панацея. Сред мерките са „екологичната компенсация“ и опитът, обсъждан в Нагоя, да се изчисли паричната стойност на екосистемите, за да се пресметне цената на увреждането и на евентуалното им възстановяване.

Така една магистрала (поверена примерно на строителната компания „Винчи“) се обявява за съвместима с екосистемите, ако е построена на виадукт, а не върху насип: не само че голямата височина, на която се намира, ще позволява на жабите да си квакат необезпокоявани, а и ще дава сърце на шофьора да натиска газта с чиста съвест. По същия начин рапицата на „ангажираното“ индустриално предприятие „Софипротеол“ обещава колкото биогорива, толкова и панорамни визуални „услуги“ – взаимно печеливш подход. Загрижена за „общия интерес“, Касата за влогове и консигнации (КВК) създаде през 2008 г. първия френски финансов оператор за компенсация в биоразнообразието – КВК „Биоразнообразие“. Благодарение на „естествените му активи“, предложени на изпълнителите на големи обекти, които имат задължението да

BARTHÉLÉMY TOGUO. – „Същите съставки в различни пропорции“, 2006-2007

компенсират нанесените от тях щети върху околната среда, КВК „Биоразнообразие“ се присъедини към проекта за възстановяване на равнината Кро (Буш дю Рон), като придоби 357 ха бивши овощни гори, за да спомогне за завръщането на местните видове.

Банките осъзнаха какви ползи могат да извлекат от „етичните“ фондове СОИ (Социално отговорни инвестиции). „Paribas“, компания, която не пропуска случай да демонстрира добрите си намерения, не се поколеба да се обърне към някои усърдни свои служители, предрешени като активисти и снабдени с фалшиви бради и розови перуки, за да участват в колоездачна демонстрация в защита на климата, организирана на 10 октомври 2010 г. от фондацията „Good-Planet“ на Ян Артюс-Бертран. Чийто основен меценат е „Paribas“. Неизменно присъстваща във всички продукти СОИ, най-голямата френска банка (на трето място в CAC 40 по борсов капитал, оценяван на почти 60 милиарда евро през 2009 г.) участва в проекти с тежки човешки и екологични последици (петролния и газов проект „Сахалин-II“ в Русия, ядрената централа „Белене“ в България, разширяването на язовира „Тун-Хинбун“ в Лаос) и държи или издава акции или облигации на критикувани компании производители на бомби, боеприпаси, на компании от ядрената индустрия или за канадските битумни пясъци (1).

Антропологични дейности на място

ПРЕДСТАВЕНАТА в Нагоя финална версия на доклада за икономиката на екосистемите и биоразнообразието („The Economics of Ecosystems and Biodiversity“), контролирана от банкера Паван Сухдев, се опитва да вкара природата в концепцията за „обща икономическа стойност“, която обединява стойности с пряка и непряка употреба (като консумацията на растения за храна, промишленото производство във фармацията или естественото пречистване на водите), както и стойности без употреба (като запазването за идните поколения на духовната или тотемната стойност на дадена гора).

Носителката на Нобелова награда за икономика през 2009 г. – американската политоложка Елинор Остром, доказа чрез антропологични дейности на място, че досега нито държавите, нито пазарът са били в състояние да решат проблемите, свързани с експлоатацията на природните ресурси, наричани също „общи блага“. В труда си *Управление на общите ресурси* (2) тя се основава на наблюдения върху разнообразието от практически решения и показва, че регулирането на експлоатацията на общите блага не минава непременно през обсебването им, както го е обяснил и американският еколог Гарет Хардин в известната си статия от 1968 г. за „трагедията на общите блага“ (3). Проведените от нея многобройни проучвания – от напоителните системи във Филипините до риболовните стопанства в Шри Ланка и калифорнийските подпочвени запаси на вода – показват, че местните стратегии за самоорганизация, сътрудничество и обмен на информация позволяват природните ресурси да бъдат експлоатирани в сътрудничество, без да бъдат изчерпвани. Трудностите възникват, когато местните регулации се сблъскат с външни грабители, източващи например подпочвената вода, без да познават състоянието на подземното богатство, или пък с промишления риболов, който съсипва занаятчийския. Изясняването на дейностите на компаниите връща в действителността това, което изчисляването на екосистемите в пари изтръгва от нея, а пък „етиката“ прикрива.

(1) www.secretsbancaires.fr. Вж. също Emmanuel Raoul, „Sous les sables bitumineux de l'Alberta“ (Под битумните пясъци на Алберта), *Le Monde diplomatique*, април 2010 г.

(2) *Governing the Commons.The Evolution of Institutions for Collective Action* (Управление на общите ресурси: еволюция на институтите за колективно действие), Cambridge University Press, 1990. Публикувана на френски в изд. De Boeck, Брюксел, 2010.

(3) Garrett Hardin, „The tragedy of the commons“ (Трагедията на общите блага), *Science*, vol. 162, № 3859, Вашингтон, 13 декември 1968.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

* Журналист, член на редакционния съвет на списание *Ентропия*.

„Медиите в Централна и Източна Европа след 1989“
(на български и на френски език)
„Монд дипломатик“
София, 2009 г.
Цена 14 лв.

В сборника са публикувани докладите от международна научна конференция, организирана от вестник „Монд дипломатик“ и Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“ с подкрепата на Международната организация на франкофонията.

Ненаситна социална мрежа

Фейсбук - вълшебното огледало

Филип Ривиер

ПРЕДИ няколко дни Фейсбук ме накара да си сменя името. И то не защото си бях сложил някакъв непристоен псевдоним, подтикващ към расова омраза, или пък си бях присвоил този на всемогъщия Марк Зукърбърг (директор, създател и основен акционер на интернет сайта Фейсбук), нито напомняше дори и бегло някоя запазена марка. Бях си измислил хубава фамилия с букви от брайловата азбука. Но ето че инженерите на калифорнийския сайт са преценили, че това не е печатарски коректно.

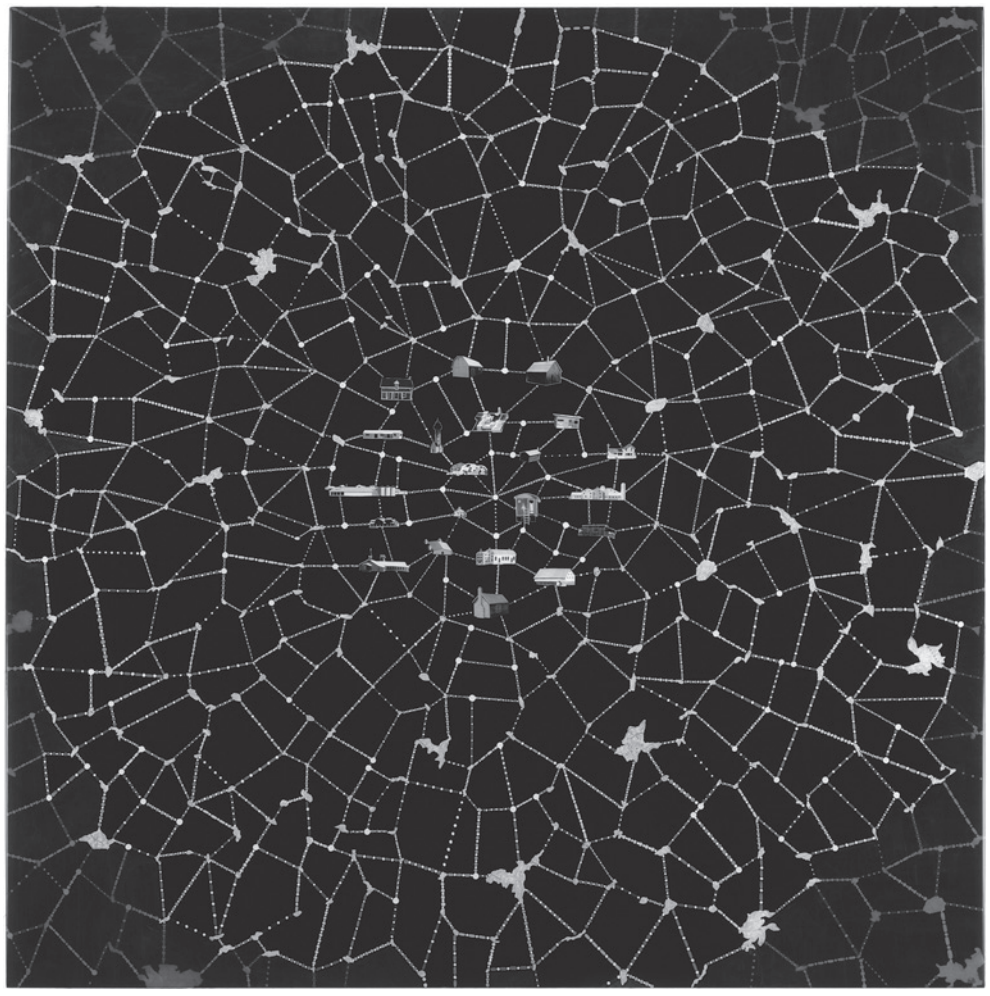
Когато се регистрирах, Фейсбук поиска истинското ми име, след което потвърди съществуването ми чрез таен код, изпратен на телефона ми. Настоя също да му предоставя и паролата за електронната ми поща, за да се добере до списъка с адреси и така по-лесно да засече контактите ми – които там се наричат „приятели“.

Синята страница на Фейсбук, постоянно контролирана от алгоритми, отнасящи се до условията за ползване, които никой не чете, предлага на членовете си уютно убежище, където могат да влизат и да общуват, без да ги засипват съобщения от непознати и досадници, обещаващи какво ли не. Рекламите са сравнително дискретни и човек може с часове да разглежда снимките на приятелите си, да се забавлява или възмущава на същите новини, които и те четат, да играе същите игри, да следи както най-незначителните неща, които им се случват, така и най-щастливите. Обменяните съобщения покриват цялата гама на човешката мисъл – от задължителното „влизам да се къпя“, през известия за новородени бебета до най-прецизни размисли за съвременното изкуство (1).

Действията във Фейсбук са винаги положителни. Можем да „харесаме“ нещо, като кликнем върху определен бутон, но не и да кажем, че ни дразни. Получаваме известия, когато влиза нов приятел, но не когато ни напуска. Различни контролни системи пазят потребителите. Ако пътувате и се свържете от необичайно място, системата ви подлага на разпит (игрови) със снимки, за да докажете самоличността си. Всичко това не минава без своеволия. Чувствителни страници, като тази на групата в подкрепа на войника Брадли Манинг, обвинен в издаване на информация за войната в Ирак на сайта Wikileaks, понякога биват спирани без обяснения, а след няколко дни ги възстановяват… без обяснения. За да избягват нежелани съобщения, получателите им, трябва да ги изобличат като такива и тогава Фейсбук закрива регистрацията на обвинените потребители. Вратичка, използвана от всевъзможни активисти, които така организират изключването на политическите си противници (2). Фейсбук понякога се поддава на изкушението да цензурира и блокира линкове към сайтове за споделяне на файлове или за артистични или политически прояви – като seppukoo.com, който позволява на интернет потребителите да…изтрият данните си и да напуснат Фейсбук.

Тази точна смес от личен живот и надникване в чуждия, сладникавият режим на умерени нарушения и наблюдавана свобода беше успешната рецепта на Марк Зукърбърг. Благодарение на нея той успя да привлече 500 милиона души да се регистрират – половината от тях влизат всеки ден и прекарват в сайта общо 700 милиарда минути на месец. А 200 милиона го проверяват през мобилните си телефони. Започнал от нищо, или почти, тъй като все пак престижът на Харвардския университет не е за пренебрегване за мълниеносното му разпространяване, в момента Фейсбук има само 1700 служители, а е най-големият интернет сайт на планетата.

ДОБРОВОЛНО въвежданите от потребителите лични данни разпалват апетитите. Чрез тях маркетинг специалистите могат да насочват рекламите си по пол, възраст, рождена дата, език, страна, град, степен на образование, интереси и т.н. – много по-прецизно, отколкото при изследванията в традиционните медии. С аудитория, голяма почти колкото тази на телевизията. Така на 22 ноември луксозната марка „Луи Вюитон“ се обърна без посредник към 1 664 789 интернет потребители. Това са хората, които са натиснали бутона „Харесва ми“ и са подтикнали и приятелите си да го направят. Съдържанието на страницата на търговеца на чанти и куфари предлага от модни ревюта до пътеписите *от сърцето на Африка* на певеца Боно.

FRED TOMASELLI. – „Цъфтежът на пустинята“, 2000

Чрез популярните си страници марки като „Старбъкс“, „Кока-кола“ и бисквитите „Орео“ събират аудитория от между 10 и 25 милиона души. В тази висша категория влизат звездите на момента: музика, кино, футбол, телевизионни сериали и игри във Фейсбук, но също и Барак Обама, чиято кампания през 2008 г. имаше огромен успех в интернет. Големите марки обаче не са единствените, които се възползват от златната жила. Всеки на своето ниво – и местният занаятчия, и скромният автор, и малкото предприятие, действат по същата схема, за да се рекламират. *Le Monde diplomatique* също не остава назад – страницата, създадена по инициатива на читателка в края на 2009 г., вече има 45 861 почитатели.

Като позволява на всеки да усъвършенства собствената си марка и стимулирайки постоянното обновяване, Фейсбук е като вълшебното огледало на времето ни, себично и рекламно. Да си в социалната мрежа значи да имаш чувството, че непрестанно си пред погледите на 130 души (среден брой приятели), които аплодират всеки жест и всяка добра дума. Колкото по-искрено електронното ни съществуване отразява личността ни (или желанието ни), толкова повече се опиняваме от отражението ѝ (3). Това усещане кара всеки да обновява страницата си и понякога желанието е непреодолимо – да публикува вкусовете си, адреса си, или придвижването си в реално време чрез различни техники за геолокализиране, или хроника на любовните си премеждия.

Фейсбук обаче не смята да спре дотук. От затворен сайт, сега вече иска да се разпростре върху цялата мрежа. Въведеният през април 2010 г. бутон „Харесва ми“ е безобидна функционалност, която всеки уебсайт администратор може да интегрира в сайта си, за да улесни „buzz“-а. Благодарение на тази хитра система, вече интегрирана в един милион сайта, Фейсбук се хвали, че може да засича поименно посещенията в мрежата на 150 милиона души всеки ден и така да усъвършенства профилирането им. За да може още по-добре да обслужва (и впримчва) потребителите, Фейсбук пусна и електронна система за съобщения, обединяваща мейли, SMS-и и чат. В пряка конкуренция с Гугъл – другия гигантски контрольор на мрежата.

Фейсбук гарантира, че само приятелите ни имат достъп до тази планина от текст и снимки, изливаща се постоянно в базите му за данни. В разследване на *Wall Street Journal* от ноември 2010 г. компанията е обвинена, че някои от най-големите оператори на игри в социалната мрежа са притежавали личните данни на играчите и приятелите им. Ето защо от Фейсбук обявиха *нулева толерантност* към продаващите данни и заявиха, че *никога не са продавали и никога няма да продават информация за потребителите си*.

ПРЕЗ 1993 г. публикувана в *The New York Times* култова карикатура обясняваше, че *в интернет никой не знае, че сте куче*. През 2010 г. анонимността е на път да бъде премахната. *С 14 ваши снимки можем да ви идентифицираме*, напомня генералният директор на Гугъл Ерик Шмит на конференцията Techonomy на 4 август 2010 г. *Мислите, че в интернет няма 14 ваши снимки? Не забравяйте Фейсбук*. Това според него всъщност не само е необратимо, но и необходимо: *В един свят на несиметрични заплахи истинската анонимност е твърде опасна. (...) Трябва ни надеждна услуга за проверка на самоличността, а днес най-добрият пример за подобна услуга е Фейсбук. (...) Накрая ще стане държавно изискване*. И ако пак има възможност за измами, то за в бъдеще това ще става все по-трудно. Архитектите на онлайн света и политическите водачи имат намерение да „цивилизоват“ интернет, който им изглежда зона на беззаконие. Ако успеят да го опитомят, представянето на истинската ни самоличност ще бъде цената, която ще плащаме, ако искаме да участваме пълноправно. Досега мрежата беше олицетворение на децентрализирана система от взаимносвързани компютърни мрежи. Никой не си е представял, че в центъра ѝ ще се намести пъргав паяк, който ще дебне всички интерноти.

(1) Miyase Christensen, „Fcebook is watching you“ (Фейсбук те наблюдава), *Manière de voir*, №109, „Internet, révolution culturelle“ (Интернет, културна революция), февруари-март 2010.

(2) Вж. Fabrice Epelboin, „Guerre civile sur Facebook“ (Гражданска война във Фейсбук), ReadWriteWeb France, 14 май 2010.

(3) Макар *Социална мрежа* (Дейвид Финчър, 2010) да е прекрасен филм за Харвард, компютрите и властта, все пак същността на Фейсбук е много по-добре уловена в документалния филм на Хенри Джуст и Ариел Шулман *Catfish* (Сом).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

Абонирайте се !

И през 2011 г. „Монд дипломатик“ ще продължи да излиза като приложение на вестник „Дума“ два пъти в месеца – всеки първи и трети четвъртък. Така ще го получават и всички абонати на „Дума“.

Отделен абонамент само за броевете с „Монд дипломатик“ можете да направите на цена 36 лева

- ***в „Български пощи“*** – каталожен номер 467
- ***По банков път*** – като преведете сумата по сметката на „Монд дипломатик“ IBAN: BG17 CECB 9790 1092 4196 00, BIC: CECBBGSF (В този случай е необходимо да изпратите до редакцията копие от платежното нареждане и адрес за доставка)
- ***чрез ePay.bg*** - на адрес: http://www.mondediplo-bg.com/abonament.php

Тези скъпи думи независимост и суверенитет...

Тази година Латинска Америка празнува 200 години независимост от испанците. Но Европа не празнува загубата на колониите си. През 1992 г. Европа отбеляза 500 години от откриването на Америка, но тогава латиноамериканците не се присъединаха към този „празник“, който за тях е свързан с разрушаване на американските култури, религии, начин на живот... Двете десетилетия от разпадането на социалистическата система бяха отбелязани преди година с доста смесени чувства. Някои републики празнуваха независимостта си от СССР, Русия или Сърбия, други – по-скоро рухването на социализма. Но това не беше празник на добруването, на успехи в икономиката, културата, социалния сектор.

Венко Кънев

ДНЕС човек може да се запита дали думата независимост има същия смисъл, както през XIX век. И дали днешният индивидуализъм означава реална независимост на индивида в едно общество, което носи по-скоро отчуждение и самота.

Лесно е да се установи, че понятията за независимост се променят с времето. Историята вече точно е определила какво означаваше проектът за независимост в страните от Латинска Америка: силен патриотизъм, желание да се изгради една нация и една държава, политически и икономически суверенитет, образование на народите, развитие на националната култура.

Историята познава също и множеството разочарования, които последваха: неоколониализъм, който носеше в себе си подчинение на великите сили, загуба на суверенитет, неравномерно развитие, бедност.

Завръщане в Европа

НЕ СА толкова назад във времето борбите за освобождение на България от Османската империя. Мощните движения за независимост на Балканите също бяха израз на ярък патриотизъм. Основанията в полза на откъсването от империята бяха етнически, религиозни и географски. Целите на тези движения са сравними с латиноамериканските, въпреки разликите, защото балканските народи желаеха да възродят съществували държави, докато в Америка стремежът бе към създаване на нови нации и държави. За Балканите независимостта означаваше техните народи да заемат мястото, което им принадлежеше, да скъсат с Ориента и да се завърнат в Европа. Имперската метрополия не се превърна в модел, тя беше отречена и отхвърлена в името на националния възродителен проект. Латинска Америка се отвори към Европа и САЩ, но тя искаше да осъществи нов проект за нация с множество култури и етнии.

Деколонизацията на Африка и Азия също протича с бурни патриотични проекти, със силното желание да се изградят нации и държави въз основа обаче на преобладаващите етнии. Това се осъществява в сложни взаимоотношения с метрополиите. Те, от една страна, се отхвърлят, но от друга, са модел. Основна стойност на новосъздадените държави е суверенитетът, но те трябва да преглътнат границите, начертани от колонизаторите.

През XX век много латиноамерикански страни, които имаха формална политическа независимост, издигнаха отново знамето на свободата, независимостта и суверенитета, когато трябваше да вземат политически и икономически решения: Гватемала – през 1944 г., Боливия – през 1952, Куба – през 1959, Перу – през 1968, Чили – през 1970, Никарагуа – през 1979, Чиапас в Мексико – през 1994. В други, като Хондурас, Салвадор, Колумбия и Венецуела, се развиха силни партизански движения. Става въпрос за революции и движения, пропити със силен патриотизъм и вдъхновени за нов национален проект с радикални реформи.

Чрез проекта за национално развитие във всички области социализмът в Източна Европа придаде нов смисъл на идеята за независимост. Това беше общ проект на страните, поели по този път. Независимостта се възприемаше като независимост от капитала, като освобождение на работещия човек – нещо, което днес придобива особена важност в най-развитите страни, където натискът върху работещите се засилва непрестанно и води до хиляди самоубийства.

Най-после сме център?

В КРАЯ на XX век настъпи сериозен исторически поврат. Социалистическият лагер престана да съществува. Съветският съюз и Югославия се разпаднаха. Тези събития „разтърсиха света“, както навремето се бе изразил американският писател Джон Рийд за Октомврийската революция (*Вж. каретo*).

Тези събития носеха доста неясни идеи за суверенитет и независимост. В светлината на последните двадесет години могат да се открояят две противоположни тенденции – към независимост и към зависимост. Пламенният патриотизъм, с който досега бяха пропити проектите за суверенно национално развитие, се промени или изчезна бързо. В Източна Европа никой не призова към изграждане на нации и държави, защото те съществуваха. Като следствие национализмът се прояви за кратко в установените държави, но най-вече в републиките, които се отделиха от Сърбия и от Русия, особено в Македония и Косово. Македония прибягна до едно митично минало, а в Косово се използват религиозни и етнически аргументи.

За разлика от Латинска Америка, където появата на нови нации и държави бе последвана от опити да се изградят по-широки латиноамерикански политически съюзи, социалнополитическите въжделения в Източна Европа бяха ориентирани към Западна Европа (и САЩ). През XIX и дори през XX век Латинска Америка търсеше своите „латински корени“, а Източна Европа – своите „европейски корени“, славянските бяха по-скоро забравени. Влизането в НАТО и Европейския съюз се приема като начин за утвърждаване на идентичността.

Проектът за единна Източна Европа се провали и основните му символи – СИВ (Съветът за икономическа взаимопомощ) и Варшавският договор, както и серията спогодби, изчезнаха. Страните от Източна и Централна Европа се обърнаха към модела, изработен от Запада. Идеята за периферията (развита през 70-те години от кубинеца Р. Ф. Ретамар), която в Европа минава през Лисабон и София, не бе приета от източноевропейската интелигенция. Тя обаче съществуваше негласно у хората в Източна Европа, които говорят за Европа като за нещо различно. Именно затова влизането в Европейския съюз бе възприето като излизане от периферията и присъединяване към центъра. Естествено в този акт нямаше място за национализъм.

Никой в Източна Европа не написа есе „Нашата Европа“, подобно на „Нашата Америка“ на Хосе Марти, писано през XIX век. Нямаше европейски Боливар, който да поиска съюз на „нашата Европа“. Но въпреки че през 90-те години понятията независимост и суверенитет почти загубиха смисъла си, все пак остана съзнанието за различия между Изтока и Запада, т.е. съзнанието за другост, най-видимо в Германия.

Независимост, култура и безкултурност в глобализацията?

В НЯКОИ СТРАНИ от Източна Европа промените се възприеха като освобождаване от Русия (СССР) или Сърбия. Но ако процесът на еманципация на латиноамериканските страни се сравни със сепаратиската политика на някои републики от Източна Европа, веднага ще се установи, че последните се опират главно на антикомунистическа идеология в политическата сфера и на частни интереси в икономиката.

Много от най-важните постановки в полза на независимостта в Латинска Америка, като приоритетно развитие на националната култура, образование на народите, права на жените, не намират място в Източна Европа, може би защото новите политици смятат, че те са вече даденост, придобита в социалистическата епоха.

Освен това новите ръководни кръгове не се тревожат много по тези проблеми. В резултат някои бивши югославски и съветски републики се върнаха векове назад – към старите традиции на подчинение на жената, в разрез с модерната еманципация и човешките права. Бързо се увеличи неграмотността, особено сред ромите, където на места повече от 40% от децата са извън училищната система.

Отсъствието у днешните политици на стройна политика и липсата на интерес за развитие на националната култура, така желана от освободителите на Америка, се дължи вероятно на това, че високото културно и образователно ниво, постигнато по времето на социализма, се смятат за даденост, която ще продължи да съществува от само себе си. Забравя се, че за културата във всички времена са нужни субсидии. Някои културни институции, като театъра, оцеляват трудно, други, като кинематографията, са на път да изчезнат. Образованието върви по ръба на пропастта.

Така голяма част от населението пропада в „безкултурността“, развива се субкултурата, а творците опознават бедността. Проектите за независимост и

(На стр.8)

Днешният капитализъм, вчерашният социализъм и независимостта

ИСТОРИЧЕСКОТО време на социализма като държавна система бе особено кратко. Ако приемем, че то започва през 1917 г. с Октомврийската революция в Русия и вземем предвид вътрешната контрареволюция, интервенцията на 14 държави срещу СССР, ембаргото срещу него, може да се твърди, че социализмът започва по-нормално развитие към 1925-1930 година. Десетина години по-късно избухва Втората световна война, а преди обявяването ѝ протича подготовката за нея в условията на сталинския режим.

Войната прекъсва еволюцията на социализма. Периодът на възстановяване след нейния край продължава до около 1955-1960 година. По това време Източна Европа се развива по-бързо от Западна. Тогава на социализма му остават едва около 30 години, за да осъществи идеологическите си постановки. Оценките доколко ги е постигнал, са различни и противоположни. Все още липсват задълбочени и безпристрастни анализи. Капитализмът, който може да се приеме, че съществува вече 500 години и който освен всичко друго означава географски открития, колониализъм, инквизиция, развитие на технологиите, световни войни и световни икономически кризи, е поставян многократно под въпрос. Всяка история на социалните движения го доказва. Кризи като тези от 1929 г. и 2008 г., въпреки вековното му съществуване, просто го отричат. От тези предпоставки тръгва различното отношение на социализма и капитализма към независимостта.

В.К.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Тези скъпи думи независимост и суверенитет...

(От стр.7)

свобода в Източна Европа отхвърлиха идеята за „новия човек“, замениха я с „човека консуматор“, който обаче не консумира… културни продукти.

А етиката и моралът?

ПО ВРЕМЕ на войните за независимост в Латинска Америка етиката заема централно място в речите, манифестите и възванията на политическите водачи. В своите проекти за бъдещето те заклеймяват социалното и расовото неравенство, корупцията. Трябва да се подчертае, че тези етическите стойности почти не се срещат в речите за независимост и свобода в Източна Европа в края на XX век. При разпадането на Югославия и СССР новите политици прибягваха поскоро до расови и религиозни аргументи, извън националистическите. Трудно е да се намерят в официалните програмни документи или в други форми на изказ думи от рода на честност, почтеност. И това е обяснимо, като се проследят методите на властовите групировки.

Неолибералната идеология за правата на човека умишлено пренебрегва въпроса за етиката и морала. В действителност, след падането на социализма в Източна Европа не се появи нова етика. Етиката изобщо изчезва при упражняването на властта, особено в икономически и социален план. Няма демократи на власт, разтревожени и възмутени от небивалата в света „приватизация“, от броя (близо милион) на източноевропейските проститутки в Западна Европа.

Едните по-добри от другите

В ЮГОСЛАВИЯ и в бившия СССР независимостта, изградена на базата на разделението на хората, провъзгласи едни религиозни или етнически критерии за по-висши от други: мюсюлмани срещу християни, и обратното, сърби срещу хървати, и обратното… Точно това искаха да премахнат светлите умове преди два века в Латинска Америка – там, където си дадоха среща четирите основни раси на човечеството.

Разпадането на СССР стана в името на нов режим, който да уважава човешките права. Но случи ли се това? В Източна Европа се установи многопартийна система, но свободата на словото изчезна, след като медиите станаха притежание на властовите групировки. За близкото минало трябваше да се говори само отрицателно. Отсъства равносметката, обективният анализ, който ще покаже, че днес всъщност са потъпкани основни човешки права: правото на храна, работа и жилище, на здравеопазване и образование…

Извън консумативното общество

ДРУГ ПАРАЛЕЛ с Латинска Америка показва, че богатите креолци отстраниха от разпределянето на благата мнозинството от населението, най-вече индианците и негрите, били те роби или свободни хора. По същия начин и в Източна Европа днес много социални слоеве не намират своето място. Пенсионерите, малцинства като циганите са изключени от обществото. Голяма част от населението емигрира, тъй като не намира работа в собствената си страна. Останали без поминък, провинциалните градове губят дори до две трети от жителите си. Повече от една трета от населението е напълно изключено от консумативното общество. В действителност, с активната помощ на Запада освободителният проект в Източна Европа създаде икономически и политически елит, който целеше да премахне всяка форма на държавна и планова икономика. А правителствата на новите независими републики, отхвърлящи Москва или Белград, попаднаха под чужди влияния поради липса на политическа воля, поради лични интереси и неопитност.

А националното развитие?

В ЛАТИНСКА АМЕРИКА богатите креолци искаха независимостта с цел да запазят и увеличат богатството и властта си, което свързваха със своята страна. Либералите искаха свобода на търговията в полза на местните търговци, пожелали собствеността и властта на испанците. В Източна и Централна Европа групи с мафиотски характер подхванаха безмилостна битка за присвояване на държавната собственост, без да подбират средствата и без да ги е грижа за интересите на народните маси. Проектът за независимост и свобода се превърна в нечувано в историята ограбване. За кратко време трябваше да се приватизират цели държави. Проектите за масова приватизация пропаднаха. Липсата на политика за благото на нацията се проявява дори в отсъствието на големи банки и предприятия с национален капитал. И всичко това под благовидния предлог за демокрация и свобода.

Дори в езиково отношение паралелите с Латинска Америка представляват интерес. Новите републики в Америка искаха да наложат испанския, говорен в Америка, който да разчупи иберийския калъп. В Източна Европа журналисти и оратори, нарушавайки нормите на синтаксиса и правописа, вкараха в медиите уличния жаргон, за да се разграничат от социалистическата епоха. Лавина от чужди думи направи езика почти неразбираем за част от населението.

Кой още иска независимост?

НОВООБРАЗУВАНИТЕ латиноамерикански републики се опитаха, невинаги успешно, да отхвърлят опитите да им бъдат наложени договори, водещи към нова зависимост.

В Източна Европа някои страни, като Полша например, разбираха своята независимост като скъсване със Съветския съюз и приемане идеологията на антикомунизма. Според ръководни кръгове на Изток трябваше да се изличи създаденият на Запад образ за сателитните републики на СССР. Това изискваше излизане и разтурване на Варшавския договор и СИВ – този общ пазар на Източна и Централна Европа, изграден обаче на основата на икономическата взаимопомощ, както гласеше името му – Съвет за икономическа взаимопомощ. Съвсем парадоксално обаче първите стъпки на новите демокрации бяха по посока на една нова зависимост – излизайки от Варшавския договор, те поискаха веднага да влязат в НАТО.

Новите демокрации веднага кандидатстваха и за членство в ЕС, което означава загуба на голяма част от суверенитета им – Европейската комисия диктува около 60% от националните закони. Като прибавим и правилата, налагани от МВФ, какво остава за законодателите на отделната страна. Влизането в Европейската общност обаче се приема като голям успех за външната политика. Още с кандидатирането идеалите за независимост и суверенитет заглъхват. Отсъствието на обединяваща цел, извън предлаганата от Европейската общност, означава изоставяне на усилията за национално развитие. Това е видно дори в развитите европейски страни. А искаме ли въобще независимост? Изглежда, че днес само капиталът, който отхвърля всяка идея за национална принадлежност, е единственият, който, обявявайки се срещу държавата, иска пълна независимост.

Очевидно е, че в светлината на тези събития трябва да се преразгледа понятието за независимост. Тогава ще се установи, че още от самото начало в новите демокрации липсват проекти за национално развитие. А това обяснява защо някои аспекти, като социалния например, бяха пренебрегнати, което доведе до масовото обедняването.

Може ли днес да се каже какъв е националният проект на България, какви производства иска да развие, какви придобивки за работещите, какъв напредък в здравеопазването и образованието, каква култура желае? Или само спасяваме каквото можем? Ето къде се корени материалната бедност.

А човекът?

ДУМИТЕ „в името на човека“ отдавна са забравени. Човекът като център на системата. Без да се задълбочаваме в темата, би трябвало да добавим няколко думи за независимостта на индивида. Тя по принцип е ограничена във всяко общество, ръководено от правила и ценности. В Източна и Централна Европа отхвърлиха правилата на социалистическите режими, защото ги смятаха за много ограничителни. Консумативното общество обаче доста бързо наложи своите строги правила за начин на живот, труд и консумация. Освен това поради западането на етическите ценности индивидът в Източна Европа често изпитва дълбоко разочарование. Малко по малко той си дава сметка, че при неолибералния режим консуматорът - потребител (така фигурират човешките същества в статистиките) налага нова социална униформа, уеднаквяване на индивиди без индивидуалност, които правят едно и също нещо по един и същи начин и по едно и също време в ритъма, наложен от големите търговски интереси. От това произтича духовната и културната бедност на човека-консуматор, „Човека-Оса“, „Човека-Нищо“, както го нарече големият писател Алехо Карпентиер.

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ

СТО ЧАСА С ФИДЕЛ
Изд. „Монд дипломатик“
С., 2010, 784 стр., 25 лв.

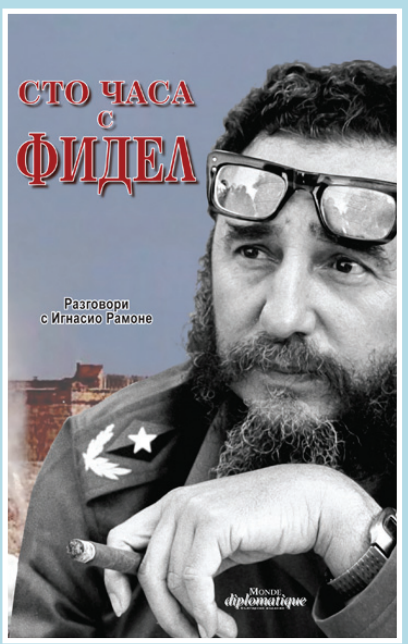
Книгата е плод на многочасови интервюта с кубинския лидер, направени от световно известния интелектуалец и журналист Игнасио Рамоне.

Рамоне е социолог и теоретик на културата, автор на много статии и трудове за социалното общуване и международната политика. В настоящата книга той успява да открие ключа към Кубинската революция чрез човешката и политическата биография на Фидел Кастро.

Какво е детството му? Къде и как става бунтовник? Какви са връзките му с Че Гевара? Бил ли е светът на ръба на атомна война през 1962 г.? Колко пъти са се опитвали да го убият? Какво се случва в Куба след разпадането на социалистическата система? Неотменим ли е кубинският социализъм?

Спомените и разсъжденията на Фидел са уникално свидетелство за ключови събития от най-новата история на света.

Търсете „Сто часа с Фидел“ – истинската биография на Фидел Кастро, в книжарниците „Хеликон“. Книгата може да бъде закупена и в редакцията на „Дума“.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 16 декември 2010 г.

Репортаж

Снимки Мариета ТОМОВА

Вели Чаушев - във вихъра на спомена за младостта

Днешните луди-млади - Драгомира Вълкова и Цветомир от Младежкото обединение

До всяко рамо да застане рамо...

Комсомолът излезе от нас, само ние от него - не можем, признаха стотиците „някогашни млади" миналата седмица в столичната зала „България"

Лилия ТОМОВА

Тази песен на Емил Димитров - за нашата страна, за нашата България, се роди на третия етаж на кино "Дружба". Това припомни от сцената на зала "България" Вели Чаушев пред участниците във "Втората извънредна конференция" на софийския Комсомол. Песента нелепо беше обявена за химн на невъзвращенците и беше отстоявана само от нас, тогавашните млади и вечно несъгласни, каза още той.

И залата си припомни - тогава мислехме само на глас... След което стана на крака и запя.

Депутати, политици, хора от някогашните служби, бизнесмени, артисти, певци и още много обикновени и почтени хора събра миналата сряда някогашният софийски Комсомол на своята втора среща. На чаша и кана вино. И - с много обич.

Отново сме заедно. Доста хора се питат - какво може да ни събере днес, обърна се към залата Лидия Александрова от Инициативния комитет. Отговорът е прост - събира ни нашата младост, съзнателният ни някогашен избор да работим за децата и младежите на България, каза тя. Затова не сме съгласни дейността ни да е умножена по нула, отсече г-жа Александрова.

За събралите се някогашни луди-млади пяха Райко Кирилов, Йорданка Варджийска, Весела Минчева. А Никола Анастасов беше "персонално поздравен" с любимата си "Вардар - Струма", с "двете реки, които от кръвта ни извират и се вливат в Бялото море..."

Цветелина пък донякъде излекува старите рани със своята "Всяка болка билка си има, първа обич не се забравя....", а Гуна Иванова припомни: "Трябва да сме умни, да сме умни - умно да живеем и да спорим, умно да мълчим и да се борим. Умно с умни хора да дружим!"

Помним се един друг, приятели, беше посланието на срещата. С обещанието - много скоро да са отново заедно. Както преди...

Никола АНАСТАСОВ:

Не съм участник и изпълнител. На тази среща съм "аплодисментаджия". При Комсомола ме води споменът от абитуриентските балове, участвах в тях, после им бях и режисьор. Младостта ми е минала в тази зала и в зала "Универсиада". И като чух, че се събираме, дойдох и заради всички, и заради любимата си "Вардар-Струма".

Драгомира ВЪЛКОВА:

От младежкото обединение - София съм, тук сме с другарите ми, за да видим как се веселят след толкова години някогашните млади, да чуем позицията им за сегашното управление.

ЦВЕТОМИР, също от Младежкото обединение:

Тук сме, за да обменим опит с някогашния Комсомол, да обменим идеи и да им кажем, че няма да ги изхвърлим на бокълука.

Асен КОЛЧАГОВ:

Комсомолът е хубавото нещо в живота ми. Днес ми липсва - младите хора като че ли нямат инструмент за натиск срещу властта, какъвто имахме някога, макар и в други условия. Работехме добре и решавахме голяма част от проблемите на младежта. Природата не търпи вакуум - рано или късно младите хора ще се организират, ще намерят своя път.

Лозан ТАКЕВ:

ДКМС притеснителна абревиатура ли е?

Явно човек си остава такъв, какъвто е бил и през миналия век, но в последните двайсет години като че ли по-трудно се укриват неискреността, некоректността, неуважението, лицемерието.

Пред вас е експресно издание на "Софийски бюлетин" - "Приятели за цял живот" с текстове около първата среща, наречена "Извънредна конференция" на софийския Комсомол, в която взеха участие над 600 младежки дейци. Албумчето е пълно със снимки от едно приятелство и с песента за приятелството. На корицата му е поставена значката, събрала неостаряващите момичета и момчета от миналия век.

През април т.г. в очите им искряха радостни сълзи и добри спомени. Имаше какво да си припомнят. Има какво да не забравят.

Приятелите за цял живот на Лозан Такев

В дневния им ред бяха мечтите и решиха отново да се съберат. Защото те работиха, когато имаше младежки съюз, имаше техническо и научно творчество сред младежта, имаше световни младежки фестивали, бригадирско движение, имаше учение и труд, жизнерадост и дръзновение. И те минаха под своето светло младежко знаме, под знака на ДКМС.

Мислех, че няма кой да се притеснява от абревиатурата ДКМС. Оказа се, че не съм бил прав. Сред хората в Инициативния комитет имало и такива, които се обиждат, като им припомниш, че са били в Комсомола...

А защо бяха дошли - нямам отговор. Те дори "се хвърлиха" да организират втората среща, която стана доста скоро - на 24 ноември с.г.

След като месец обсъждахме как да изглежда изданието, след като някои дори го нарекоха паметта на нашето приятелство, след като се появиха стотици екземпляри, предвидени за "второто заседание" в зала "България, двама-трима членове на инициативния комитет направо "рипнаха" с думите: "Такъв албум не е нужен!"

Но "ненужният" беше вече отпечатан... А един направо в очите ми каза: "Ние това не го искаме! Това си е твой избор. И си сложил значката на ДКМС на него!" Изданието не влизаше в цената на поканата-куверт и трябваше да се предложи на щанд с други издания... Такъв щанд не бе осигурен и дори бях помолен да не предлагам изданието, защото... "Ние това не го искаме там!"

Асен Колчагов: Комсомолът ми липсва и до днес

Кои "ние"? И защо - "Не го искаме!" - не разбрах. Само значката на ДКМС ли ги притесни? Някои припомниха, че точно този човек прави своя шоубизнес именно за сметка на старите си другари и сантиментите, а аз "прекалено съм се предоверил" на приятелството си с него...

Може и така да е! Ахмак лозе пази, но ахмак Лозан няма как да се опази, бих казал днес...

А симпатичното на пръв поглед, а и след като се разлистят 160-те страници на "Приятели за цял живот", предназначено за втората среща, не можа да стигне до хората.

И сега, в стила на "автолозанката", съм го нарекъл "Албумче за цял живот". Онези, които не се притесняват от абревиатурата ДКМС, могат да си го закупят в книжарницата на "Позитано" 20, в редакцията на "Софийски бюлетин" (на "Леге" 10) или чрез районните съвети на БСП в София.

Явно сме живели сред приятели (и неприятели) за цял живот.

Простете за сантимента и откровението. Те трудно се вписват в днешните ни проблеми и чувства...

Те градиха "Кремиковци". На първия ред - колежката ни от ДУМА Пепа Сомлева с другарите от едно време...

Искам думата

iskamdumata@duma.bg

Читателят преди всичко

ЧЕТВЪРТЪК 2 ДЕКЕМВРИ 2010

www.duma.bg

PRO DOMO SUA

ДУМА - левият вестник, най-сериозният и обективен всекидневник

Иван МИТОВ

Преди месец ДУМА публикува няколко думи, озаглавени “Референдумът”. Отправя се покана към читателите да вземат отношение по темата.

Става въпрос чрез вътрешнопартийни избори в БСП членовете да изразят мнението си за кандидата на партията за президент в предстоящите избори. Допитването ще установи приблизително и броя на партийните членове. И ще е атестат за разширяване на вътрешнопартийната демокрация в партията.

Най-полезно за БСП би било, че подготовката и провеждането на референдума ще активизира организационната дейност на всички структури на ОПО и техните членове, където спокойствието и инертността все още не са преодолени.

Срещите на членове на НС, ИБ и народни представители с партийните активи и симпатизанти по общини са изключително важни. Те следва да бъдат последвани от срещи на членове на областните и общински съвети с членовете и симпатизантите в селищата, районите и кварталите, където има ОПО.

Основните партийни организации, за да излязат от състоянието на спокойствие и инерция, се нуждаят от съвети, помощ и контрол.

Редовен читател съм на ДУМА. Не съм абонат, но всеки ден купувам единствения брой на вестника, доставян в селото по моя заявка. Всяка сутрин в 7,30 часа аз го притежавам и започвам да го чета.

За мен ДУМА е най-сериозният и обективен всекидневник. Освен злободневните политически новини, той дава на читателя знания по икономика, социология, история, география, астрономия, религия, изкуство, литература и др. области на обществения живот.

Изявени и талантливи журналисти увлекателно ни поднасят своите публикации. Явно работят с огромно интелектуално и психическо напрежение и се отнасят към работата си с високо чувство на отговорност.

На вестника сътрудничат изтъкнати интелектуалци като чл.-кор. Иван Ангелов, професорите Андрей Пантев, Чавдар Добрев, Чавдар Николов, Велко Вълканов, Евгений Гиндев, както и известни интелектуалци и общественици като Иво Атанасов, Панчо Панчев, Пейчо Кънев, Иван Аладжов, д-р Радко Хаджиев, Иосиф Аврамов, д-р Кънчо Марангозов и много, много други. Със своите статии те обогатяват читателите със знание в различни области на хуманитарните и точните науки.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Високо ценя съвместните издания с “Монд дипломатик”, България и Русия, както и “Глобус”.

Извинението на редакцията за повишаване цената на вестника е израз на внимание към читателите, но то е и зов за помощ пред затрудненията, които икономическата криза ни поднася. Това увеличение няма да бъде последвано от намаляване на тиража на вестника.

Макар ДУМА да не е орган на БСП, той е левият вестник и върши огромна работа на партията. Затова НС и неговото ИБ следва да вземат организационни мерки за разпространението на вестника и увеличаване на читателите му. Може да се помисли също да се намали обемът на вестника, а оттам - и неговата цена.

Въпреки кризата, могат да се съберат и помощи от членовете на БСП в помощ на издаването на ДУМА.

**** Авторът е от с. Гаганица***

От обща полза

Защото циганска интелигенция у нас все още има!

Инж. Виктор АВРАМОВ

Кои са факторите, които рушат българщината?

✓ Членството ни в Евросъюза, ако вземем под внимание ниските заплати у нас. Те изгонват от страната ни елитни мозъци към страни със значително по-високи заплати.

✓ Недостатъчните мерки срещу търговията с наркотици и алкохол. От което нацията деградира. Нужни са строги закони, например - всяка телевизия да е длъжна поне веднъж в месеца да включва поне по едно предаване за катастрофалното зарибяване с наркотици на младите хора. Наркоманите, заради дозата, стават често и криминални престъпници.

✓ Може някой и да не е съгласен с мен, но твърдя, че няма циганин, осъден за кражби, въпреки очевидните доказателства. Стигна се дотам държавата да иска да защитава реколтата с помощта на войската от циганите!

✓ Може би трябва да се помисли и за закони, които да отнемат правата за гласуване и за държавни помощи на крадците и злосторниците.

Възможно би било в избирателния закон да се предвиди право да гласуват да имат само хората най-малко със средно образование, и то - по българска програма.

В България циганска интелигенция все още има. Нека именно тя създаде стратегия за излизане на циганите от порочните им традиции и лоши навици и да бъдат приобщени те към българските и европейските ценности!

Това ще е от полза не само на България, а и на Евросъюза.

Снимка Мариета ТОМОВА

Законодателствам

За ред в продажбите

Мийко МИЙКОВ

Голяма изненада, но с чувство на доволство прочетох във в. ДУМА статията без автор “Фирми с големи задължения няма да могат да сменят собствеността си” (стр.6, Икономика, 22.11.2010 г.)

Предприетите мерки от министъра на финансите Симеон Дянков са похвални.

Като дългогодишен специалист в системата на данъците (над 20 години), впоследствие вещо лице към областната полиция във Велико Търново, установих:

- Има немалко фирми с големи данъчни задължения (в някои случаи - над 1 млн.), установени с издаден данъчен ревизионен акт. Предприемат се мерки и се извършва продажбата на фирмата на лица - безимотни, в много случаи - от малцинствата. Промяната на собственост чрез извършените продажби се оформя с решение на окръжен съд, без да се изискват документи има ли фирмата задължения от данъци към държавата. С решението на съда са прекратени събиранията на сумите от новите собственици, тъй като те са безимотни и не разполагат със средства.

Съдебните органи заявяваха, че нямат задължение да изискват документ от НАП има ли фирмата задължения и неплатени данъци.

В продължение на години съм поставял въпроса за продажбите, при които бюджетът на държавата е лишен от милиарди левове, несъбрани при тези продажби.

Приетите от Симеон Дянков мероприятия заслужават похвала. Желая успех за слагане на ред при тези продажби, като предлагам промяна в Търговския закон - при всяка продажба да се прилага документ от НАП има ли фирмата данъчни задължения. При наличието на такива, да не се извършва промяна на собствеността.

**** Авторът е икономист от В. Търново***

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Позиция

www.duma.bg

Светът е в ядрен ренесанс, ние пак плюнчим калема

6 млрд. вместо 4 млрд. за „Белене”? През 2008 г. и билетчето в София беше 70 ст., а сега е левче

Наталия ГЕРГОВА

В основата на всички войни са били ресурсите и тяхното преразпределение. В основата на всички военни конфликти днес са предимно енергийните източници, които големите икономики искат да завладеят, за да продължат да бъдат големи. Енергията, особено добиваната от ядрени източници, от доста време е основно занимание на голямата политика. Защото не е без значение къде ще са тези централи и най-вече кой ще ги построи. А надпреварата в строителството на ядрени енергийни мощности е на път да надмине напреварата във въоръжаването.

И докато светът изживява своя ядрен ренесанс и бърза да строи нови и нови АЕЦ, ние се занимаваме със сметки на коляно. И се опитваме да демонстрираме

мускули пред Русия

което само по себе си е смешно, да не кажем - жалко. Явно някой въвежда Бойко Борисов в дълбока заблуда, след като той поиска руснаците да си признаят някакви грешки за някакви инфлационни индекси, които оскъпили проекта “Белене” и вместо 4 млрд. евро, както било обявено през 2008 г., той вече струвал над 6 млрд. То през 2008-а и билетчето за градския транспорт в София струваше 70 ст., а сега е левче, но никой не замерва настоящия премиер и тогавашен кмет на столицата с инфлационни индекси. Азбучна истина е, че с времето всичко става по-скъпо. На енергийния форум в София Рейнхард Мичек, изпълнителен директор на международната проектна компания “Набуко газ пайплайн интернешънъл”, съобщи, че този важен за Европа проект също поскъпва. Сега се оценява на около 8 млрд. евро, а през 2015 г., когато трябва да бъде готов, цената му ще достигне 12 млрд. евро.

Е, Сергей Кириенко призна за грешка, но това не е грешката, за която говореше Бойко Борисов. Явно обаче самата дума “грешка”, произнесена от устата на шефа на “Росатом”, бе достатъчна за българския премиер. Макар че Русия такива грешки не допуска. Грешката е на българския премиер, който очевидно бърка или пък не знае, че 4 млрд. евро е цената само на реакторите, към която трябва да се прибавят от 2 до 4 млрд. евро за инфраструктурата и за лихвите по финансирането. Доказателство за това, че руска грешка няма се получи и след срещата при Бойко Борисов и подписването на меморандум за създаване на проектна компания за строеж на АЕЦ “Белене”. Стана ясно, че окончателната цена на централата ще се обсъжда едва когато смесената компания бъде създадена. Тогава сигурно пак ще се говори за инфлационните индекси, които толкова много смутиха и направо ядосаха Борисов. Впрочем, има ли право България да налага на Русия, Финландия или Франция каквито и да било инфлационни индекси? Можем ли да казваме на производителя каква да бъде крайната цена на стоката му? Макар че във вторник Бойко Борисов май попадна в капан, който може да щракне и за държавата. Защото с тия сметки на коляно цената, на която българският премиер клекна, може да се окаже доста неизгодна. Другият тревожен момент след подписването на меморандума е, че България е на път да загуби мажоритарния дял от новата централа. Това пък означава печалбите от произвежданата електроенергия да отиват в Русия, Финландия, Франция, а за нас да остане само рискът. И загубата на суверенитет, защото точно това означава отказът ни от собствеността върху един стратегически обект. Може и така да се случи, за-

Министърът на икономиката и енергетиката Трайчо Трайков може би признава пред шефа на “Росатом” Сергей Кириенко (вляво), че сме правили сметките за “Белене” на коляно

щото, докато ние умуваме и мерим не три, а десет пъти, докато се престрашим да режем,

Европа не губи време

и направи остър завой към ядрената енергия. А и изграждането на “Белене” по избраната технология, реактори, степен на надеждност и безопасност има пълното одобрение на Европейската комисия. Нещо повече, тя посочи “Белене” като един от трите примера за реактори трето поколение, заедно с проектите в Олкилуото във Финландия и Фламанвил във Франция, и даде препоръки в Европа да се строят само реактори с такава степен на надеждност и защита. Смята се, че атомните централи трето поколение, които се строят във Финландия и Франция, дай боже, и в България, ще бъдат крачка напред към централите от 4-то поколение, които ще изразходват ядреното гориво докрай. Сега отработеното съдържа над 90% от първоначалната енергия. Освен това централите трето поколение са максимално защитени от терористични атаки. Те са проектирани така, че няма да спрат производство, дори ако в тях се разбие товарен самолет. Ето защо няма нищо случайно, че в строежа на “Белене” искат да се включат финландският енергиен гигант “Фортум” и френският “Алтран”.

Няма време за губене, а и както се разбра, всяко забавяне води до оскъпяване, докато ние се ослушваме, просим извинения и плюнчим калема, най-бързо развиващите се икономики в света - на Китай и Индия, строят усилено атомни централи. Близо 80% от електрическата енергия във Франция се произвежда от такива централи. Финландия строи пети реактор в Олкилуото, който ще бъде готов през 2012 г., и планира строеж на още 2 атомни централи в следващите 10 години. Турция реши да започне изпълнението на ядрената си програма и пристъпва към изграждането на втора. Македония се договори с Канада за покупката на атомни реактори, които ще бъдат инсталирани в Тетово. Програма за изграждането на АЕЦ има и Хърватия.

Швеция, която през 1980 г. обяви, че до 2010 г. ще закрие всичките си реактори, изключи само 3 от тях. Останалите 10, някои от които са на повече от 40 години, продължават да работят и произвеждат почти половината от електроенергията в страната. По този показател Швеция е сред първенците в Европа. Великобритания в момента има 19 АЕЦ, към които в края на 2018 г. ще се добавят още 10 нови. До 2025 г. 40% от нужния на британците ток ще се произвежда от атомните централи.

В 15 от 27-те страни членки на ЕС

работят 152 атомни централи

Евросъюзът е на първо място в света по производство на електроенергия от такива източници. Предвижда се делът на ядрената енергия в европейската общност все повече да нараства. Но и потреблението на електричество ще се увеличава с не по-малки темпове. Затова ЕС обмисля изграждането на мрежа, чрез която да получава ток директно от ядрените централи на Русия, Украйна и впоследствие - от соларния проект в Сахара.

За съжаление газът е в Русия и няма откъде другаде да дойде, каза преди време Берлускони на Бойко Борисов. Не само италианският премиер, а и всички лидери на държавите от ЕС вече гледат по съвсем друг начин на Русия. Нещо повече, експертите на Европейската комисия дори са направили оценки, според които зависимостта на ЕС от руските доставки на газ ще нараства и заедно с количествата, получавани от Норвегия и Алжир, ще гонят 90% през 2030 г.

След като сме в Европа, не е ли крайно време да се държим като истински европейци, а не като тъмни балкански субекти.

Брюкселски безсъници

Досиетата на прехода са в „Уикилийкс”

Георги ГОТЕВ

Цели петнайсет години и аз съм писал шифрограми. Много от нещата, които са излизали под перото ми (шифрограмите винаги се пишат на ръка), не се различават по същество от мислите, които развивам в тази колонка. Но никога не съм допускал, че ще мога да прочета шифрограми, писани от чуждестранни колеги, а пък най-малко от американците. При това отнасящи се за България.

По принцип са прави тези, които се възмущават от безотговорността на “Уикилийкс” да публикува неща, които могат да създадат напрежение между държавите. Защото в шифрограмите нещата се казват едно към едно, а не лицеприятно, както в дипломатическа беседа. В шифрограмите дипломатът информира ръководството на своята държава кратко, ясно и недвусмислено. Даже често цинично.

До този момент “Уикилийкс” публикува само малка част от 250-те хиляди шифрограми, с които сайтът разполага. Дотук само две се отнасят за България. Общо ще бъдат 1067. С нетърпение очаквам следващите порции, но прочетеното досега вече си заслужава коментар. Защото благодарение на “Уикилийкс” виждаме много по-добре какво представляваме в очите на най-големия ни съюзник.

Първо, вече знаем, че САЩ ни шпионират тотално, в което впрочем едва ли някой се е съмнявал. Ние не шпионираме САЩ, нито която и да било от страните от НАТО. В някои от натовските столици българското разузнаване има представители, но те не са шпиони, а са акредитирани към тамошните служби, за да си разменят кореспонденция и да ходят на брифинги. Чисто чиновническа работа.

В замяна на това американските дипломати, дори тези, които не работят пряко за службите, а просто са служители на Държавния департамент, са длъжни да снабдяват с всевъзможна информация за всички значими личности в държавата и обществото ни, включително подробни биографични данни, номера на кредитни карти и “опашките” след имейл съобщенията, които помагат да се разбият кодовете на електронната поща, както и “биометрични данни”, т.е. отпечатъци от пръсти, а може би и ДНК.

Първата причина е, че САЩ се страхуват че ПОТУС, както в жаргона на шифрограмите наричат президента на САЩ, може да се компрометира в компанията на български ръководители, които могат да се окажат близки или свързани с мафията или с Кремъл.

Във въпросната шифрограма, подписана от Хилъри Клинтън, тя поставя на посолството в София задачата да събират информация за корупцията сред българските висши държавни служители, за извънбюджетните парични потоци за финансиране на елита на държавата и на политическите партии.

Защото колкото и да изглеждат задръстени, чуждите дипломати си задават въпроса как е възможно нашите управляващи, чиито заплати не са особено високи, за кратко време да се сдобиват с поне няколко декларирани апартамента, да прекарват вечерите в заведения, където сметката е по-висока от официалния им месечен доход, да изпращат децата си в колежи и университети, в които вноските са в петцифрени числа, и пр. чудеса.

И защото не могат да си отговорят как става така, че българското Министерство на културата например няма пари за командировки, но не се гнуси от спонсор, който наема самолет и луксозни хотели срещу шестцифрени суми само така, в името на изкуството.

Паралелните парични потоци могат да бъдат от няколко източника - корупция при държавни поръчки, преразпределение на приходите от митническа контрабанда, преразпределение на средствата от наркотрафика, покровителстван от държавата. Защото разликата между България и Белгия, където живея, е, че и тук има наркотрафик, но няма мафия, т.е. трафикантите нямат опора във властта.

Чуждите дипломати са любопитни и за биографиите на важните фигури в държавата, защото се разбра, че в елита на държавата ни мощно навлязоха хора с измислени биографии и дипломи менте. Иронията в случая е, че въпросната авантюристка прекалено лесно стана довереното лице на ОЛАФ, тайната служба на ЕС, която сега се намира в небрано лозе. За ЦРУ това може да бъде само повод за тревога. Разкритията за дипломата на щефката на фонд “Земеделие” са всъщност само връх на айсберга, защото се оказа, че цялата система е прогнила - българската държава не проверява автентичността на дипломите, а само събира пари за легализацията им. От този скандал тепърва ще страдат десетки хиляди честни българи, защото винаги така става. Потвърждавам, че тук, в Брюксел, никой не иска да назначава българи, защото българин става синоним на измамник.

Така че американските дипломати изпълняват указанията и събират информация.

Винаги съм знаел, че “досиетата на прехода”, за които мнозина говорят, но си мислеха, а може би и се надяваха, че няма никога да излязат наяве, се намират в посолството на САЩ в София.

Ако мафията не хакне “Уикилийкс”, сега съвсем скоро ще ги прочетем.

Култура

очаквайте

Пуснаха ВИП билети за концерта на Веско Пантелеев-Ешкенази и Виктория Василенко

Лудории в ресторанта

Два часа смях с „Ало, ало!” в театър “Възраждане”

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

“...Това е моят ресторант. Сега той е отворен. Засега всичко изглежда мирно и тихо, но скоро тук ще се напълни с немци, с които трябва да съм мил; ще се появи жена ми, с която трябва да съм мил, и сервитьорките Мими и Ивет, с които обичам да съм мил.” С тези встъпителни думи на Рене (в ролята - популярният и от телевизионния екран Свежен Младенов, който тук блести с комедиен талант) започва двучасовата лудория, която буквално няма да ви остави да си поемете въздух. Другите образи пресъздават Мира Върбанова, Ивет Радулова, Надя Конакчиева, Филипа Балдева, Анатоли Лазаров, Донка Аврамова, Петър Лъджев, Георги Златарев, Даниел Цочев, Свилен Христов, Христо Ботев, Йосиф Сърчаджиев, Красимир Илиев и Емил Добрев.

Какво ли не се е случвало на човек по време на Втората световна война в съжителство с “откачени” нацисти и под наблюдението на “активните” дейци на френската Съпротива. В нашата пиеса - попада в неочаквани и комични ситуации. Действието се развива в малкото френско градче Нувийон. Нашите персонажи сякаш са родени, за да забавляват и очароват. Английският хумор с “френски акцент”, неочакваните обрати и странните характери, любимите образи, познати и от телевизионния сериал, ме привлякоха със страшна сила. Не може да не ги заобичаш. Това разказа пред журналисти Роберт Янакиев, който е режисьор на постановката “Ало, ало!” в столичния театър “Възраждане”. Премиерните представления на пиесата на Дейвид Крофт и Джеръми Лойд (преводът е на Златна Костова) са на 3, 4 и 5 декември от 19 ч. в елегантния и уютен салон на театъра в сградата на Столичната библиотека на пл. “Славейков” 4. За най-страстните театромани има още две възможности да го видят тази година - на 19 и 27 декември.

Пиесата “Ало, ало!” е писана преди сценария на филма, който според някои класации е най-продаваният сериал в света, поясни Емил Добрев (освен че играе в спектакъла, той осъществява и връзките на трупата с медиите, а също е автор на снимката от плаката, чийто художник е Емил Христов). Нашият театър е странна компилация между двете, все едно си вътре в киното, на снимачната площадка, само дето нямаме право на дубли, добавя Роберт Янакиев. Художественият резултат на този наистина мегаспектакъл за условията на театър “Възраждане” се е получил след 40 репетиции. А режисьорът със задоволство отбелязва “такова равностойно поведение на такава голяма маса актьори”. И специално благодари на Йосиф Сърчаджиев, който извън изпълнението си в постановката, е бил много съпричастен и полезен с целия си опит в процеса на изграждането й.

Но в случая няма нужда от дубли. Актьорите очевидно се забавляват и умело се развихрят в икономичното сценично пространство на театъра, максимално разширено чрез оригиналната сценография на Невена Белева - така, че действието се развива поне на три сцени. В хореографията, в която има и два много ефектни номера, професионално се е намесила Александра Кръстева.

Снимка Емил ДОБРЕВ

„Само един живот” открива месеца, посветен на Емил Димитров

Филмът “Само един живот”, посветен на 70-годишнината от рождението на естрадната легенда Емил Димитров, ще бъде представен на 3 декември от 19 ч. в Дома на киното, научи ДУМА от Владо Трифонов. Режисьор е Станислав Тодоров-Роги. През личната история на сина на Емил Димитров и неговото семейство авторите на филма се опитват да подредят един разпилян и малко позабравен живот. Какво си спомняме за автора на “Моя страна, моя България” 5 години след неговата смърт, какво се случва с музикалното му наследство, каква е истината за последните му години... Въпросите, които остави Емил Димитров след смъртта си, са повече от отговорите, а тиражираните лъжи в публичното пространство - повече от истината. Филмът е един опит за честен разговор за таланта, успеха, но и тъмните страни от живота на една легенда.

Двамата Емиловци - разговорът между баща и син продължава

Богдана Карадочева, Христо Куртев, Йордан Георгиев, Анелия и Константин Каранови са част от хората, които разкриват неподозирани страни от личността на Емил Димитров. Филмът “Само един живот” за първи път разказва неизвестни факти и истории от живота на певеца. С него фондация “Емил Димитров” и “ShortCut productions” започват месеца, посветен на 70-годишнината от рождението на Емил Димитров.

Йовков в туристическия профил на Добрич

Дана РУСЕВА

Проект “Йовковият Добрич - съвременна туристическа дестинация” ще разработва общината след решение на Общинския съвет за това. Средствата ще са по програма “Оперативно развитие”, схема за безвъзмездна помощ. В проекта се предвижда да бъдат включени къщата-музей “Йордан Йовков”, домът-паметник “Йордан Йовков”, музеят на нова и най-нова история, Етнографската къща, музейната експозиция “Археология на Добруджа”. Максималната стойност на проекта е 6 млн. лв., а съфинансирането на общината е 5 процента. В рамките на проекта ще се извършват реставрация, консервация, ремонт, реконструкции на обектите, както и на инфраструктурата около тях - зелени площи, паркинги, тоалетни, осветление.

Отиде си и Петър Гюров

Напусна ни големият български актьор Петър Гюров. Повече от 40 години той отдаде на сцената на театър “Българска армия” и вписа своите роли в златните страници на театъра, се казва в некролог от трупата, изпратен до ДУМА.

Петър Гюров е актьор, който в непосредствената творческа практика обогатяваше и оцветяваше с уникалната си чувствителност придобитото от своя пръв учител по театър - проф. Николай Масалитинов. Щедро дарен с изключителен чар, осанка и мъжка красота, той умееше да съчетава драматичното преживяване с лек хумор, елегантност и финес на чувствата. За него нямаше невъзможни територии. Изкуството на превъплъщението той владееше до виртуозност и с наслада демонстрираше, че може да превърне както големите класически персонажи в актуални съвременници, така и да постави героите от българската драматургия в хоризонтите на универсално човешкото.

На сцената на Военния театър той изигра много роли от световната класика и от нови български пиеси. В паметта на поколения зрители остават образите на Ла Хайер (“Света Йоанна” от Б. Шоу), Хектор (“Дом, където се разбиват сърцата” от Б. Шоу), Иван (“Съдбоносната 21-ва” от Ал. Щейн), Иван-Владислав (“Самуил” от Магда Петканова), Найден (“Майстори” от Рачо Соянов), Фигаро (“Един безумен ден или Сватбата на Фигаро” от Бомарше), Мате Бърничевич (“Матросите от Катаро” от Фр. Волф), Горан (“Време разделно” от Антон Дончев), Лонгвил (“Напразни усилия на любовта” от Шекспир), Марин (“Лодка в гората” от Николай Хайтов), Пъдарят и Втори обвиняем (“Щастливецът иде” от Руси Божанов), Топаз (“Топаз от Марсел Паньол), Константин (“Последните?” от М. Горки), Артаки (“Чудо” от Иван. Радоев), Михаил Цариградски (“Одисей пътува за Итака” от Константин Илиев), Дон Антонио (“Много шум за нищо” от Уилям Шекспир, Бедрос (“Бая си на бълхите” от Боян Папазов). В своя път на сцената на ТБА Петър Гюров беше търсен и ценен актьор от режисьорите Асен Шопов, Елка Михайлова, Леон Даниел, Крикор Азарян, Красимир Спасов, Николай Ламбрев и други.

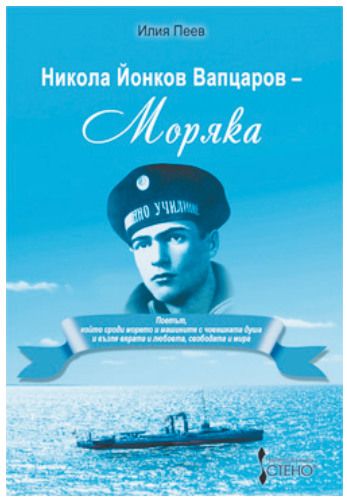
Поклон пред паметта на големия актьор!

Опелото ще се състои на 3 декември от 12 ч. в църквата “Св. Георги”.

кратки

Книжовна премиера в София и Варна

Клубът на морските офицери и старшини от резерва и запаса - Столичен съвет на СОСЗР, Асоциацията на възпитаниците на Морското училище - секция София, организират представяне на книгата “Никола Йонков Вапцаров - Моряка” от проф. д.пс.н. Илия Пеев, капитан I ранг от резерва, преподавател във ВВМУ “Н. Й. Вапцаров” (издание на ИК “Стено”). Премиерата ще се състои днес от 18 ч. в зала 1 на Централния военен клуб в София. Изданието ще представи ст.н.с. д-р Катя Янева от Института за литература при БАН. Събитието се организира по случай 130-ата годишнина от създаването на Висшето военно-морско училище “Н. Й. Вапцаров” и 101-ата годишнина от рождението на патрона на училището Никола Йонков Вапцаров, в навечерието на празника на Свети Николай Мирликийски Чудотворец - покровител на моряците и рибарите. Книгата ще бъде представена и във Варна - на 7 декември от 15 ч. в планетариума на ВВМУ “Н.Й.Вапцаров” от проф. д-р Росица Йорданова от ВСУ “Черноризец Храбър”. Клубът “Млади приятели на поезията” от СОУ “Гео Милев” с ръководителка Илка Димитрова ще изнесе поетичната композиция по стихове на Вапцаров “За него - Живота - направил бих всичко”.

Есенни номинации за наградата „Хеликон”

Петчленното жури на наградата “Хеликон” избра последните три от общо дванайсетте номинации, които всяка година се състезават за престижната награда за нова българска проза. Номинацията на “Мъже” на Цвета Стоева (изд. “Сиела”) дойде, след като на предната сесия на журито остана зад борда. С “Любовта на 35-годишната жена” (изд. “Жанет 45”) Калин Терзийски се сдоби за втори път тази година с номинация. “Пясък и канела” на Александрина Георгиева (изд. “Либра Скорп”) е не само дебютна книга. Авторката й е само на 19.

Концерт в Музикалната академия

Академичният симфоничен оркестър под диригентството на Иван Илиев, свободен докторант, ще изпълни Увертюра “Кориолан” от Бетовен, Концерт за флейта и оркестър от Андреас Ромберг в интерпретацията на Маргарита Кожухарова от класа на проф. Лидия Ошавкова и Симфония 5 от Бетовен. Концертът започва в 18 ч. на 3 декември в залата на НМА “Проф. Панчо Владигеров”, бул. “Евлоги и Христо Георгиеви” 94. Концертамайстор е Жорж Паликарски. Входът е свободен.

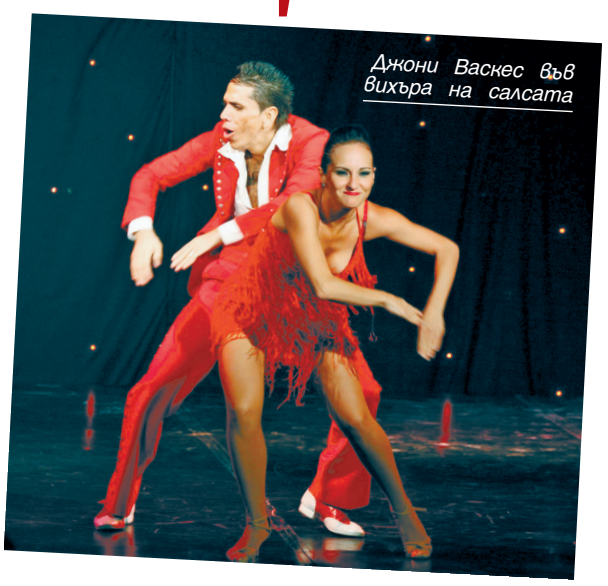

Коледен салса бал превзема столицата

Хореографът на Марк Антъни пристига у нас специално за фиестата

Традиционният Коледен салса бал ще се проведе за седми пореден път на 4 декември в зала 3 на НДК. В еднодневната фиеста, която ще превземе сърцето на столицата, са включени представления, концерт, състезания, парти и уъркшопове по салса с Джони Васкес. Известният мексикански танцьор, живеещ в Италия, е прочут в латиносредите като хореограф на Марк Антъни. Васкес пристига в България специално за Коледния салса бал. Всеки, който желае, може да се включи в уроците на Принца на салсата, както наричат Джони, без значение какво е нивото му на владеене на латинодвиженията.

Заедно с братята си Франсиско и Луис, Васкес е известен и като създател на "L.A. салса стила". Вече 15 години Джони и Франсиско танцуват в "Los Rumberos Dance Company", чиито основатели са. Обожаван заради невероятната си харизма и искрена усмивка, Джони бързо печели сърцата на публиката със супердинамичния си стил на танцуване и оригинални хореографии. Васкес се установява през 2002 г. във Валенсия, Испания, където сформира танцовата група "Johnny Vazquez y su imperia azteca". Освен изключителен танцьор, той е и талантлив певец, има издадени два албума със свои изпълнения. Първият е разпродаден само няколко месеца след излизането, а вторият е на пазара от август т.г. Той е и изпълнителят на суперпопулярното латинопарче "Baila Rumbero". Джони е автор на хореографиите на Марк Антъни за няколко негови мащабни проекта, танцува във видеото на парчето "I need to know".

Джони Васкес във вихъра на салсата

От българска страна в Коледния салса бал участие ще вземат Памбос Агапиу, Алфредо Торес, Раул Торес, музикантите от група "МангоДуенде", Калин Вельов и други. Билетите за фиестата са между 5 и 55 лева. Инициатор на събитието е "BG Salsa Fiesta Team".

Графа готви лайв за премиерата на „Невидим"

Владимир Ампов-Графа ще представи новия си албум "Невидим" с концерт на 10 декември (петък) в "Sofia Live Club" от 19.30 ч. На официалната лайв премиера на тавата на сцената с талантливия творец ще излязат музикантите Георги Янев, Милен Кукошаров, Веселин Веселинов-Еко и Димитър Семов. Специални гост-изпълнители на концерта ще са Мария Илиева, Елица Тодорова и Стоян Янкулов, Любо, Орлин Павлов, Сантра, Спенс и Митко Павлов.

Композициите в албума са изцяло авторски. Част от текстовете за "Невидим" са в съавторство с Гергана Турийска, Любо и Кирил Ампов. Албумът "Невидим" ще бъде пуснат в продажба непосредствено след представянето му. Билетите за премиерния лайв на "Невидим" вече се продават в мрежата на eventim.bg и касите на НДК на цена 20 лв. В деня на концерта ще струват 25 лв.

ДОБРИТЕ КАУЗИ СЪС СВОЯ СОЦИАЛНА МРЕЖА

Един от съоснователите на фейсбук, Крис Хюз, пусна експериментална версия на сайта Jumo, с намерението той да се превърне в място за добри каузи.

Jumo, за който може да се направи регистрация през фейсбук, функционира като търсачка на благотворителни организации, работещи в различни области (СПИН, рак на гърдата, питейна вода, катастрофи, климатични промени и др.). Сайтът, който е с некомерсиална цел, може да даде възможност с лекота да се поддържа информираност за дейността на тези организации или да се предлага помощ.

Всяко трето дете чака компютър от Дядо Коледа

Приблизително 30% от децата на възраст между 6 и 12 години искат Дядо Коледа да им донесе не традиционните детски играчки, а компютър или друга техника, показва изследване на "Нилсен".

Мащабна анкета сред малчуганите в САЩ установи, че всяко трето съвременно дете очаква за коледните или новогодишните празници лаптоп или в краен случай MP3 плеър. А 20% от малчуганите искат да намерят под елхата DVD плеър или мобилен телефон.

Вицът

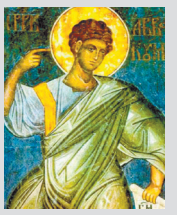
Две марсианчета си говорят:
- Ти вярваш ли в земляни?
- Писна ми от твоите брътвежи за розови човечета...

ЧРД

АЛЕКСАНДЪР СТОЙКОВ, народен представител
АНДРЕЙ ЛЕКАРСКИ, скулптор
БОЯН ПАПАЗОВ, сценарист, режисьор и драматург
ГЕОРГИ ИКОНОМОВ, народен представител
ЕВГЕНИЙ МИХАЙЛОВ, кинорежисьор
КАЛИН ДОНКОВ, писател и поет
КАРДАМ САКСКОБУРГГОТСКИ
РАЛИЦА АГАЙН, икономист и политик
ЧОНИ ЧОНЕВ, писател

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

2

Св. пророк Авакум (VII в. пр.Хр.). Св. преподобни Йоан, Ираклемон, Андрей и Теофил (IV). Св. преподобни Атанасий Печерски († 1176). Свв. Йоан и Андрей

Свети пророк Авакум бил син на Асафат и произхождал от Симеоновото коляно, както разказва за него свети Епифаний Кипърски в своята книга "За живота на пророците". Предсказал бедствията, които щели да постигнат Юдея. И действително, халдейският цар Навуходоносор превзел Иерусалим, разрушил храма и откарал в плен много юдеи. Авакум предвидил, че иудейският народ ще бъде върнат от Господа от Вавилон в Иерусалим, подобно на чудесното му пренасяне във Вавилон и връщането му оттам. Но това изпитание за Божия народ продължило 70 години и светият пророк не доживял до завръщането на евреите от плена, той умрял в старостта си и бил погребан на собствената му нива.

Учени подмладиха немощни мишки

Генетици от Харвардския университет частично са обърнали процеса на стареене при опитни мишки - превръщайки посивели, немощни гризачи - еквивалент на 80-годишни старци, в тийнейджъри. Невероятният успех на генетиците е стъпка към фантастична цел като "връщането на времето".

"Това, което наблюдавахме при мишките, не бе просто забавяне или стабилизиране на процеса, а тоталното му обръщане, което ни порази", обяснява ръководителят Роналд де Пино за изследването, публикувано в сп. "Нейчър".

Екипът в Харвард се е съсредоточил върху процес, наречен "теломерно скъсяване". Повечето клетки съдържат 23 двойки хромозоми, които носят нашата ДНК. В крайчеца на всеки хромозом има нещо като защитно "капаче", наречено теломер. При всяко деление на клетките теломерите се скъсяват, докато накрая спрат да работят, а клетката умира, или се "изключва". Именно този процес е зад механизма на стареенето.

Учените отгледали мишки, генно изменени, така че да им липсва ензимът теломераза, който пречи на скъсяването на теломерите. Без него мишките остарели преждевременно, страдали от болести, включително лошо обоняние, безплодие и имали увредени вътрешности и по-малки мозъци. Когато обаче били инжектирани за реактивиране на ензима, той "ремонтирал" увредените тъкани и органи и реално обърнал процесите на стареене. Само след месец терапия в мозъка на болнавите и в силно напреднала възраст животинки започнали да се появяват и нови нервни клетки.

Да се повтори този трик при хората ще бъде обаче много по-трудно, наясно са учените.

Атрактивни номера, срещи с най-различни животни като африкански таралежи, дресиран скункс, огромни змии и питони, много динамика и настроение очакват малки и големи в Коледния цирк днес, 2 декември, от 19 ч. До края на годината, всяка събота и неделя артистите от трупата на Фамилия Иванови ще правят по две представления - от 11 ч. и от 16 ч. в отоплената зала на читалище "Цар Борис III" (бившето "Валентин Андреев"), което се намира на ул. "Клокотница" 29

Паста за зъби лекува кенгуру

Екип от израелски учени разработи първата паста за зъби, предназначена специално за лекуване на възпалени венци при кенгурута, пише в. "Йедиот ахронот". Двуутробните са особено чувствителни при заболяване на венците, защото губят апетит, отслабват и нерядко умират поради невъзможността да приемат храна. Преди 4 години това мъчително състояние станало причина за смъртта на почти половината от кенгурата в зоологическата градина на северния израелски град Бейт Шеан.

В извънземни вярват 44 на сто от британците

44 на сто от британците са убедени в съществуването на извънземни, сочат резултатите от ново изследване, съобщи в. "Дейли телеграф".

Мъжете (46%) са по-склонни да вярват, че има зелени човечета. Една трета от запитаните са заявили, че биха се опитали да осъществят контакт с други форми на живот във Вселената. Едва 28 на сто от анкетираните напълно изключват възможността за съществуването на извънземни. Изследването, обхванало 2000 възрастни, е поръчано от Британското кралско научно дружество.

Проф. Саймън Конуей Морис от Кеймбриджския университет увери, че хората трябва да изоставят всички свои предубеждения, свързани с живота на пришълци.

Общество

Откровения по Хемингуей

„Зелените хълмове на Гвинея” - интересният живот на един интересен човек

Ина МИХАЙЛОВА

В ръцете на читателите са двата тома от тритомните мемоари на посланик Димитър Събев “Зелените хълмове на Гвинея” (Издателство “Виктор Юго, Лев Толстой, Иван Вазов”, 2010). Заглавието по Хемингуей (“Зелените хълмове на Африка”) е препратка към истинското послание на книгата, запечатано в допълнението към него - “Откриването на Африка и на света”. И двата тома се четат леко и увлекателно, защото от страниците блика вродената дарба на живописеца дипломат, който с перо описва събитията и авантюрите на собствената си биография. Двата тома включват живи епизоди от съвремието на Гвинея, от всекидневието на страната, както и от бита на първите дипломати в африканската държава. Уменията на дипломата Събев проличават от богатия спектър контакти и образи, които изплуват от необятния простор от персонажи в книгата.

“Един интересен живот, една интересна и полезна книга” - това е мотото, под което д-р Петър Берон е написал предговора към втория том на “Зелените хълмове на Гвинея”. Именно Берон намеква в края на предговора за третия том, който читателите може да очакват с интерес. А такъв ще има, защото страниците на първите две книги са не само поглед към Африка, към Гвинея и народа на Гвинея, към африкански лидери, към интелектуалци от европейски и световен ранг. Те са част от историята на българската дипломация, за която трябва да говорят и да разказват хора като Димитър Събев.

Разкази с различни сюжети - 8 март в Конакри, срещата с водача на гвинейската революция Секу Туре, Първата сесия на Постоянния комитет на Общоафриканската конференция на народите. И в същото време - впечатления и спомени от детството, от живота на семейството на Събев в Мароко, преплетени с разкази за европейските градове и държави. Палитра от светове, от откриване на света. Проф. Стефана Димитрова казва в предговора към втория том, че книгата ще остане в паметта на хората от не едно поколение. Заради живия език, на който е написана. И не само. Заради историята, която носи в себе си, заради неповторимостта на преживяванията, заради вълнението, което ще изпитат читателите от докосването до непознатия свят на един далечен континент.

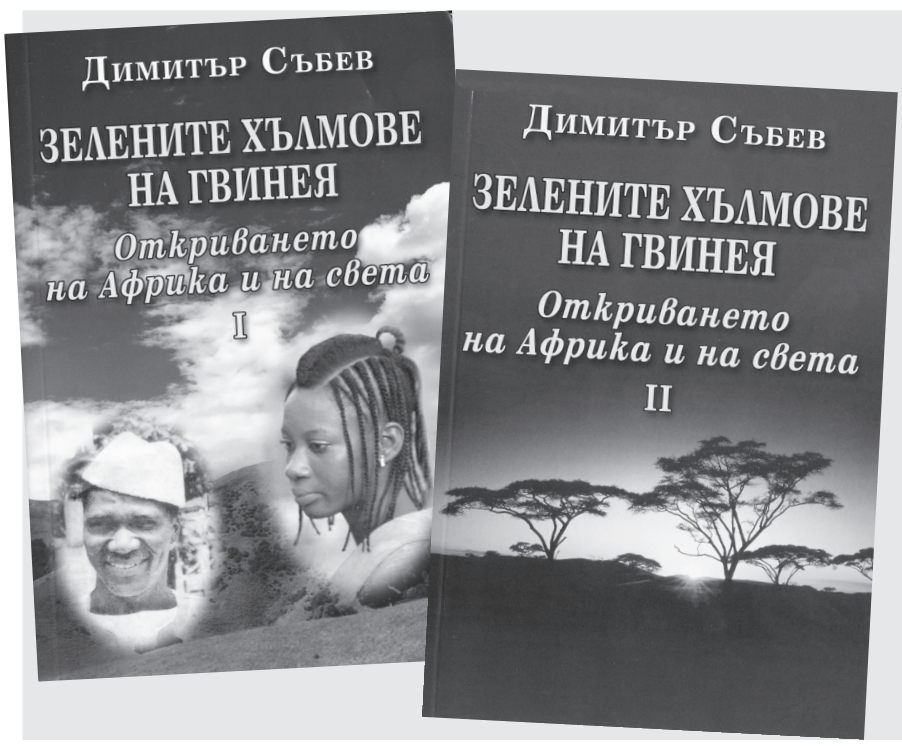

ДИМИТЪР СЪБЕВ ДИМИТРОВ е роден на 19 август 1933 г. в Сливен. Завършва Сливенската мъжка гимназия “Добри П. Чинтулов”. Висшето си образование по международни отношения получава в Киевския държавен университет “Тарас Г. Шевченко”. През 1956 г. постъпва на дипломатическа служба в МВнР. През януари 1959 г. е първият чуждестранен дипломат в новоосвободена Гвинея, открива първото посолство в Конакри, първото дипломатическо представителство на България в черна Африка. Работил е в Постоянното представителство на България в ООН, бил е посланик в Кралство Мароко, Народна Република Конго - Бразавил, и в Швейцарската Конфедерация. Носител е на български ордени и медали, както и на юбилейния медал на СССР “Двадесет години от победата във Великата отечествена война 1941-1945 г.”, връчен му в Москва от маршал Будьони на 9 май 1965 г. Автор на книгите “Образите ви помним”, “Георги Димитров - той и днес е с нас” - на английски език, и на четиритомника на английски език “За един по-добър и по-справедлив свят”.

Проф. Чавдар Добрев не пести хубави думи за поуките, които посланик Събев ни изпраща с книгата си. В предговора към първия том приятелят на дипломата “подпечатва” и “прошнурова” автентичността на написаното, отбелязвайки, че “Зелените хълмове на Гвинея” е придружена от богата и вълнуваща колекция от фотоси - пейзажи и портрети от Гвинея, семейни снимки.

Дълбоката връзка на посланик Димитър Събев с Черния континент прозира от всяка страница, от всеки етюд от живота на гвинейския народ. Редовете, написани от дипломата, съдържат повече любов и съпричастност, отколкото принципна дипломатичност. Словесните миниатюри са пропити в същото време от дълбок, изначален патриотизъм и чувство на гордост. Прочетете само тези редове: “В Гвинея откриват България и българите... За нас е исторически шанс, че ние дойдохме първи в тази част на Черния континент, същинска Африка, и България ще остави тук име и трайна следа...” И още: “Тези мигове, когато се изкачвах по мраморните стълби на президентския дворец в Конакри на 27 януари 1959 г. преди обяд за срещата с президента Секу Туре, са най-радостните и най-щастливите в 30-месечното ми пребиваване в Гвинея и едни от най-щастливите в живота ми. Радостта и щастието ми, че съм българин, неповторимото чувство, че съм син на България, на този малък героичен народ, че съм част от него и че му служа!...”

Такива думи не се подминават с лекота. Те остават завинаги - не само като откритие, преди всичко като послание към поколенията.

“Книгата на посланик Димитър Събев е плод на интересни наблюдения и дълбоки размисли на един професионален дипломат от кариерата, кръстосал надлъж и шир почти целия свят и по детски чисто влюбен в Африка, откриването на която е поантата му в откриването на света.”

Проф., д.ф.н. Стефана Димитрова

“Страниците пред мен не са от, а за Африка, а и за много други неща, преживени от посланик Димитър Събев. Къде ли не е бил потомъкът на легендарния работнически и комунистически деец Съби Димитров!... Той знаеше, че политическите ни възгледи не съвпадат... С Митко Събев може да спорим, но си имаме уважението... Пък и като знам в каква среда е израсъл, загубил е баща си - друго не може да се очаква от един почтен човек, освен да стои верен на жизнените си и семейни идеали. Такива хора са за уважение, за разлика от сегашните “сини” политолози хамелеони или пък от новоизлюпените “социалисти” натовци.”

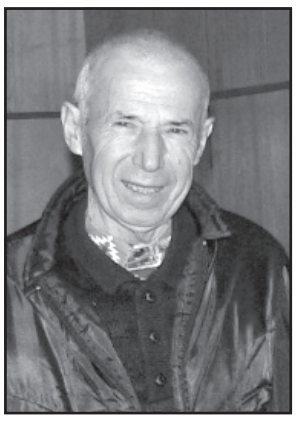
Д-р Петър Берон

“...събитията се раждат и изчезват; същото става и с хората, историята зачерква или потвърждава идеите, а младостта им дава криле. Но в последна сметка остават съкровени ценности: биографията на разноезичното време, неугасимите стремежи на човешкия дух към свобода и независимост, остават копнежите, достойнството на човека, когато е верен на себе си, но и на представите си за щастие и справедливост!”

Проф. Чавдар Добрев

Справочник

НАПУСНА НИ ЕДИН ГОЛЯМ ТВОРЕЦ
ДЪРВОРЕЗБАРЯТ КРУМ МИТОВ

Почина учителят по рисуване в Строителния техникум в София Крум Митов. Пенсионирал се през 1995 г., творецът се завръща в родното си село Полиовци, община Ихтиман. Тук подготвя ученици и кандидат-студенти за изпити по рисуване. Усетил, че някой ученик има дарба, учителят, както всички го наричаха приживе, се занимаваше с него. Повечето от изявените дърворезбари от Ихтиман и от Вакарел са от неговата школа. Последната му голяма творба е иконостасът и Владишкият трон в параклис в Джамузовци, община Ихтиман, открит през лятото на тази година. Крум Митов непрекъснато работеше съвместно със своите ученици. Последният му идеен и работен проект на иконостас, изпълнен от негов ученик, се намира в църквата на село Изгрев, Елхово.

Дълбок поклон пред светлата му памет!

Поклонението ще се състои в църквата „Свети Седмочисленици” в София на 02.12.2010 г. от 12,00 часа.

Малки обяви

УСЛУГИ

Строителни

ТОПЛОИЗОЛАЦИИ
алпинисти, 0898758314

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 8 декември 2010 г. се навършва 1 година от смъртта на

Милка Маркова Миронова

на 75 години

Времето отминава, но болката остава!
Ти оставаш завинаги в сърцата ни!
Почивай в мир! ЛИПСВАШ НИ!

Панихидата ще се състои на 4.12.2010 г., от 12.30 ч. в храм паметник “Св.Седмочисленици”

От семейството

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ “Н. И. Пирогов”
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10;
02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112;
02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

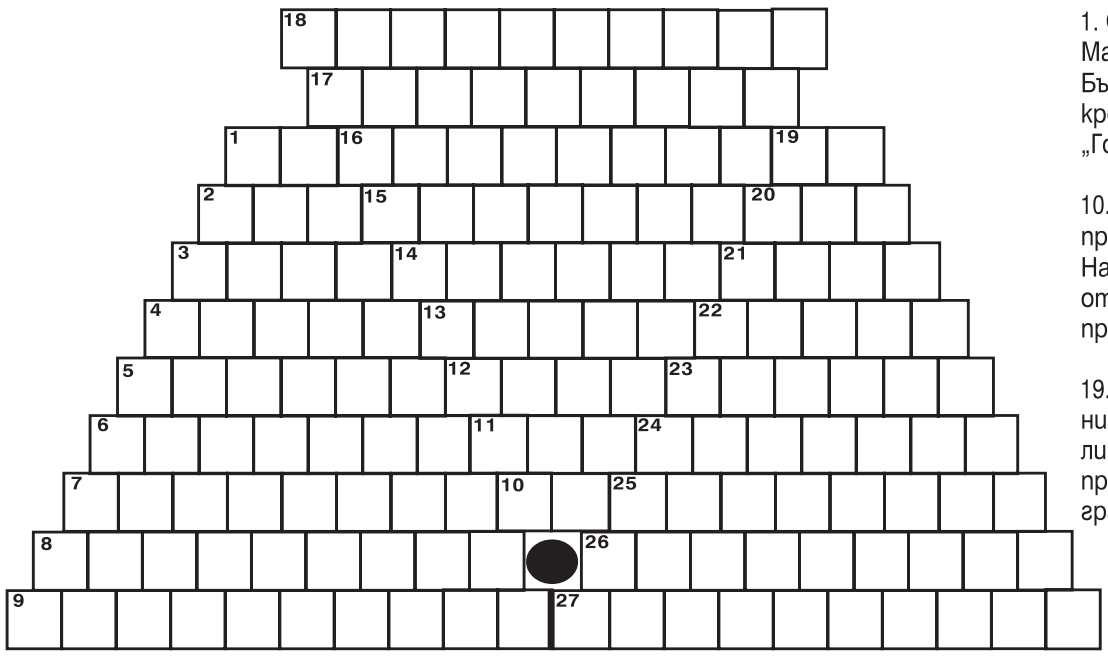
Планинска спасителна служба

Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност
Телефон: 160

Губивреме

ПИРАМИДИ

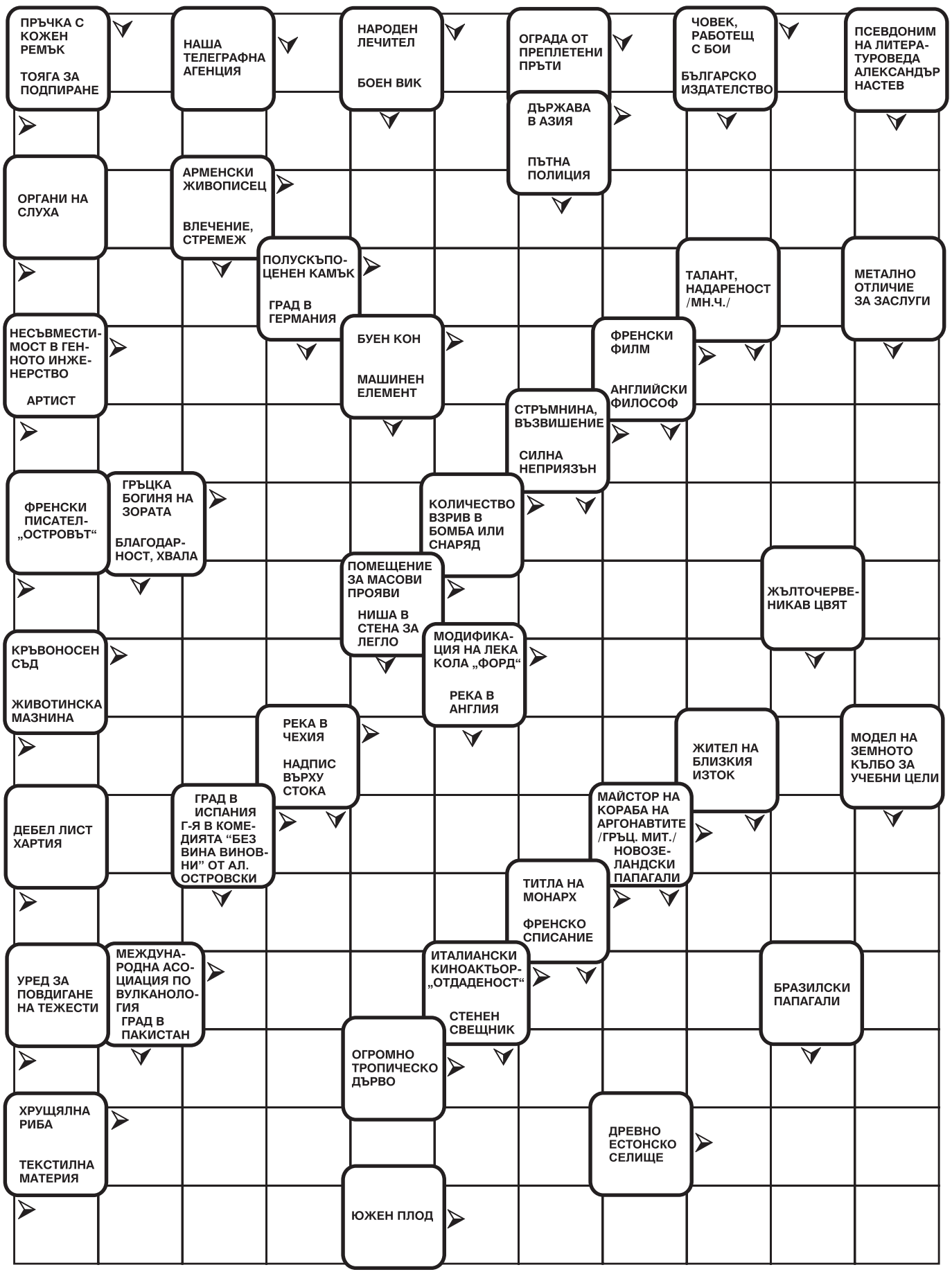
1. Спортно равенство. 2. Гонитба на дивеч. 3. Връх във Врачанска планина.4. Марка руски леки коли. 5. Уред за определяне скоростта на кораб /мн.ч/. 6. Български писател - „На живот и смърт“. 7. Бивш наш състезател по мотокрос в близкото минало. 8. Българска поппевица. 9. Наша кинорежисьорка - „Гост от морето“.

10. Мярка за повърхнина. 11.Кубче за игра на табла. 12.Илюминации по случай празник. 13. Собственото име на бившия български философ Поликаров. 14. Наш театрален режисьор от близкото минало. 15. Арменски обществен деец от миналото. 16. Слагане на нещо в дупка и затрупване отгоре. 17. Процес, при който нещо започва да ври. 18. Изкуствено образуване на вир в река.

19. Музикална нота. 20. Исторически период от време. 21. Рогови образувания върху кожата на птиците. 22. Изпиране на грехи. 23. Плетен съд за различни вещи /мн.ч/. 24. Допиране до нещо. 25. Заемане на определена поза при снимка или рисуване. 26.Процес, когато се вижда слабо през някаква преграда. 27. Забрана чрез запор да се разполага с пари или имущество.

РЕЧНИК: Арангелова, Заварян

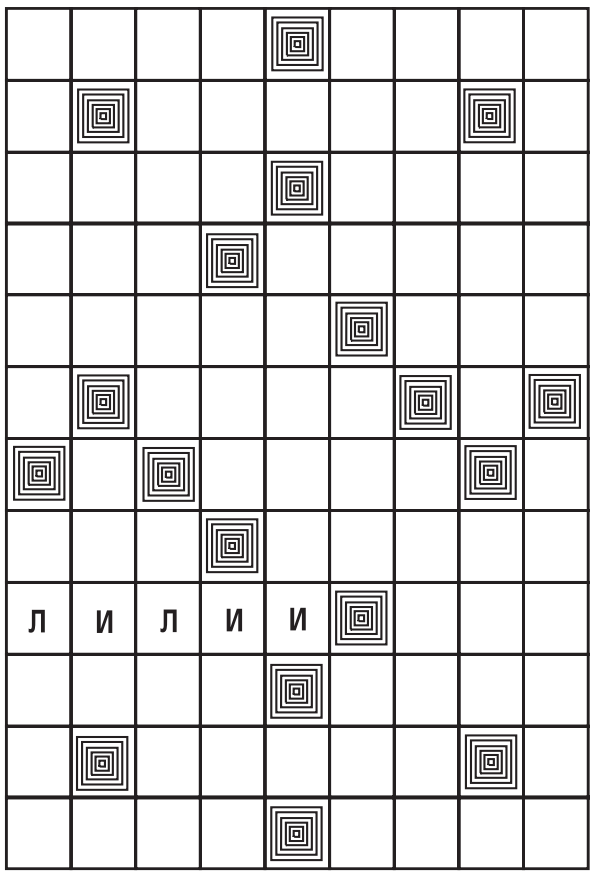
СКАНДИ

РЕЧНИК: АИВ, Аракелян, Арг, Баура, Екла, Инк, Лаба, Мерл, Пеа.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословиците като използвате дадените по-долу думи:

3-буквени: Ава, Алф, Еол, Ина, Нок, Она, Оме, Ром, Рул, Фок .

4-буквени: Алан, Аура, Боил, Виме, Глас, Екло, Инес, Лава, Леер, Пано, Роки, Ролс, Рула, Тава.

5-буквени: Дарни, Клапа, Осела, Палка, Пенол, Сараф, Тапра, Фланг, Ятрус.

6-буквени: Ареола, Вилица, Нямата, Парагu, Пивоти.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: МИНУТА - АЛИГАТОР - ЛЕНИН - МИЛАНО - ЛЕК - ЛАПИЛ - НИРОД - НАТ - ЛАЛЕВ - ЛАТИ - МЕТАНИ - ОМАРА - ИТ - ЕВА - АВАРИ - ОПЕ- КАВАЛЕР - НАБАТ - НОТИС - НАБОР - ПЕТ - ВИНИЛ - РИЛЕЦ - НЕК - КАНОНИ - ИСЕ - КАРЕТА - ОТИ - ОТОК - ОСИ - АДОНИС - РО - МАРАТОН - СОНИН - РАПАН - ВАЛИН - КОС - НАТОВ - РИМАН - РАТ - ЛИРЕТИ - АТО - ДИВАНИ - ИНИ - АНАМ - ГАРА - ЕСЕНИН - ВЕ - СЕНАТОР - ВОЛОВАР - НАНАЛАЛ - ЛАВИНА.

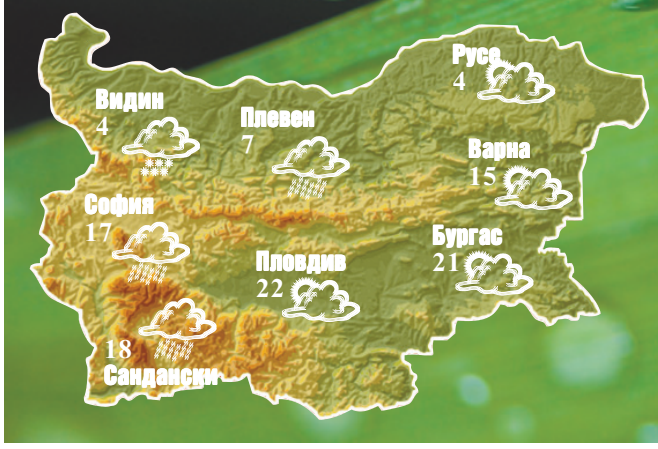
ОТВЕСНО: СИРЕНЕ - АРЕНА - АБОРИГЕН - КАТЕВ - ТЕРОР - САВАНА - РУЛ - ТАВАН - КЕСАР - ТАРАН - ТЕЛ - НА ЛОВ - ТИТАН - НАТА - КАНАЛИ - ЕТИКА - ОПАЛИ - ОЛ - ИПА - АРИНА - АНАТИ - ЕРА - МАНИЛОВ - СИНОД - НОРИС - ЛЕМАН - ЛОТОС - ВЕНЕВ - ДИМ - ВАРАН - НИНОВ - ТИНОЛ - ГИН - РИБАРИ - ИНАРИ - ИЛА - ДАЛИЛА - АБИ - ОСИЛИ - АНОВ - ТАРА - ОТОЛИТ - НИМАН - ВИ - МОНОТИП - РЕСОР - НАТАВАН - РОДИТЕЛ - ЦЕКОВ - НОМЕРА.

СТОЯН СТОЯНОВ

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Днес времето в различните райони от страната ще е доста разнообразно. Облачността ще е предимно значителна с временни разкъсвания главно над източните райони. Дъжд ще превалява в Западна, по-късно и в Северна България. Към Предбалкана рано сутринта ще превали сняг. В южните райони от страната, където ще духа до умерен южен вятър, ще е топло, с температури, по-високи от обичайните за декември - минимални предимно между 9° и 14°, максимални между 18° и 23°. Много по-ниски ще са температурите в по-голямата част от Северна България - минималните - между минус 1° и 4°, максималните - между 3° и 8°; там ще духа слаб източен вятър. В София времето ще е предимно облачно, ще превалява дъжд и ще духа слаб югозападен вятър, топло, с минимална температура около 10°, максимална - около 17°. Атмосферното налягане ще се повиши, но ще остане по-ниско от средното за декември. В планините облачността ще бъде значителна, по високите части - мъгливо. Главно в планините от Западна България ще превали дъжд, в най-западната част от Стара планина и по най-високите части на Рила - сняг. Ще остане ветровито - със силен и бурен югозападен вятър.

Изгледи за

3 максимални **15°/22°**

4 максимални **13°/20°**

Утре и в Североизточна България вятърът ще се обърне от югозапад и ще се усили, температурите там чувствително ще се повишат. Само в западната част от Дунавската равнина ще остане почти тихо и повишението на температурите ще е слабо. Облачността над страната ще е променлива, по-значителна над западните райони, където ще превали дъжд. В събота от северозапад със слаб до умерен вятър ще прониква студен въздух. На много места ще превали дъжд.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД

Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Христо Христов; Ралица Николова - 230

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220; Петър Бочуков - 219

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - 238; Васил Попов - 248; Ина Михайлова - 214; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; Наталия Гергова - 247

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Булевард:** Гергана Алексова; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206;

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова;

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1 БНТ

06.45 Денят започва
09.30 Здраве
10.20 Дързост и красота - /2630 епизод/
11.00 Жените с Марта Вачкова /токшоу/
12.00 По света и у нас
12.30 Клиника на третия етаж - тв филм
13.00 Сен Тропе - /291 еп./
13.50 Най-доброто от... „По вълните на музиката“
14.30 Китай на фокус
15.10 Ансамбъл „Филип Кутев“ - основателите /фолклор/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Опора на семейството - тв филм на „Евровизия“
16.35 Тайните на седемте морета - анимационен филм
17.00 Олимпийски хроники
17.25 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
17.50 Частен случай
18.00 По света и у нас
18.30 Бързо, лесно, вкусно
19.00 Екип 5
19.35 Студио „Футбол“
20.00 Футбол. ЦСКА - Бешикташ, среща от турнира за Лига Европа - пряко предаване от стадион „Васил Левски“
22.00 Церемония по връчване на приза „Мъж на годината 2010“
22.40 По света и у нас
23.30 Любовници - /3 епизод/
00.25 Джаз БНР. Теодосий Спасов и Тигран Хамасян /пиано/

bTV

05.20 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 104
06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива Дойчинова и Васко Мавриков
11.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 11
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 46
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 50
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 40
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 105
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 2
21.00 „Великолепната шесторка“ - благотворително шоу
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „7 живота“ - еп. 25
01.00 „Клонинг“ /п./ - еп. 11

NOVA TELEVISION

06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване на НТВ
12.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
13.30 „Мелодията на сърцето“ - сериен филм
15.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Истанбулска приказка“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „БАЙЛАНДО - СЦЕНА НА МЕЧТИТЕ“ - тв шоу
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм, 2 сезон
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Мръсни секси пари“ - сериен филм, 2 сезон
03.00 „Календар“- /п/

PRO.BG

07.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал, с. 6, еп. 13, 14
08.00 „Лоис и Кларк - Новите приключения на Супермен“ /п./ - сериал, с.1, еп. 1
09.00 Студио /п./
09.30 Лига Европа. Гент - Левски /п./
11.30 Студио /п./
12.30 „Правилата на играта“ /п./ - сериал, с. 1, еп. 1
13.00 „Антракт“ - предаване за култура с водещ Борис Георгиев
14.00 „Докосване на ангел“ - сериал, с. 2, еп. 2
15.00 „Два пъти в живота“ - сериал, с. 1, еп. 2
16.00 „Правилата на играта“ - сериал, с. 1, еп. 2
16.30 „Вечно лято“ - с. 1, еп. 2
17.00 „Истории от екрана“ - документална поредица, с. 1, еп. 25, 26
18.00 „Прелъстителка“ - еп. 2
19.00 „Лоис и Кларк - Новите приключения на Супермен“ - сериал, с.1, еп. 2
20.00 „Безсъние“ - Романтичен, Комедия, Драма, САЩ, 1996 г.
21.30 Студио
22.00 Лига Европа. Виляреал - Динамо Загреб
00.00 Студио
01.00 „Окна“ - токшоу

ОВЕН

Погрижили сте се за организацията и няма да срещнете затруднения в изпълнението на програмата си.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще се мобилизирате за изпълнението на конкретна задача и това ще даде тласък за ново начинание, с перспективи за кариерата ви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

При голяма част от вас бизнесът и развитието на делата ви се припокриват, заради което темпото ви продължава с делничната динамика.

22 май - 21 юни

РАК

Неотложни ангажименти могат да станат причина за временни раздели с близки хора, но това няма да отслаби връзките помежду ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Възползвайте се от благоприятните развития днес и насочете енергията си към полезни и с препратки към бъдещето занимания.

23 юли - 23 август

ДЕВА

За някои от вас денят се свързва с изяви от професионален, политически, бизнес и творчески характер.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

За добро или не, но успявате да придадете вълненията си на околните. Старайте се да не ги натоварвате излишно с проблемите си.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Потиснете раздразнението си, ако възникне такова у вас, с повече търпение и такт ще постигнете напредък и вие добре го знаете.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Стройната ви програма и добра организация ще ви позволят да се справите с многото си ангажименти.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Доброто ви разположение на духа и вниманието, с което се отнасяте към всичко интересно за вас, ще направят денят ви успешен.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Позитивното ви отношение към живота ще ви помогне по-лесно да се справите с нещата, които ви затрудняват.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Обвързването ви с нови отговорности е част от програмата ви, за това и умората не би следвало да ви изненадва.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4913	2.3303	1.4842

Оръжие

Китай с интерес да купи руско въоръжение

Заявката е за двигатели 117С за изтребителите Су-35 и ЗРК С-400

Китай е оформил заявка за закупуване на руско въоръжение, съобщава "Ведомости", като цитира неназовани източници от министерството на отбраната и "Рособоронекспорт".

Китайската страна е взела това решение след визитата в Китай на министъра на отбраната на РФ Анатолий Сердюков. Заявката е била направена, в частност, за двигатели 117С, които се използват в новите изтребители Су-35, и зенитно-ракетните комплекси С-400. Руската страна е готова да продаде на Китай двигатели 117С. Но ЗРК С-400 КНР може да получи не по-рано от 2017 г. Това се обяснява с това, че такива комплекси е планирано да обезпечат най-напред въоръжените сили на РФ. Китай също е проявил заинтересованост от придобиването и на военнотранспортни самолети Ил-476. През 2004 г. бе сключен договор, съгласно който китайската страна трябваше да получи 34 самолета Ил-76. Но контрактът по ред причини така и не започна да се изпълнява. Представителите на КНР доста дълго време отказваха да заменят Ил-76 с Ил-476 (новият модел струва примерно четири пъти по-скъпо). Както съобщава РИА „Новости", общият обем от доставки на руско въоръжение за Китай в периода от 2010 до 2013 г. възлиза на 1,3 милиарда долара. Можем да отбележим, че КНР през последните години бързо развива собствена военна промишленост. По-рано Китай (наред с Индия) се смяташе за един от основните купувачи на руско оръжие, но през втората половина на първото десетилетие на XXI век обемите от доставки стабилно започнаха да намаляват.

Снимка PVO.GUNS.RU

ЗРК С-400

Бойният БПЛА Phanton Ray премина първите изпитания

Концернът Boeing е провел изпитания на писта на бойния безпилотник Phantom Ray, се казва в официално прессъобщение на компанията. В качеството на площадка за изпитания е използвано международното летище Lambert в Сент Луис (щата Мисури). По думите на ръководителя на проекта Крейг Браун изпитанията са преминали успешно. "Phantom Ray изпълни всичко, което се изискваше от него. Той получи указания от операторите, а после няколко пъти премина по полосата за излитане и кацане. През това време ние наблюдавахме поведението му и контролирахме бордовите прибори", разказва Браун. Phantom Ray за пръв път бе представен пред публика през май т.г. При това бе съобщено, че разработката на безпилотника се е водила две години. Тестовете на летището Сент Луис бяха първите изпитания на самолета. По-нататък Phantom Ray ще бъде транспортиран до военновъздушната база Edwards в Калифорния. Там ще продължат изпитанията на писта, но вече на по-високи скорости. После ще започнат летателните тестове, които ще продължат още половин година.

Phanton Ray

Снимки BOEING

Снимки ARSTECHNICA.COM

Плъх, търсещ взривно устройство

US армията се интересува от танзанийски мишки-сапьори

Армията на САЩ проявява интерес към възможностите на африканските гигантски торбести плъхове (Cricetomys gambianus) за откриване на различни мини, съобщава Defense News. За тази цел те активно се използват от военните в Танзания и в Мозамбик, където плъховете успешно откриват противопехотни мини. С дресиране на торбести плъхове в Танзания се занимава организацията АРОРО.

С възможностите за използване на плъховете през ноември т.г. се е запознал Джон Рингквист, преподавател по история от Военната академия в Уест Пойнт. Той предложил на Изследователската лаборатория на армията на САЩ да развие аналогичен проект. Сега специална група от лабораторията се намира в Мозамбик, където наблюдава работата на плъховете-сапьори.

Дресираните плъхове представляват интерес за военните, защото издръжката им не е скъпа. При това животните не тежат много – около три килограма, затова миите под тях не се задействат.

Освен това плъховете могат да се използват за търсене на хора под развалини на сгради и даже за диагностициране на различни заболявания, включително туберкулоза, само по миризмата. Единственият недостатък на плъховете е, че едно животно може на ден да изследва за мини около 84 квадратни метра площ.

Снимки SUBMARINE.ID.RU

Пуск на "Булава"

За пръв път ще изстрелят „Булава" от борда на АПЛ „Юрий Долгорукий" на 17 декември

Поредният изпитателен пуск на междуконтиненталната балистическа ракета "Булава" е назначен за 17 декември. Това за "Интерфакс" е съобщил източник от Главния щаб на ВМФ. По думите на събеседника на агенцията, пускът, 15-и поред, за първи път ще бъде произведен от борда на щатния носител на оръжието - стратегическия ракетоносец "Юрий Долгорукий" от акваторията на Бяло море. Досега изпитателните пускове на "Булава" се произвеждаха от борда на тежкия атомен подводен ракетен крайцер със стратегическо назначение "Дмитрий Донски", който специално бе преоборудван за пуск на новата ракета. Източник на агенцията от отбранително-промишления комплекс по-рано съобщи, че ако два пуска преминат успешно, "Булава" може да бъде приета на въоръжение през 2011 г. 14-ият пуск на ракетата, който бе успешен, бе произведен на 29 октомври т.г. От всичките 14 пуска на "Булава" успешни бяха седем. Ракетата бе планирано да бъде приета на въоръжение през 2006-2007 г., но заради честите неуспехи, постоянно се отлагаше във времето. "Булава" е предназначена за атомните подводни стратегически ракетоносци от проекта "Борей".

Щатният носител на ракетата „Булава" - стратегическият ракетоносец "Юрий Долгорукий"

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Русия върна част от съветския дълг към Словения със стражеви кораб

Руски патрулен кораб от проекта "Светляк" е постъпил в разпореждане на ВМФ на Словения за сметка на част от неизплатен дълг на СССР към бившата Социалистическа федеративна република Югославия (СФРЮ), съобщава агенция Франс прес. В състава на флота на Словения корабът, получил името "Триглав" в чест на най-високата точка на тази балканска държава, ще охранява 43-километровата брегова линия на страната.

"С такива кораби Словения ще докаже, че е морска държава", е заявил министърът на отбраната Любица Елушич. Стойността на "Триглав" е 35 милиона долара, а общата сума на дълга на Русия пред Словения, провъзгласила независимост от социалистическа Югославия през 1990 г. и влязла в НАТО през 2004 г., е 129 милиона долара.

Да отбележим, че, както се съобщава на сайта на armstrade.org, произведеният от корабостроителната компания "Алмаз" в Петербург катер от проекта "Светляк" не е първият кораб от тази серия, доставен на друга държава. Така на 12 ноември от същия завод на вода бе спуснат аналогичен катер, предназначен за флота на Виетнам.

Снимка "ЛЕНТА.РУ"

Катер от проекта "Светляк"

Обективът не се шегува

Бойна вахта на италианска корвета, издирваща сомалийски пирати...

Шахмат

Обвиниха Турция

В КУПУВАНЕ НА ОЛИМПИЙСКО ДОМАКИНСТВО

Илюмжинов пламенно защити набедените

Скандал с купуване на гласове за осигуряване на олимпийско домакинство най-неочаквано разтърси шахмата. Авторитетният вестник "Ню Йорк таймс" излезе със статия, в която се твърди, че Турската шахматна федерация (ТШФ) е платила, за да си осигури Истанбул домакинството на шахматната олимпиада през 2012 г. Това стана чрез гласуване по време на олимпиадата в Дрезден през 2008 г., когато турската кандидатура спечели пред тази на Черна гора с 95:40 гласа. Според разследването на американския вестник това е струвало на ТШФ 120 000 долара, или 178 000 турски лири. До този извод авторът на материала Дилън Маклейн стигнал, след като прочел внимателно финасовия доклад на турската федерация, извършен от одиторска фирма. В края на документа, публикуван преди 3 седмици на сайта на ТШФ, се споменава, че за да спечелването на олимпийското домакинство са похарчени 177 724.32 турски лири "за наемане на щандове, покупка на сувенири, лобистки дейности като настаняване, транспорт и изхранване на някои делегати от ФИДЕ, които да гласуват за нашата страна".

▲ *Президентът на ТШФ Али Нихат Язъчи не се притеснява от обвиненията и гледа спокойно в бъдещето*

Президентът на ТШФ Али Нихат Язъчи, който е и вицепрезидент на ФИДЕ, отрече тези обвинения и заяви, че това е опит на опонентите му да го дискредитират преди предстоящото отчетно-финансово събрание на федерацията. Зад гърба му веднага застана босът на Международната федерация Кирсан Илюмжинов, който не само пламенно защити ТШФ и Язъчи, но директно заяви, че "докато аз съм президент на ФИДЕ, никой няма да отнеме домакинството на 40-ата шахматна олимпиада от Истанбул". В разпратеното до медиите съобщение той добавя още, че ТШФ има един от най-добрите мениджърски екипи сред членуващите във ФИДЕ 171 национални федерации. Илюмжинов разяснява, че Истанбул е спечелил домакинството не само с "чудесна и честна" предизборна кампания, но и с невероятната подкрепа на турското правителство, истанбулската община, както и на голяма местна банка. Илюмжинов набляга и на факта, че през последните 10 години ТШФ, под ръководството на Язъчи, е организирала над 140 международни турнири, както и огромен брой световни и европейски първенства.

Шахматните наблюдатели са единодушни, че твърденията на американския журналист едва ли ще имат сериозен отзвук в Европа, където ТШФ се ползва с изключително добро име, а едно от носпоримите й достойнства е блестящата организация и провеждане на всевъзможни шахматни форуми и състезания.

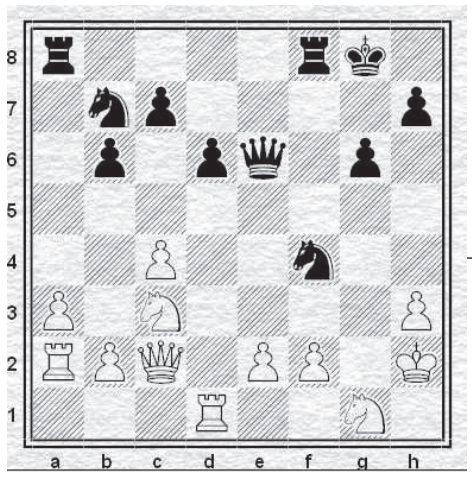
„Рибка" отново смаза конкуренцията

В Холандия за 30-и (!) път се проведе откритият шампионат на страната за компютърни програми, в който се състезаваха 20 "участници". Лидерът на световния пазар "Рибка" за пореден път доказа, че няма равна на себе си и буквално прегази конкурентите. С 8,5 точки от 9 партии разработената от етническия чех Васик Ражлич програма спечели за пети пореден път холандското първенство, изпреварвайки следващите в класирането с цели 2,5 точки. С по 6 точки следващите 3 места разделиха "Спайк", "Дийп Сиенг" и "Хиаркс". С могъщия си хардуер и впечатляваща биография от победи "Рибка" беше сочена за фаворит още преди старта на състезанието и оправда очакванията.

Предлагаме ви избраната за партия на турнира среща:

"ДЖОНИ"-"РИБКА"

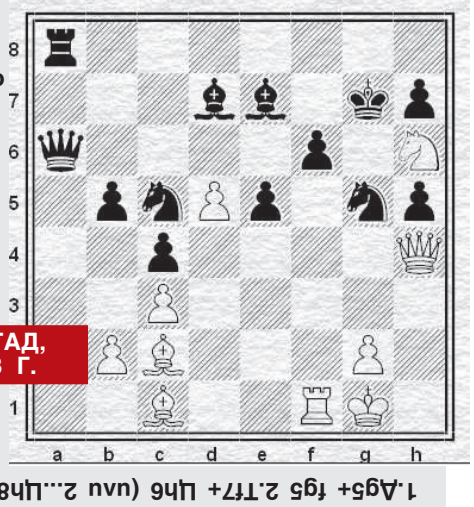
1.d4 f5 2.g3 Nf6 3.Og2 g6 4.Kf3 Og7 5.c4 0-0 6.0-0 d6 7.Kc3 e6 8.Дc2 Kc6 9.Td1 Де7 10.a3 a5 11.Oe3 Kd8 12.Ta2 b6 13.Kg5 Ob7 14.Ob7 Kb7 15.h3 a4!16.Ka4 Kh5 17.Цh2 e5 18.de5 Oe5 19.Kf3 f4 20.gf4 Of4+ 21.Of4 Kf4 22.Kc3 Де6 23.Kg1

23...Ta5!24.Де4 Te5 25.Дb7 Th5 26.Де4 Th3+! 27.Kh3 Дh3+ 28.Цg1 Tf5! Дf5 33.cd5 Дg5+ 34.Цh2 Дd2 0-1.

Задача

На 2,5 години Магнус Карлсен разпознавал всички марки автомобили, на 5 вече знаел всички световни столици, а на 19 оглави световната шахматна ранглиста. Преди два дни младият викинг навърши 20 години, но все още нарича себе си "абсолютно нормален тийнейджър", който гледа "Доктор Хаус" и чете книги. Спортните му резултати обаче надхвърлят всякакви критерии за "нормалност" и той все почесто е сочен като бъдещият владетел на шахматния Олимп. Въпреки това обаче Карлсен твърди, че не е обсебен от шахмата и не смята да се принася в жертва на играта. "Много лесно е да се превърнеш в роб на шаха, казва той. - Именно това се случи с Фишер и Морфи. Аз обаче не изпитвам такава страст към шахмата и не се боря с подобна любов".

КАРЛСЕН - ХАРЕСТАД, КОПЕНХАГЕН, 2003 Г.

Белите започват и дават мат в три хода.

Отговор: 1.Дg5+ fg5 2.Tf7+ Цh6 (ако 2...Цh8) 3.Th7×.

Кирсан Илюмжинов - 15 години начело на МШФ

Преди броени дни президентът на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов отпразнува 15-ата годишнина начело на Международната федерация. Той бе избран за ръководител на световния шах на конгреса през ноември 1995 г. и оттогава е непоклатим на поста. Годишнината завари Илюмжинов на обиколка из Азия, където той обсъжда с местните правителства различни бизнес и шахматни проекти. Шахматният лидер вече посети Виетнам, Камбоджа и Малайзия, а му предстоят официални срещи във Филипините и Южна Корея.

През 2004 г. в Елиста Кирсан Илюмжинов приветства Антоанета Стефанова със спечелването на световната титла при жените

www.duma.bg

кратки

АЛИСА ГАЛЯМОВА СПЕЧЕЛИ ЗА ВТОРИ ПОРЕДЕН ПЪТ СУПЕРФИНАЛА НА ПЪРВЕНСТВОТО НА РУСИЯ *за жени, побеждавайки в допълнителен мач Наталия Погонина. Двете заедно с Татяна Косинцева финишираха с равен брой точки - по 7 от 11, и се наложи шампионката да бъде излъчена след мач по ускорена контрола. Тъй като допълнителните показатели на Галямова и Погонина бяха по-добри, те решиха титлата в двубой помежду си, спечелен от Галямова с 1,5:0,5. За Т. Косинцева остана бронзът. В турнира участваха 12-те най-силни руски шахматистки, които играха по кръговата система.*

Въпреки че остана едва седма, Надежда Косинцева получи един от най-вълнуващите подаръци - свой портрет, майсторски нарисуван от неин почитател

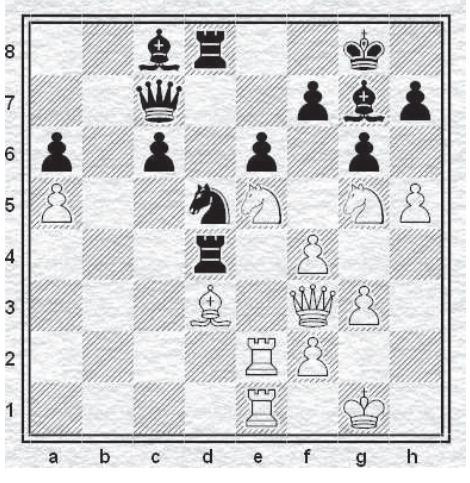

Шампионското трио (от ляво на дясно) - Галямова, Т. Косинцева и Погонина

МАЧЪТ МЕЖДУ ЧЕТИРИ ОТ МЛАДИТЕ НАДЕЖДИ В СЪВРЕМЕННИЯ ЖЕНСКИ ШАХ *и четирима легендарни ветерани от миналия век завърши в полза на дамите, които победиха с 18:14. Срещата се проведе в чешкия курорт Мариенбад, като дамският квартет включваше индийката Хъмпи Конеру, литовката Виктория Чмилите, местната Тереза Олшарова и австралийката Ариана Каоили. Всяка от тях изигра по две партии с всеки от именитите им в миналото съперници: унгареца Лайош Портиш, представителя на домакините Властимил Хорт, неколкократния шампион на Югославия Драголюб Велимирович и Волфганг Улман, най-силния гросмайстор на Източна Германия. Най-висок резултат за победителките постигна Конеру - 6 от 8, следвана от Чмилите - 5,5, Олшарова -3,5 и Каоили - 3. За ветераните най-добре игра Хорт - 5 от 8, Велимирович събра 4, Портиш - 3, Улман - 2.*

Ето и заключителните "акорди" на двубоя

ЧМИЛИТЕ - ПОРТИШ

33...Kf4 34.gf4 Oe5 35.fe5 Де7 36.Ke4 Td3 37.Kf6+ Цg7 38.e3 Te3 39.Te3 c5 40.h6+ Цh8 41.Tb3 c4 42.Tb8 c3 43.Дc3 Ob7 44.Дc5 1-0.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Треньорът Илиан Илиев

Берое нападна ПФЛ

Берое излезе с протестна декларация заради решението на Професионалната футболна лига двубоят с Левски от турнира за Купата на България да бъде изместен на 8 декември. От ръководството на старозагорския клуб посочват, че никой не ги е потърсил, за да дадат съгласието си за промяната. Шефовете на тима уточняват, че "сините" са подали молба за отлагане за 7 или 8 декември, а те са искали мачът да е на 5-и. Те цитират правилника, според който при разминаване на желанията на клубовете, мачът трябва да бъде отложен с максимум един ден. Ръководството обвинява ПФЛ, че ги е ощетила както тях, така и привържениците. Причината, която е изтъкната, е била некоректна. От Лигата пък са заявили, че се съобразяват с телевизията за датата на излъчване, но старозагорският клуб е водил разговори с медията и нямало проблеми мачът да бъде предаден на 5 декември. Острите реакции продължават със становището, че това е поредното решение, с което се толерират по-влиятелни отбори в "А" група от различни инстанции в българския футбол. Левски поиска отлагане заради срещата с Гент от Лига Европа, която завърши късно снощи.

"В България винаги избираме да управляват хора, които не могат да управляват себе си. В нормалните страни главната грижа на футболен съюз и на лига е да създават продукт, който да се гледа от хората. А ние с тези решения правим продукт, който да гони хората от стадиона", каза наставникът на Берое Илиан Илиев.

Куарешма готов за ЦСКА

Бешикташ идва за 3 точки, за да се класира напред

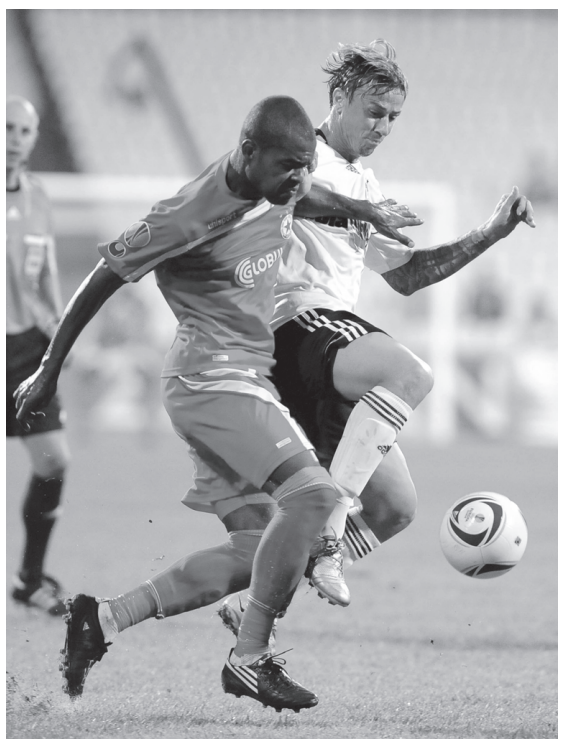
Португалският нападател на Бешикташ Рикардо Куарешма ще излезе като титуляр в мача от Лига Европа срещу ЦСКА. Срещата от Група L ще се изиграе днес от 20.00 часа на Националния стадион "Васил Левски" и ще бъде излъчена по БНТ 1. Куарешма се оплакваше от контузия през последните дни, но е напълно възстановен. Старши треньорът Бернд Шустер обяви група от 19 футболисти, но в нея не паднаха контузените Рюштю Речбер, Юсуф Шимшек, Матео Ферари, Екрем Даа, Нихат Кахведжъ, Онур Байрамоолу, Фатих Теке и Бобо. Той ще пусне най-добрите си футболисти, защото при победа ще се класират за следващата фаза напролет. Бранителят на турския гранд Ерсан Гюлюм пък призна, че най-трудният им мач през тази есен е бил именно срещу "червените" през септември, когато победиха с 1:0 в края.

"Да, взехме трите точки в Истанбул, но с гол в последните минути. В София ще ни бъде още по-трудно. Каквото и да става, ще спечелим. Победата в дербито с Галатасарай ни дава допълнително самочувствие. Това ще ни мотивира още повече за мача с ЦСКА", коментира Гюлюм.

Турците пристигнаха късно снощи и веднага се отправиха към стадиона, за да направят официалната си тренировка. Шефовете на ЦСКА пък ще помогнат за реализирането на хореографията на феновете. В последните седмици те са в конфликт с председателя на Централния фенклуб Димитър Ангелов-Дучето, но за съдбовния мач всичко ще бъде "забравено".

"Шустер е голямо име във футбола и ще бъде удоволствие за мен да се изправим един срещу друг. ЦСКА играе добре в Европа и дано срещу Бешикташ отново бъде така. Можем да ги бием. Няма да спра никого за трансфер в Европа, ако офертата устройва клуба. Все пак ЦСКА трябва да се издържа и ако сумите са високи и ще помогнат, няма как да не съм съгласен", каза старши треньорът на "армейците" Милен Радуканов.

"Имаме сили да бием Бешикташ. Чака ни тежък мач, но футболистите трябва да се реваншират пред феновете за равенството с Академик и да измият този срам. ЦСКА няма какво да губи, отборът ще играе освободено. Бешикташ има проблеми с контузени футболисти, но резервите им с нищо не отстъпват на титулярите. Ще се изправим срещу много силен отбор, но ние сме ЦСКА и трябва да победим", каза пък спортно-техническият директор Емил Костадинов.

Снимки БГНЕС

Най-добрият футболист на ЦСКА през тази есен Маркиньос (вляво) се бори за топката с Хосе Мария Гутиерес - Гути от Бешикташ в мача от Лига Европа през септември. Турците победиха с 1:0, но днес българският тим има възможност за реванш

ГРУПАТА НА БЕШИКТАШ:

Хакан Аръкан, Дженк Гьонен, Роберто Хилберт, Мерт Нобре, Родриго Табата, Ибрахим Юзюлмез, Умут Кая, Ерсан Гюлюм, Филип Холошко, Фабиан Ернст, Мехмет Аурелио, Исмаил Кьойбашъ, Али Кучик, Неджип Уйсал, Томаш Запоточни, Ерхан Гювен, Гути, Рикардо Куарешма, Ибрахим Тораман

Левски в жълто срещу Гент

Отборът на Левски излезе с резервния си жълт екип при гостуването на Гент от V кръг на Група С на Лига Европа. Срещата на стадион "Жул Отенщадион" завърши късно снощи. Футболистите на 26-кратния шампион на България играха с резервните си екипи в Спортинг и Лил при последните 2 гостувания в Европа, в които допуснаха поражения с 0:5 и с 0:1. Снощи столичани излязоха за задължителна победа, за да запазят шансове за класиране на 1/16-финалите. Около 10 000 зрители присъстваха на мача, защото температурата бе -7 градуса.

Въпреки минусовите температури и силния вятър, на трибуните на официалната тренировка присъстваха десетина фенове, които не спряха да скандират песни за "сините". Всичките 18 футболисти, които заведе Ясен Петров, се включиха в заниманието.

"Хората, които не са здрави, останаха в София. Имаме проблеми с Александър Александров и Дарко Тасевски, всички останали, които са в Белгия, са здрави. Наясно сме с кои ще стартираме. Всички желаем победата, дано направим този голям мач като гости в Европа. Надявам се доброто настроение, което виждам в нашите футболисти, да го пренесат на терена. В този мач няма какво да губим, можем само да спечелим и моите надежди са, че нашият отбор ще се раздаде докрай", каза Петров на пресконференцията преди мача.

"Всяка седмица играя срещу силни и различни противници. Защо да не се справя и с бранителите на Гент. Работихме добре и сме дошли да вземем 3 точки. Не се притеснявам от големите очаквания към мен, но е нормално да има мачове, в които няма да вкарвам голове. Мисля за Левски. Имам договор за 3 години и съм концентриран", каза пък голмайсторът Гара Дембеле.

ПУТИН ПРОПУСКА ИЗБОРА НА ДОМАКИН ЗА СВЕТОВНОТО ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Премиерът на Русия Владимир Путин ще пропусне церемонията по избиране на домакин на световното първенство през 2018 г. днес в Цюрих. Той предпочита да остане в сянка заради разкритите корупционни схеми, в които бяха въвлечени редица членове на ФИФА. Официална информация за отсъствието му обаче няма. Според анализаторите неговата липса няма да се отрази, тъй като вече всеки е определил за кого ще даде своя вот. В отсъствието му делегацията се води от първия вицепремиер Игор Шувалов, бизнесмена и собственик на Челси Роман Абрамович, футболиста на Арсенал Андрей Аршавин, певицата Анна Нетребко и диригента Валерий Гергиев. Путин бе начело на руската делегация при спечелване на домакинството на Зимните олимпийски игри през 2014 г. в Сочи. Русия пък е фаворит при избора. Според последните проучвания Сборная ще получи най-много гласове. След тях се нарежда Англия, общата кандидатура на Испания и Португалия и тази на Белгия и Холандия.

УЕСТ ХЕМ БИ ЮНАЙТЕД С 4:0 ЗА „КАРЛИНГ КЪП", БЕРБО НЕ ИГРА

Отборът на Уест Хем разби Манчестър Юнайтед с 4:0 в 1/4-финален мач от "Карлинг Къп" и по този начин изхвърли от турнира носителя на трофея за последните 2 години. Юнайтед игра без много от най-добрите си футболисти, в това число и Димитър Бербатов, който пък миналия уикенд наниза 5 гола при победата над Блекбърн със 7:1 във Висшата лига. Мениджърът на домакините Аврам Грант също бе дал почивка на част от основните си футболисти, което обаче не се отрази. С по 2 гола се отличиха Джонатан Спектър (22 и 37), който е бивш играч на "червените дяволи", както и Карлтън Коул (56 и 67). С победата Грант си отмъсти на сър Алекс Фъргюсън за поражението след дузпи на финала на Шампионската лига през 2008 г., когато израелският специалист бе начело на Челси.

Снимка СПОРТАЛ.БГ

Американецът Джонатан Спектър се радва, след като се е разписал във вратата на Манчестър Юнайтед. Неговият Уест Хем разби "червените дяволи" с 4:0 и се класира за 1/2 финал на "Карлинг Къп"

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1
20.00 ЦСКА - Бешикташ
ПО РИНГ.БГ
Panug Виена - Порто
ПО ПРО.БГ
22.05 Виляреал - Динамо Загреб

кратки

Скаути гледат Дембеле в Белгия

Агенти от Англия, Франция, Белгия, Германия и двама от Италия присъстваха на стадион "Жул Отен", където снощи се изигра мачът от Лига Европа между Гент и Левски. Към състава на "сините" най-голям интерес имаше към Гара Дембеле, който вкара вече 26 гола от началото на сезона. Освен него в полезрението попаднаха още Жоазиньо, Веселин Минев и Владимир Гаджев.

Локо Пд играе контрола с Рубин

Участникът в Шампионската лига Рубин Казан потвърди контролната среща с Локо Пд, съобщи административният директор на "черно-белите" Атанас Узунов. Спарингът ще се играе на 22 януари в Анталия. Желание за приятелски мач с Локо Пд имат и в друг елитен тим от Русия - Амкар Перм. Все още няма яснота дали такъв двубой ще има. Това ще се разбере след конференцията, която ще се проведе в турския курорт в началото на януари. В нея ще участват представители на отборите, които ще се подготвят в южната ни съседка през зимата.

Динамо Минск освободи Янко Вълканов

Българският защитник Янко Вълканов стана свободен агент, след като от ръководството на Динамо Минск не му подновили договора. 28-годишният Вълканов се присъедини към беларуския клуб от китайския Шенжен Руби в началото на септември с контракт до края на сезона. Той изигра 12 официални мача, в които записа една асистенция. Динамо обаче завърши на 4-то място в първенството и не успя да се класира в европейските клубни турнири.

Куарешма готов за ЦСКА

Стр. 31

Гришо пропуска Аустрелиън оупън?

19-годишният хасковлия нападнал съдия в Хелзинки

Българският тенисист Григор Димитров може да пропусне първия турнир за годината - Откритото първенство на Австралия. Гришо беше санкциониран с 2000 евро, тъй като нападнал съдия на мач в последния "Чалънджър", в който участва в Хелзинки. След загубата си на 1/2 финала срещу Рикардас Беранкис (Лит) Димитров отишъл при рефера Даниел Инфангер извън корта и го блъснал с две ръце в гърдите. Според финландското издание "Хелзингин саномат" българският състезател дори обидил арбитъра. Италиански колега на Инфангер се намесил и разтървал двамата. Случаят ще бъде разследван допълнително от Асоциацията на професионалните тенисисти (АТР). Директорът на турнира Кармело ди Дио обясни, че може да се стигне до сурово наказание за Димитров. Президентът на Финландската съдийска асоциация Анти Айне пък се изказа критично за поведението на българина. "Неприкосновеността на съдията е нещо свещено в спорта. Може да не си съгласен с решенията му, но това е прекалено", каза Айне.

Гришо е на 106-о място в световната ранглиста и има добри възможности пред себе си да влезе в основната схема на Аустрелиън Оупън. Съществува вероятността добрият сезон на бързо развиващия се Димитров да стигне разочароващ финал. Тази година 19-годишният състезател спечели 3 "Чалънджър"-а и стана най-добре класираният тийнейджър в класацията на АТР.

Цветана Пиронкова ще открие новия сезон на турнира в Хобарт, Австралия ($220 000), който започва на 9 януари. Първата ни ракета ще е сред поставените, където място намират още Марион Бартоли (Фр), Анастасия Павлюченкова (Рус) и Чън Джие (Кит). В Хобарт ще участват още бившата N1 Динара Сафина, шампионката от миналата година Альона Бондаренко (Укр) и 1/2 финалистката от Уимбълдън Петра Квитова (Чех). Миналата година Цвети започна сезона на турнира в Сидни, който е от по-високата категория "Premier", но загуби в I кръг. Това означава, че пловдивчанката ще може само да добави нови точки към актива си в ранглистата и при добро представяне ще атакува Топ 30 на света.

Най-добрият български тенисист Григор Димитров се е замислил дали ще участва на Аустрелиън оупън

ЛУКойл пак бие в Еврочалънджж

Българският шампион ЛУКойл Академик записа нова победа в третия по сила европейски турнир Еврочалънджж, след като в мач от Група С се наложи при гостуването си на Лугано (Швейц) с 69:66. Най-полезен беше латвиецът Каспърс Камбала, който завърши с "дабъл-дабъл" - 22 точки и 12 борби. Американците Брандън Хийт и Доминик Джеймс вкараха по 11 т., а капитанът Тодор Стойков 10 т. Старши треньорът на "студентите" Йовица Арсич похвали добрата игра в защита в последните 3 мин., която неговите избраници са показали. Именно силните заключителни минути донесоха третия успех на ЛУКойл, който пък ги остави на върха в класирането.

"Допуснахме много грешки, но накрая показахме, че сме по-добрият отбор. Знаехме, че домакините са силни в борбата, в нападение и до някъде успяхме да ги неутрализираме. Нямахме обаче късмет при стрелбата от далечно разстояние, където показахме много ниска успеваемост. Важното е, че стигнахме до много ценен успех, който до голяма степен ни класира в следващата фаза. Имаме още 3 мача, които трябва да изиграем на високо ниво и да продължим победния си ход в турнира", каза Арсич.

Капитанът на ЛУКойл Академик Тодор Стойков (вдясно) подава на латвиеца Каспарс Камбала в мача срещу Лугано (Швейц). Камбала бе най-резултатен с 22 точки и 12 борби

Македонци разбиха Балкан за ББЛ

Отборът на Балкан Ботевград регистрира тежка загуба в мач от Балканската лига, след като отстъпи със 72:101 при гостуването си на македонския Фени Индустри. Най-резултатен беше Йордан Бозов с 14 точки, а Георги Давидов и Крум Дойчинов завършиха с по 13. Въпреки добрата игра на трима ботевградчани така и не намериха аргументи и сили да се противопоставят на съперника си. За победителите Джарид Фрай игра силно и завърши с 18 точки, 7 борби и 4 асистенции. Бошко Йовович се отчете с 16 и 5 борби, а 14 точки вкара Диме Тасовски.

Следващият мач на Балкан в лигата е на 12 януари 2011 г., когато приема черногорския Морнар, докато Фени ще гостува на черногорците на 15 декември.

Кобрата ще се боксира с 40-годишен

Българският боксьор в тежка категория Кубрат Пулев-Кобрата ще се бие в последния си мач за 2010 г. срещу 40-годишния италианец Паоло Видоц. Двубоят е насрочен за 18 декември в Германия. До момента Пулев не познава вкуса на загубата, като от 9 мача на професионалния ринг има 9 победи (5 с нокаут). Видоц е роден на 21 август 1970 г. В богатата си кариера той има 26 победи, 15 от които с нокаут и 8 загуби. Италианецът има успехи и на аматьорския ринг - бронз от олимпиадата в Сидни 2000, бронз от световните през 1997 и 1999 г. Европейски вицешампион от Евро 2000 в Тампере. Първият му мач на професионалната сцена е на 27 януари 2001 г., когато в "Медисън Скуеър Гардън" нокаутира след едва 2 мин. на ринга Крис Морис.

За Кобрата пък най-сериозният бой до момента бе в края на октомври срещу американеца Доминик Гуин, където българинът го победи по точки. На тази дата Пулев трябваше да се бие срещу украинеца Олег Платов. Сблъсъкът между двамата обаче бе отлаган 4 пъти, все по искане на украинеца - или поради контузия, или заради организационни неуредици.

кратки

Неделчева пада в Шанхай

Най-добрата българска състезателка по бадминтон Петя Неделчева отпадна в I кръг на сингъл жени на турнира от Суперсериите в Шанхай ($250 000). Българката отстъпи пред китайската квалификантка Чжоу Хуей с 0:2 гейма (9:21, 9:21) за само 24 минути. В следващия турнир, който ще се проведе от 6 до 12 декември в Хонконг, Неделчева ще играе с Джи Хюн Сун (Корея).

Щродъл аут до края на сезона

Състезателят по спускане Андреас Щродъл ще пропусне всички стартове до края на сезона. Германецът се контузи тежко по време на спускането в Лейк Луиз от Световната купа по ски-алпийски дисциплини през миналия уикенд. Щродъл бе откаран с хеликоптер от пистата, а прегледите установиха скъсани предни кръстни връзки на коляното. "Исках много да стартирам на Световното първенство пред родна публика. Това вече е невъзможно. Оптимист съм обаче за следващия сезон", заяви Щродъл след направената операция. Неговата сънародничка Каролин Фернсебнер също контузи тежко коляното си в Колорадо и претърпя операция на менискуса в САЩ. И тя ще пропусне оставащите стартове до края на сезона.

Холифийлд отново на ринга

Бившият световен шампион по бокс в тежка категория Ивендър Холифийлд (САЩ) планира двубой с датчанина Брайън Нилсен през март следващата година. Мачът е планиран за 5 март в Дания. Холифийлд е на 48 години, а Нилсен - на 45. През април американецът победи с технически нокаут в 8-ия рунд Франс Бота (ЮАР) и спечели титлата световен шампион в тежка категория на WBF (Световна боксова федерация), а преди това загуби от Николай Валуев и Султан Ибрахимов. Нилсен, който загуби от Майк Тайсън през 2001 г., се отказа от бокса през 2003-а заради травма в коляното. След няколко операции обаче наскоро той обяви, че се завръща в спорта.

Игор Астарлоа отнесе 2 г. наказание

Бившият световен шампион по колоездене Игор Астарлоа (Исп) е наказан с лишаване от права за 2 години заради проблеми с биологичния му паспорт. Санкцията е наложена на 26 ноември. 34-годишният Астарлоа обаче още през януари обяви, че се оттегля от спорта. Освен това той е глобен с 35 000 евро. Астарлоа спечели световната титла на шосе през 2003 г.

Бербатов се пуска на „Банско оупън"

Младият гросмайстор Киприан Бербатов ще участва в най-големия зимен открит турнир "Банско оупън" (15 000 евро). Братовчедът на Димитър Бербатов показа увереност, че може да се представи добре.

"Банско оупън" е топ турнир за България и цяла Източна Европа, провеждан на великолепно място. Ще се боря за добро класиране и гросмайсторска норма. Братовчед ми вкара 5 гола за Манчестър Юнайтед, аз се надявам на 5 поредни победи", каза Бербатов.

Руският гросмайстор Борис Савченко, който е в Топ 100, е сред фаворитите за първото място. Другите основни претенденти за титлата са националните шампиони на Сърбия, Гърция, Македония, Азербайджан, медалистите на Израел и олимпийският шампион с Армения Аветик Григорян. При жените с големи шансове са представителките на българския национален олимпийски отбор Ива Виденова и Адриана Николова. В младежката група звездата е европейската шампионка Габриела Антова. Надпреварата ще се проведе от 12 до 19 декември, като в нея ще участват повече от 200 състезатели от над 19 държави.

Още шах на стр. 30

